

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2016

Dlouhodobý záměr vzdělávání
a rozvoje vzdělávací soustavy
Moravskoslezského kraje
2016

Obsah

Úvod	4
1. Stručná hospodářská a sociodemografická charakteristika Moravskoslezského kraje - hlavní výzvy k řešení	6
2. Strategie rozvoje vzdělávání a sítě škol v kraji.	12
2.1 Demografická projekce jako faktor průchodu dětí, žáků a studentů vzdělávací soustavou	13
2.2 Vývoj v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a kritéria rozvoje sítě škol a školských zařízení	16
2.2.1 Předškolní vzdělávání	16
2.2.2 Základní vzdělávání a povinná školní docházka	18
2.2.3 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři	19
2.2.4 Vyšší odborné vzdělávání	25
2.2.5 Základní umělecké vzdělávání a jazykové vzdělávání v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky	26
2.2.6 Školská zařízení	28
2.3 Prioritní oblasti rozvoje vzdělávání v MSK.	31
2.3.1 Rovné příležitosti ve vzdělávání	32
2.3.2 Zvyšování kvality vzdělávání s akcentem na připravenost absolventů pro trh práce a život v moderní společnosti	36
2.3.3 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	45
2.3.4 Další vzdělávání v rámci celoživotního učení	48
2.3.5 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj	49
3. Financování regionálního školství	51
3.1 Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu.	52
3.2 Financování škol a školských zařízení z rozpočtu kraje	54
3.3 Financování škol a školských zařízení z rozpočtu obcí	55
Příloha č. 1 – Projekty MSK v oblasti školství	56
Příloha č. 2 – Vyhodnocení plnění opatření DZ MSK 2012.	61
Příloha č. 3 – Nezaměstnanost absolventů škol v MSK v letech 2013-2015.	85
Seznam zkratk.	88

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2016 (dále DZ MSK 2016) je hlavním střednědobým strategickým dokumentem kraje v oblasti vzdělávání pro následující období – do roku 2020. Dlouhodobý záměr je zpracován na základě § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a taktéž v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Základním rámcem pro tvorbu krajského dlouhodobého záměru je **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015-2020)** (dále DZ ČR 2015-2020), který určuje hlavní záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky vycházející ze Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 (dále Strategie 2020), určuje rámec dlouhodobých záměrů krajů a sjednocuje přístup státu a krajů v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy. Nezbytným východiskem pro tvorbu předkládaného krajského dlouhodobého záměru 2016 je také předchozí dlouhodobý záměr kraje 2012, a to zejména z hlediska vyhodnocení cílů a efektivity jejich dosažení v uplynulém období. Dokument je současně zpracován v souladu s dalšími klíčovými krajskými strategickými dokumenty - zejména pak Regionální inovační strategií Moravskoslezského kraje a Strategií rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009-2020.

Globálním cílem DZ ČR 2015-2020 je obdobně jako v předchozích letech **zvýšení kvality a efektivity vzdělávání v ČR** s cílem posílení konkurenceschopnosti ČR v mezinárodním kontextu a v neposlední řadě s tím související zvýšení kvality života jednotlivců i celé společnosti. Jedním ze zásadních témat deklarovaných v DZ v době dynamických společenských a technologických změn je potřebná **schopnost vzdělávacího systému dostatečně předvídat a reflektovat tyto změny a procesy** a transformovat je do vzdělávací oblasti - jak z hlediska obsahu vzdělávání, tak struktury vzdělávacího systému. Vzdělávací systém má vytvářet základ pro občanské uplatnění a zapojování pro sociálně, ekonomicky i environmentálně udržitelný rozvoj společnosti a pro dlouhodobou uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Jedním z předpokladů úspěšnosti vzdělávacího systému je **snížování nerovností ve vzdělávání** s cílem umožnit každému jedinci maximálně rozvinout svůj potenciál a zajistit dobrou dostupnost a prostupnost v rámci vzdělávacího systému pro všechny společenské skupiny. V neposlední řadě je významným pilířem deklarovaným v DZ ČR **kvalita vzdělávání a zlepšování pedagogických dovedností učitelů**. **Strategie 2020** v této souvislosti hovoří mj. o nezbytném zlepšování kvality výuky a pedagogické zdatnosti učitelů, efektivním řízení vzdělávacího systému, současně klade důraz na rozvoj osobnosti vzdělávaných, jejich vybavování pozitivními lidskými a občanskými postoji a přípravu na pracovní uplatnění.

Rozvojové priority DZ MSK 2016 plně respektují strategické směry a příslušná opatření DZ ČR 2015-2020, současně však reflektují specifické potřeby vzdělávání v MSK.

DZ MSK 2016 je strukturován do následujících tematických oblastí:

- **Stručná hospodářská a sociodemografická charakteristika Moravskoslezského kraje – hlavní výzvy k řešení**
- **Strategie rozvoje vzdělávání a sítě škol v kraji**
- **Financování regionálního školství**

V rámci strategie rozvoje vzdělávání a sítě škol jsou **vedle koncepce dalšího rozvoje na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy** vymezeny také **průřezové strategické směry – prioritní oblasti**, kterým bude v následujícím období věnována zvýšená pozornost daná podmínkami v regionu:

- **Rovné příležitosti ve vzdělávání** (podpora inkluzivního vzdělávání, podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně nadaných; podpora národnostního školství; rozvoj pedagogicko-psychologického a kariérového poradenství; prevence sociálně-patologických jevů dětí a mládeže).
- **Zvyšování kvality vzdělávání s akcentem na připravenost absolventů pro vstup na trh práce a život v moderní společnosti** (podpora technického a přírodovědného vzdělávání; rozvoj kariérového poradenství a rozvoj klíčových gramotností – zejména matematické, jazykové, digitální a čtenářské; monitorování výsledků vzdělávání jako nástroj zvyšování kvality vzdělávání).

Dalšími významnými tématy jsou také **další vzdělávání pedagogických pracovníků, další vzdělávání v rámci celoživotního učení a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.**

Příprava dlouhodobého záměru probíhala ve spolupráci se sociálními partnery z Moravskoslezského kraje, se kterými byl materiál konzultován, návrh dokumentu byl poskytnut k veřejné diskuzi a v souladu s příslušnými právními předpisy byl připomínkován také Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Dokument je zpracován s využitím dat a údajů zejména Českého statistického úřadu, MŠMT, Národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, MPSV, ÚP ČR – krajské pobočky v Ostravě, Agentury pro regionální rozvoj a. s.

Dlouhodobý záměr nezahrnuje vzdělávání na vysokých školách, které v souladu se zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zpracovávají samostatnou koncepci rozvoje.

Při zpracování DZ MSK 2016 bylo uplatněno hledisko rovného přístupu ke školám všech zřizovatelů.

DZ MSK 2016 je rámcem pro tvorbu Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Moravskoslezském kraji.

1.

Stručná hospodářská
a sociodemografická
charakteristika
Moravskoslezského
kraje - hlavní
výzvy k řešení

Moravskoslezský kraj je počtem necelých 1 224 tis. obyvatel třetí nejlidnatější v ČR, se svými 300 obcemi však patří k regionům s nejmenším počtem sídel, přičemž hustota osídlení je 225 obyvatel na km². Většina obyvatel kraje (téměř 60 %), což je v rámci ČR výjimečné, žije ve městech nad 20 tisíc obyvatel. V krajské metropoli Ostravě žije téměř 300 tis. obyvatel, tj. zhruba čtvrtina obyvatel kraje. Dalšími velkými městy s počtem obyvatel nad 50 tisíc jsou Havířov, Opava, Frýdek-Místek a Karviná.

Nízká porodnost je základním rysem současné populační situace nejen Moravskoslezského kraje, ale i celé republiky, a proto dochází k pozvolnému stárnutí populace. Vedle pokračujícího přirozeného úbytku obyvatel dochází navíc v Moravskoslezském kraji, na rozdíl od zbytku republiky, od roku 1993 k nepřetržitému poklesu obyvatelstva migrací.

Větší část Moravskoslezského kraje je jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí ČR. Jádrem je ostravsko-karvinská průmyslová a těžební pánev, jejíž industrializace byla úzce spojena s využíváním místního nerostného bohatství, zejména kvalitního koksovateľného černého uhlí a s navazujícím rozvojem těžkého průmyslu a hutnictví. Kraj je tak celostátním centrem hutní výroby, současně je zde soustředěna i těžba téměř celé produkce černého uhlí v ČR. Tento sektor je však v současné době vážně ohrožen situací na světovém trhu s uhlím. Vedle těchto tradičních odvětví jsou v kraji rozvinuty sektory výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, výroba dopravních prostředků a chemický a farmaceutický průmysl.

Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2014-2020 (RIS MSK) definuje tzv. technologické domény, tedy odvětví či pododvětví, která mají potenciál stát se obory, na nichž bude založena konkurenceschopnost krajské ekonomiky. Jedná se o tato odvětví:

- pokročilé materiály a materiály s nízkou energetickou náročností, jejich vývoj, výroba a technologie zpracování (vč. využití nanotechnologií) a vzájemného spojování (slitiny, ušlechtilé oceli, kompozity, hliník, plasty, přírodní materiály);
- speciální stroje, zařízení a technologické postupy průmyslové automatizace pro výrobu a zkušebnictví;
- mechatronické systémy a zařízení (vč. souvisejícího modelování a simulací);
- regenerativní medicína, genomika a nové přístupy při analýze dat, zpracování a využití druhotných surovin a odpadů v podmínkách ostravské aglomerace (s využitím infrastruktury původních těžebních zařízení, bývalých průmyslových objektů – brownfields, aj.), vývoj bezodpadových výrobních technologií;
- smart grids a smart cities s využitím specifík MSK v procesu změn jeho technologického profilu - geotermální energie, metan, kogenerace a akumulace, podzemní infrastruktura;
- integrované bezpečnostní systémy (vývoj komplexních bezpečnostních systémů pro soukromý i veřejný sektor) se zahrnutím prvků environmentální prevence a ochrany (škodliviny, epidemiologické jevy);
- superpočítačové metody pro řešení inženýrských úloh, aplikace v přírodních a technických vědách, modelování a simulace jevů a situací s dopadem na lidskou činnost.

Tato odvětví mají silné zastoupení ve firemní sféře a mají také oporu ve výzkumně vývojových kapacitách krajských vysokých škol a dalších znalostních institucí. I přes současný útlum těžkého průmyslu a dobývání nerostných surovin pracuje podle Výběrového šetření pracovních sil v průmyslových odvětvích téměř třetina z celkového počtu 544,1 tis. osob zaměstnaných v národním hospodářství, dalších 13,3 % v obchodu a opravách zboží. Odvětvová struktura Moravskoslezského kraje přináší v současnosti problémy, jež jsou spojeny zejména s vyšším podílem nezaměstnaných osob. Relativně nejlépe jsou na tom okresy Nový Jičín a Frýdek-Místek, vyšší podíl nezaměstnaných osob naopak vykazují okresy Karviná a Bruntál (údaj ÚP ČR k 31. 5. 2015). Vskutku

palčivým problémem je pak podíl dlouhodobě nezaměstnaných (déle než 12 měsíců) na celkovém počtu nezaměstnaných, který je v našem regionu nad úroveň celorepublikového průměru.

Region Moravskoslezského kraje je vybaven kvalitním systémem školního vzdělávání. Ve školním roce 2015/2016 se vzdělávalo ve 470 mateřských školách 40 267 dětí (z tohoto počtu bylo 13 995 dětí ve věku 6 a více let), ve 439 základních školách se vzdělávalo 101 385 žáků (z tohoto počtu bylo 9 142 žáků v posledních ročnících). Oborově širokou škálu 138 středních škol (z toho 42 vyučujících obor gymnázium) a 2 konzervatoří doplňuje 13 vyšších odborných škol a 5 vysokých škol - Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ostravská univerzita v Ostravě, Slezská univerzita v Opavě, Vysoká škola podnikání Ostrava (od roku 2015 po spojení s VŠMIEP nově Vysoká škola podnikání a práva) a Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov, které svými 20 fakultami zabezpečují výuku pro téměř 35 000 studentů¹.

Jak uvádí **Integrovaná teritoriální investice ostravské aglomerace** (dále ITI ostravské aglomerace), tedy Investiční plán pro udržitelný rozvoj měst v území ostravské aglomerace na období 2014-2020, hlavními charakteristikami aglomerace a současně výzvami k řešení jsou následující skutečnosti:

Moravskoslezský kraj se v posledních letech výrazně vylidňuje.

- Úbytek počtu obyvatel je dán jak přirozeným úbytkem, tak zejména vystěhovalectvím do jiných regionů ČR. Ubývá obyvatel – 37 544 za posledních 10 let, nejvyšší migrační úbytek v celé ČR (vystěhovávání tvoří 75 % z celkového úbytku), odcházejí zejména vzdělaní a mladí lidé, zatímco skupina sociálně slabších a málo adaptabilních roste. Nejvýznamnější je úbytek v centru aglomerace, jedním z hlavních důvodů vystěhovávání je uváděna atraktivita nabídky práce.

Hlavním důvodem vystěhovalectví je nedostatek pracovních příležitostí.

- Ten souvisí s restrukturalizací těžkého průmyslu a dlouhodobou kvalifikační orientací obyvatel, dále pak se stavem životního prostředí, zejména v podobě znečištěného ovzduší. Výrazně k vystěhovalectví přispívá obecné negativní vnímání aglomerace.
- I přes relativně kvalitní a dostupnou podnikatelskou infrastrukturu včetně možností využití brownfields je v aglomeraci nejnižší ochota podnikat, což vyplývá z dlouhodobé zaměstnanecké tradice v aglomeraci, nízká je i míra inovačních aktivit, kvalifikační úroveň MSK se zásadně nemění.

Vzhledem k ochotě lidí odejít za prací a jejich adaptabilitě nejvíce odcházejí zejména lidé mladí a vzdělaní.

- V kraji se tak zvyšuje podíl osob nízko kvalifikovaných a sociálně slabších. Především v užším jádru aglomerace (vymezeno obcemi s nejvyšší koncentrací ekonomických aktivit – města Ostrava, Havířov, Karviná) se výrazně koncentruje počet obyvatel s nízkými příjmy, vznikají nové sociálně vyloučené lokality. Rostou sociální problémy doprovázené zvýšenou kriminalitou, atraktivita života v takové společnosti pak klesá více a více.

Moravskoslezský kraj je dlouhodobě výrazně závislý na několika málo silných zaměstnavatelích v těžkém průmyslu.

- Ti se průběžně potýkají s většími či menšími ekonomickými problémy, které mohou vyústit do omezení či zastavení činnosti. Z toho pramení obrovské riziko ztráty zaměstnání velké masy lidí, s jeho souvisejícími dopady na socioekonomický vývoj ostravské aglomerace. Pokud svou činnost ukončí největší zaměstnavatelé, ocitne se najednou bez práce minimálně 50 000 lidí.

¹ Údaj k 31. 12. 2014

Moravskoslezský kraj je regionem s třetí nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR.

- Tento stav míry nezaměstnanosti platí zároveň u samotné aglomerace. Dlouhodobě nadprůměrná míra nezaměstnanosti souvisí zejména s koncentrací těžkého průmyslu v oblasti hutnictví, těžkého strojírenství a hornictví, obtížným vývojem a restrukturalizací, kterými tato odvětví prochází. Míra zaměstnanosti aglomerace i MSK se pohybuje o 3-4 % pod průměrem ČR, z pohledu nezaměstnanosti je problémem dlouhodobá nezaměstnanost (43 %) a nezaměstnanost absolventů, důvodem však dle tvrzení mnohých expertů není jen kvalifikační úroveň ale i ochota pracovat, ovlivněná sociálním systémem, rodinnými vzory apod.

Dnes jsou pro Moravskoslezský kraj typické trendy většiny velkých městských regionů průmyslového zaměření.

- Deindustrializace a restrukturalizace, a s tím spojená ztráta pracovních příležitostí.
- Populační ztráty a růst sociálních problémů. Pokles počtu obyvatel způsobuje především migrace obyvatelstva za prací do ekonomicky atraktivnějších měst ČR, přičemž jako hlavní příčina vystěhovalectví z Moravskoslezského kraje se uvádí nedostatek atraktivních pracovních příležitostí. Dle Úřadu práce a vyjádření expertů se jedná hlavně o selektivní migraci mladých lidí s vysokoškolským diplomem („brain drain“).
- Špatná kvalita životního prostředí, zejména ovzduší, související s koncentrací průmyslu a obyvatelstva. Tento stav odráží vysokou koncentraci průmyslu a obyvatelstva v území, což souvisí s velkým znečištěním z dopravy a lokálních topenišť (nejvyšší hustota v ČR vyplývající do značné míry z velkého počtu nízkopříjmových obyvatel). Znečištěné ovzduší spolu s pracovními příležitostmi jsou obecně vnímány jako stěžejní faktory ovlivňující odchod lidí z kraje.

V posledních letech výrazně roste podíl obyvatel žijících pod hranicí životního minima.

- Podíl domácností s čistými příjmy pod životním minimem je nejvyšší v ČR – 6,9 % domácností s příjmy pod životním minimem (za posledních 7 let se tento podíl téměř zdvojnásobil, o 91 % víc domácností od roku 2005).

Rozvojové priority MSK v oblasti vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů vyjádřené v ostatních strategických dokumentech kraje – provázanost s prioritami DZ MSK 2016

ITI ostravské aglomerace ve své návrhové části formuluje strategický cíl Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce. Jako výchozí stav pro návrh konkrétních opatření byla formulována tato zjištění:

- Málo využívaný potenciál lidských zdrojů;
- Nadprůměrná míra nezaměstnanosti, vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných;
- Nízká úroveň vzdělanosti;
- Nedostatek kvalitních informací o trhu práce – nedostatek analýz a prognóz o poptávce po lidských zdrojích na regionální úrovni jako podklad pro inteligentní rozhodování;
- Stárnoucí populace a odchod lidí z kraje;
- Problém lidí ve věku nad 50 let najít si práci;
- Nedostatek absolventů některých technických a řemeslných profesí související s průmyslovou tradicí regionu a vysokou poptávkou ze strany zaměstnavatelů po kvalitně připravených absolventech škol;
- Nedostatečná praxe absolventů škol, jazyková vybavenost a měkké kompetence;
- Malá popularita technických oborů;
- Odchod talentovaných mladých lidí z kraje;
- Neschopnost dostatečně si udržet a přilákat mladé talenty;
- Nedostatečná spolupráce škol se zaměstnavateli.

V návaznosti na to jsou formulována opatření a aktivity, členěné do dvou prioritních oblastí:

Prioritní oblast: 1.1 Zvýšení uplatnitelnosti obyvatel na trhu práce

Opatření a aktivity:

- Zvyšování motivace studentů o technické a přírodovědné obory;
- Identifikace a podpora talentovaných studentů;
- Podpora výuky orientované k žadáným oborům na trhu práce;
- Podpora měkkých kompetencí (jazyková a PC vybavenost) pro žáky, studenty i dospělé;
- Celoživotní učení pro zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce;
- Profesionální vzdělávání zaměstnanců;
- Podpora inovací v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti a mezinárodní spolupráce v oblasti zaměstnanosti;
- Analýzy a prognózy současné a budoucí nabídky a poptávky na trhu práce, spolupráce podniků a vzdělávacích institucí;
- Zvýšení kvality pedagogických pracovníků.

Prioritní oblast: 1.2 Zapojení znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce

Opatření a aktivity:

- Bilanční a pracovní diagnostika, kariérové poradenství;
- Zaměstnanecké a vzdělávací aktivity (typu Labour Pool);
- Služby pro zájemce o zaměstnání se zdravotními handicapy;
- Zprostředkování zaměstnání;
- Poradenské a informační činnosti a programy;
- Podpora zavádění flexibilních forem práce;
- Další profesní vzdělávání, zvyšování kompetencí a poradenství pro osoby pečující o děti a jiné závislé osoby;
- Podpora pro vytváření podmínek a pro vznik a rozvoj sociálních podniků.

Dokument ITI ostravské aglomerace dále ke každému opatření přiřazuje vhodný specifický cíl některého z operačních programů na léta 2014-2020 tak, aby bylo možno plánovat konkrétní projekty financovatelné z těchto operačních programů.

Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2014-2020 se problematikou vzdělávání a obecně rozvojem lidských zdrojů zabývá v Horizontální prioritní oblasti B - LIDSKÉ ZDROJE. Ta je zaměřena na naplnění strategického cíle Zvýšení technických a netechnických kompetencí výzkumných pracovníků znalostních institucí a firem pro potřeby aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje. Daný cíl si klade za úkol zvýšit úroveň odborných znalostí a dovedností výzkumných pracovníků znalostních institucí, které jsou relevantní k uplatnění v projektech aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, ať už realizovaných znalostními institucemi v rámci jimi definovaných okruhů výzkumné činnosti, tak také na základě přímé poptávky firem. Zároveň bude pozornost soustředěna na další odborný rozvoj výzkumných pracovníků firem se zaměřením na výzkumné aktivity širšího rozměru, u nichž vzniká reálná potřeba spolupráce se znalostními institucemi. Pro zajištění dostatečného počtu kvalifikovaných výzkumných pracovníků je zapotřebí primárně podporovat nárůst absolventů technických oborů např. formou cílené kampaně a konkrétních akcí na podporu popularizace technických oborů a zároveň pomocí systémových opatření umožňujících stáže studentů technických oborů ve firmách, upravujících studijní programy technických oborů dle potřeb zaměstnavatelů a v neposlední řadě identifikujících a rozvíjejících technické talenty u žáků ZŠ a SŠ. Cílená podpora technického vzdělávání a popularizace technických oborů povede ke zvýšení nabídky technické pracovní síly na trhu práce, což podpoří vytváření nových pracovních míst vzhledem k nedostatkovosti pracovníků technických profesí ve firmách.

Uvedená horizontální oblast se dále dělí na specifické cíle:

Specifický cíl B1 – Zvýšení odborných kompetencí lidských zdrojů o znalostní ekonomice;

Specifický cíl B2 – Zvýšení odborné kvalifikace a dalších dovedností lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji;
Specifický cíl B3 – Zvýšení mobility lidských zdrojů ze zahraničních znalostních institucí a firem do MSK;
Specifický cíl B4 – Zvýšení počtu absolventů technických oborů a identifikace technických talentů.

Regionální inovační strategie je naplňována prostřednictvím realizace akčních plánů obsahujících konkrétní realizační projekty. Aktuální akční plán je zpracován na léta 2015 a 2016.

DZ MSK 2016 také vytváří rámec pro **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Moravskoslezském kraji (KAP)**, který stanovuje priority a kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území a má na území kraje přispět ke zlepšení řízení škol, k rozvoji hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje a jednotlivých škol. KAP má mimo jiné umožnit plánovat a koordinovat tematické intervence v OP VVV a IROP ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území s respektem k záměrům vzdělávání ČR.

Klíčovými tématy KAP jsou Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě; Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání); Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů; Rozvoj kariérového poradenství; Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání; Podpora inkluze; Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí; sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání). Dalšími tématy jsou Rozvoj výuky cizích jazyků; ICT kompetence; Čtenářská a matematická gramotnost; Podpora vytváření komplexního systému hodnocení kvality škol.

Jedním ze vstupů pro tvorbu KAP je **Regionální akční plán MSK**. Jedná se o dokument, který identifikuje priority pro směřování Evropských strukturálních a investičních fondů a národních zdrojů do území MSK kraje (tematicky, územně) na období 2015–2020. Potřeby a plány aktivit škol (MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ) by měly být blíže mapovány a rozpracovány právě v rámci tvorby KAP a MAP (Místní akční plány rozvoje vzdělávání).

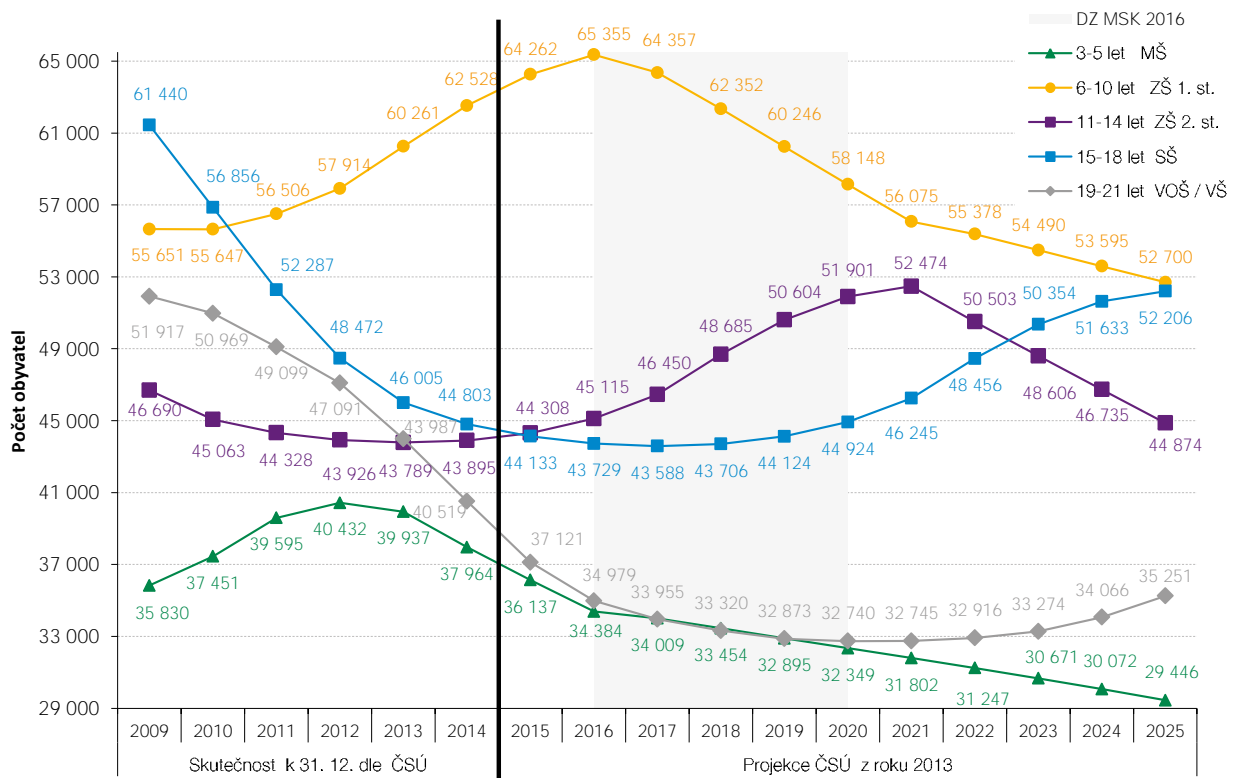
A photograph of three young men in a workshop or classroom setting. The man in the foreground is wearing a red and blue plaid shirt and a blue bandana, looking intently at a clear plastic storage bin. Another man in a black hoodie and glasses is working on a computer monitor in the background. A third man is partially visible on the left. The foreground is dominated by a yellow graphic overlay containing text.

2. Strategie rozvoje vzdělávání a sítě škol v kraji

2.1 Demografická projekce jako faktor průchodu dětí, žáků a studentů vzdělávací soustavou

Pro odhad budoucího vývoje počtu dětí, žáků a studentů v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a tedy odhad potřebný pro plánování kapacit v oblasti vzdělávání je vstupním faktorem znalost demografického vývoje v příslušných věkových skupinách. Trendem první dekády po roce 2000 byl populační nárůst nově narozených (kulminoval v roce 2008, následovaný poklesem), s několikaletým odkladem se promítající do nárůstu ve věkové skupině dětí vstupujících do předškolního a posléze základního vzdělávání. Několik let naopak probíhal zřetelný a v Moravskoslezském kraji velmi výrazný pokles ve věkové skupině odpovídající středoškolskému vzdělávání a také vyššímu odbornému vzdělávání. Reakcí na tento demografický vývoj byla mj. optimalizační opatření v oblasti středního školství. Nicméně tyto demografické trendy se postupně začínají stabilizovat.

Graf č. 1 Demografický vývoj a jeho projekce v MSK dle věkových skupin (zdroj ČSÚ)

Hlavní poznatky vyplývající z prognóz demografického vývoje lze shrnout následovně:

- **nově narození** – počet nově narozených kulminoval po několika letech setrvalého nárůstu v roce 2008, po období poklesu lze v roce 2014 zaznamenat nárůst – pro následující období je však **predikován setrvalý pokles**;
- **v oblasti předškolního vzdělávání** (věková skupina 3-5let): po období nárůstu lze od roku 2013 zaznamenat **mírný pokles, který by však i do budoucna měl být setrvalý**;
- **v oblasti základního vzdělávání** (věková skupina 6-14 let): po období mírného poklesu od roku 2012 počet příslušníků této skupiny **setrvale narůstá, vrcholných hodnot by dle odhadů mělo být dosaženo v roce 2018 – cca 111 tisíc dětí, poté by mělo následovat období mírného poklesu**, v roce 2024 by se hodnoty měly přibližovat hodnotám z roku 2011 (cca 100 tis. dětí). Zaměříme-li se na věkovou skupinu odpovídající

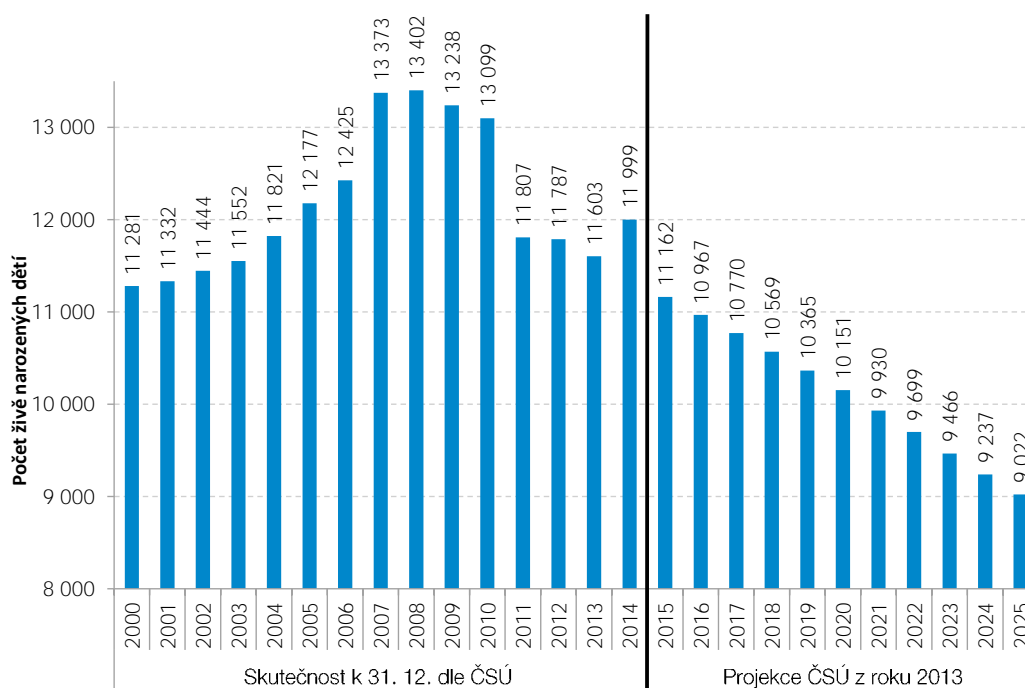

II. stupni ZŠ (11-14 let) – po mírném poklesu do roku 2013 je zaznamenán od roku 2014 mírný nárůst, který je následně predikován až do roku 2021. V období platnosti DZ MSK 2016 se předpokládá nárůst o cca 6 700 dětí;

- **v oblasti středního vzdělávání** (věková skupina 15-18 let): po několikaletém setrvalém poklesu je situace v této kategorii **relativně stabilizovaná** a pro následující období (platnost stávajícího DZ) lze očekávat relativně **konstantní vývoj** v této oblasti; od roku 2018 **je odhadována mírně vzrůstající tendence**, v roce 2025 by se hodnoty měly přiblížit hodnotám z roku 2011 - tedy cca 52 tisíc žáků;
- **v oblasti vyššího odborného vzdělávání/vysokoškolského bakalářského studia** (věková skupina 19-21 let): v této věkové skupině se s několikaletým zpožděním projevuje demografický pokles, po poměrně výrazném setrvalém poklesu do roku 2016 by v následujícím období - v dlouhodobém výhledu **situace** měla být **relativně stabilizovaná**, byť stále charakterizována mírným poklesem.

Lze tedy shrnout, že dramatické změny v demografickém vývoji (srovnatelné např. s propadem populace 15letých v uplynulých letech) ve vztahu k populaci vstupující do počátečního vzdělávání nejsou pro následující období v MSK predikovány. Situace by měla být relativně stabilizovaná. V souvislosti s reálným demografickým vývojem lze předvídat vzrůstající počet žáků v základním vzdělávání, v předškolním vzdělávání může v budoucnu hrát určitou roli plánované zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání - nicméně tento faktor pravděpodobně bude vyvážen demografickým poklesem v této skupině - z grafu demografického vývoje populace 5letých je zřejmá klesající tendence v této věkové skupině od roku 2017 a neočekává se tedy výrazný dopad na potřebu zvyšování kapacit v předškolním vzdělávání s výjimkou případných specifických místních potřeb.

Graf č. 2 Vývoj počtu živě narozených v MSK a jeho projekce (zdroj ČSÚ)

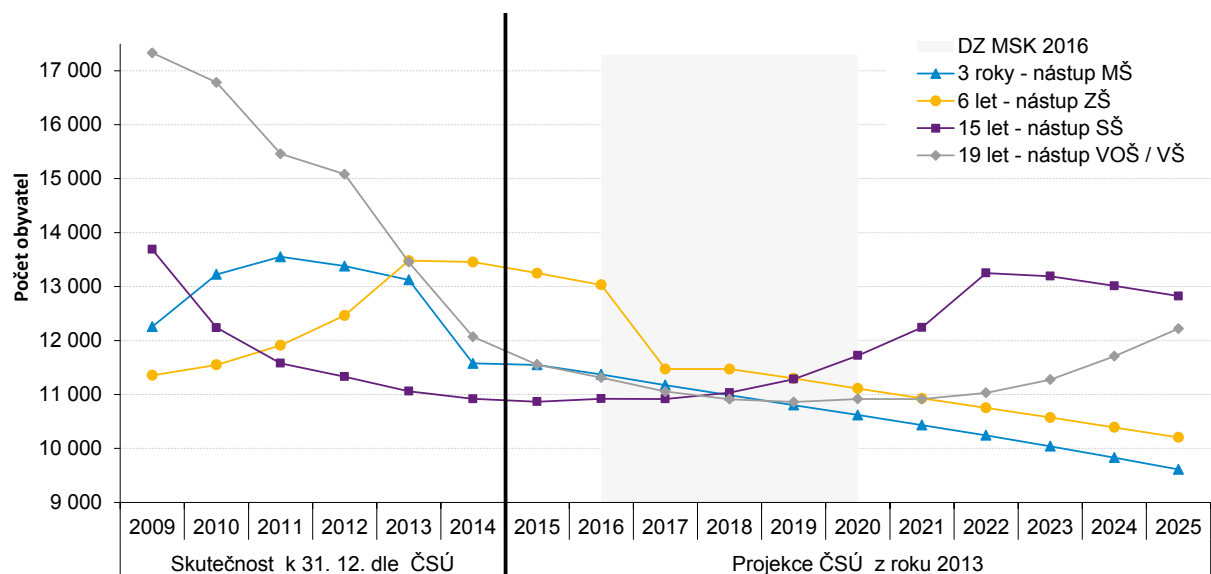

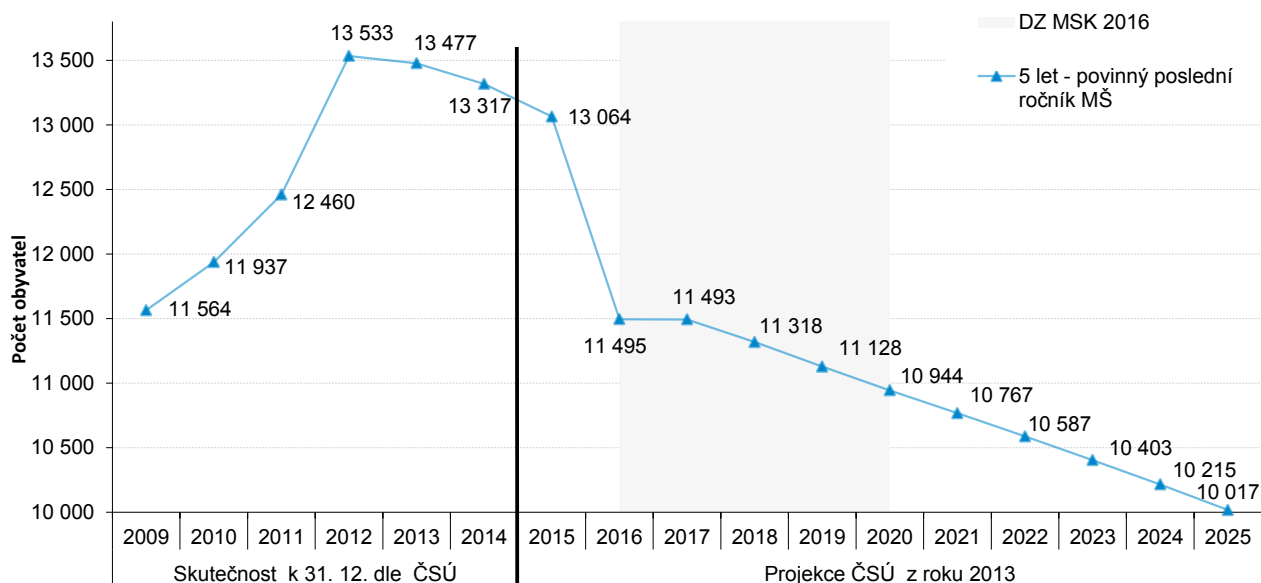
Tab. č. 1 Vývoj počtu živě narozených dětí v okresech MSK (zdroj ČSÚ)

Okres	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bruntál	978	962	1 064	1 014	1 021	957	867	868	828	944
Frydek-Místek	2 110	2 208	2 246	2 207	2 254	2 302	2 027	2 148	2 034	2 159
Karviná	2 429	2 546	2 737	2 805	2 728	2 765	2 375	2 406	2 262	2 347
Nový Jičín	1 608	1 603	1 714	1 647	1 727	1 683	1 501	1 485	1 507	1 551
Opava	1 783	1 857	1 950	1 966	1 893	1 788	1 749	1 685	1 750	1 753
Ostrava - město	3 269	3 249	3 662	3 763	3 615	3 604	3 288	3 195	3 222	3 245
CELKOVÝ SOUČET	12 177	12 425	13 373	13 402	13 238	13 099	11 807	11 787	11 603	11 999

Graf č. 3 Demografický vývoj a jeho projekce v MSK dle věku nástupu do jednotlivých druhů škol (zdroj ČSÚ)

Graf č. 4 Demografický vývoj 5letých a jeho projekce v MSK (zdroj ČSÚ)

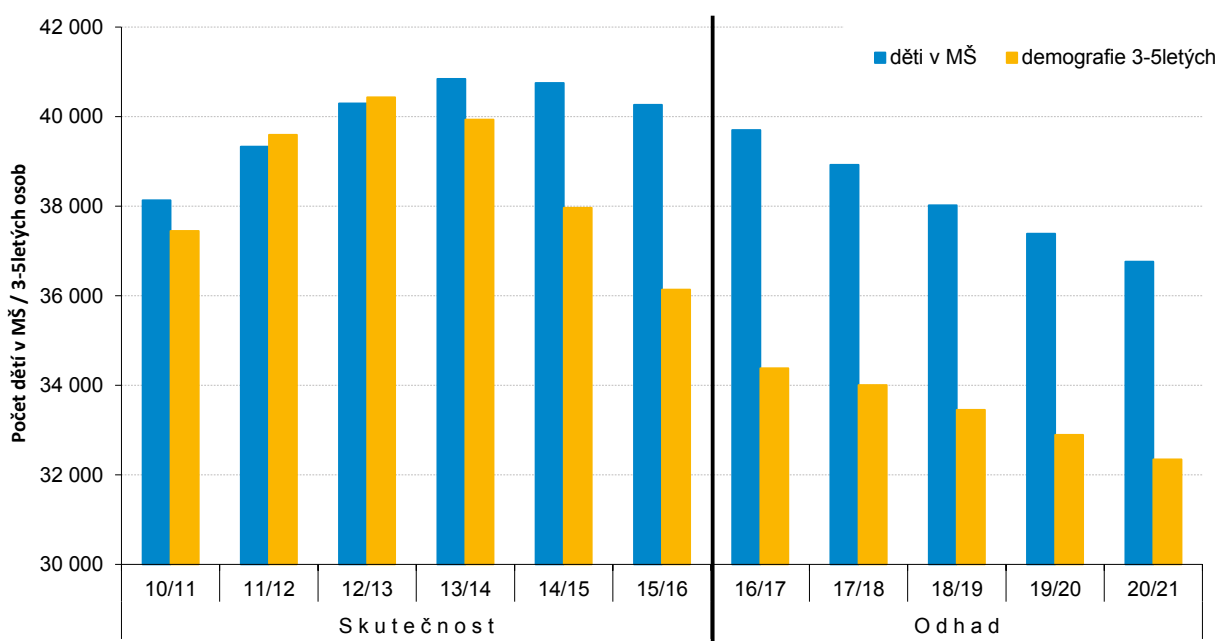

2.2 Vývoj v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a kritéria rozvoje sítě škol a školských zařízení

2.2.1 Předškolní vzdělávání

V důsledku rostoucího demografického vývoje nově narozených v letech 2007–2010 došlo v uplynulých letech ke zvýšeným kapacitním nárokům v oblasti předškolního vzdělávání. V síti organizací poskytujících předškolní vzdělávání proto docházelo v uplynulém období ke změnám. S ohledem na situaci a podmínky v konkrétních lokalitách (zejména v některých větších městech, dále v tzv. satelitech a také v dalších rozvíjejících se obcích) se projevila potřeba navýšovat kapacity stávajících mateřských škol. V období let 2012–2015 bylo rovněž zřízeno 10 nových soukromých mateřských škol, situovaných zejména v Ostravě. Vzhledem k demografické predikci lze předpokládat, že kapacitní změny, ke kterým v síti mateřských škol v uplynulém období došlo, pokryjí (s přihlédnutím k lokálním výjimkám) tuto zvýšenou poptávku.

Graf č. 5 Vývoj celkového počtu dětí v mateřských školách a demografický vývoj populace ve věkové skupině 3-5letých v MSK (zdroj ČSÚ)

Z uvedeného grafu je zřejmé, že vývoj počtu dětí vzdělávajících se v mateřských školách již kulminoval v předcházejícím období. Vrcholná hodnota byla zaznamenána ve školním roce 2013/2014. Naplněnost mateřských škol je postupem času stále více ovlivňována mírou účasti dětí mladších 3 let a starších 5 let. V následujících letech se předpokládá navýšení tohoto podílu, a to zejména z důvodu posílení trendu umísťovat do mateřských škol děti mladší 3 let a zároveň v souvislosti se záměrem zavést povinný poslední ročník mateřské školy od 1. 9. 2017.

Tab. č. 2 Vývoj celkového počtu dětí v mateřských školách (zdroj: skutečnost – MŠMT; odhad – OŠMS)

Děti v MŠ	Skutečnost						Odhad				
	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
běžné třídy	36 743	37 950	38 883	39 375	39 262	38 774	38 275	37 523	36 655	36 043	35 440
speciální třídy	1 393	1 383	1 415	1 470	1 493	1 493	1 429	1 401	1 369	1 346	1 323
CELKOVÝ SOUČET	38 136	39 333	40 298	40 845	40 755	40 267	39 705	38 924	38 024	37 389	36 764

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že od školního roku 2015/2016 na území MSK dochází k postupnému snižování počtu dětí v běžných i speciálních mateřských školách. Případné navyšování kapacit mateřských škol bude proto umožněno pouze na základě prokázané potřeby v konkrétní lokalitě, např. v kontextu se zavedením povinného posledního ročníku mateřské školy.

V minulém období stoupaly také počty dětí ve speciálních třídách MŠ, byly zřizovány třídy především pro děti s logopedickými vadami. Přestože je trendem individuální integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd, je potřeba i nadále zachovat možnost zřizování speciálních tříd pro děti, kterým vzdělávání formou skupinové integrace doporučí školské poradenské zařízení.

V rámci poskytování předškolního vzdělávání v přípravných třídách základních škol došlo od 1. 9. 2015 ke změně způsobu zařazování dětí do těchto tříd. Třídy jsou určeny pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, zejména pro děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. Na základě prokázané potřeby bude zřizování přípravných tříd i nadále podporováno. Ve školním roce 2015/2016 se jejich počet zvýšil na 35 přípravných tříd ve 29 školách, vzdělávalo se v nich 492 dětí.

V následujícím období bude zejména formou projektové činnosti podporováno zvyšování kvality předškolního vzdělávání i rozvoj obsahových cílů v předškolním vzdělávání především s důrazem na polytechnické vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání), jazykové vzdělávání a na rozvoj kompetencí k iniciativě a kreativitě. Neméně důležitým cílem bude i řešení problematiky začleňování dětí z marginalizovaných skupin do hlavního vzdělávacího proudu. Důraz bude kladen také na vzdělávání pedagogů v oblasti začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Síť mateřských škol v MSK k 1. 9. 2015 tvořilo 481 organizací, z toho 426 zřizovaných obcí, 16 krajem, 6 církví a 33 soukromým zřizovatelem.

Kritéria rozvoje sítě škol:

- vznik nových mateřských škol nebo zvyšování kapacit mateřských škol pouze za předpokladu nedostatečných volných kapacit stávajících mateřských škol v dané lokalitě;
- snižování kapacit mateřských škol v závislosti na konkrétních podmínkách v dané lokalitě;
- úprava kapacit mateřských škol při zdravotnických zařízeních v závislosti na počtu dlouhodobě hospitalizovaných dětí;
- podpora vzniku přípravných tříd v souladu s platnou legislativou a v závislosti na aktuálních potřebách v dané lokalitě;
- zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání na území MSK u mateřských škol se sídlem mimo území MSK nebude podporováno;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

2.2.2 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

V předchozím období nebyly v souvislosti s demografickým vývojem ve věkové skupině 6-14letých realizovány výrazné změny v rámci sítě základních škol. V některých, především příměstských, lokalitách a rozvíjejících se obcích se projevila potřeba navýšit kapacity pro základní vzdělávání, obecně lze však říci, že síť a kapacity základních škol byly v uplynulém období dostatečné. Ve sledovaném období vzniklo několik škol s alternativním vzdělávacím programem. Předpokládá se, že vzhledem k demografické situaci v této věkové skupině budou v některých lokalitách kraje v případě potřeby navyšovány kapacity základních škol.

Tab. č. 3 Vývoj celkového počtu žáků v základních školách (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad – OŠMS)

Žáci v ZŠ		Skutečnost						Odhad				
Stupeň	Druhy tříd	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
I. Stupeň	běžné třídy	53 740	54 142	55 473	56 888	58 699	60 209	61 996	62 185	62 644	62 868	62 740
	spec. třídy	1 855	1 729	1 658	1 592	1 602	1 691	1 741	1 747	1 759	1 766	1 762
I. Stupeň Celkem		55 595	55 871	57 131	58 480	60 301	61 900	63 737	63 932	64 403	64 633	64 502
II. Stupeň	běžné třídy	39 449	38 598	37 867	37 658	37 875	37 860	38 984	39 103	39 391	39 532	39 452
	spec. třídy	2 068	2 081	2 008	1 879	1 782	1 625	1 673	1 678	1 691	1 697	1 693
II. Stupeň Celkem		41 517	40 679	39 875	39 537	39 657	39 485	40 657	40 781	41 082	41 229	41 145
CELKOVÝ SOUČET		97 112	96 550	97 006	98 017	99 958	101 385	104 394	104 713	105 485	105 862	105 647

Poznámka: Počty žáků nezahnují počty vzdělávaných jiným způsobem dle § 38, 41, 42 školského zákona.

Jak je zřejmé z výše uvedené tabulky, dochází od školního roku 2012/2013 ke zvyšování počtu žáků základních škol. Vlivem nástupu populačně silnějších ročníků do základních škol se předpokládá další nárůst počtu žáků v základním vzdělávání.

V souladu s trendem individuální integrace klesaly v minulých letech počty žáků ve speciálních třídách. Vzhledem k předpokládanému nárůstu celkového počtu žáků v základním vzdělávání očekáváme mírné zvýšení počtu žáků také ve speciálních třídách. Na základě prokázané potřebnosti budou zachovány třídy pro žáky se zdravotním postižením, kterým tento způsob vzdělávání doporučí školské poradenské zařízení.

Vývoj v oblasti speciálního školství dlouhodobě ovlivňuje tendence integrovat žáky s lehkým mentálním postižením do základních škol hlavního vzdělávacího proudu. V průběhu posledních let proto klesaly počty žáků s lehkým mentálním postižením, což způsobovalo ekonomické problémy některých základních škol praktických. U několika škol došlo k převodu řízovatelských kompetencí z kraje na obce. V některých základních školách zřizovaných krajem vznikly běžné třídy, případně třídy pro žáky s poruchami učení nebo chování, kteří jsou vzdělávání podle RVP ZV.

Situace v základních školách speciálních je z hlediska počtu žáků stabilizovaná, v následujícím období se nepředpokládají výrazné změny. Rodiče žáků mají v souladu s trendem inkluzivního vzdělávání možnost vybrat pro své dítě vhodný způsob vzdělávání. Pro žáky s nejvyšší mírou potřeby podpůrných opatření však bude i nadále potřeba zachovat síť škol samostatně zřízených pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením.

Stejně jako v minulém období budou vybrané základní a střední školy organizovat kurzy pro získání základního vzdělání v dálkové formě. Tyto kurzy umožňují občanům, kteří nezískali základní vzdělání v době plnění povinné školní docházky, jeho doplnění. Na základě aktuálních potřeb mohou být pro osoby s těžkým mentálním postižením, více vadami nebo autismem, které nezískaly základy vzdělání, organizovány základní školou speciální kurzy k jejich získání.

V oblasti základního vzdělávání bude věnována významná pozornost rozvoji polytechnického vzdělávání (přírodovědného, technického a environmentálního), jazykového vzdělávání, posilování klíčových gramotností a posilování kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, pozornost bude věnována také badatelskému vzdělávání. Je nutné zaměřit se také na zkvalitňování vzdělávání v rámci 2. stupně základního vzdělávání a s tím souvisejícího DVPP.

K 1. 9. 2015 tvořilo síť základních škol celkem 442 škol, z toho 386 škol zřizovaných obcí, 29 zřizovaných krajem, 15 soukromým zřizovatelem, 7 církví, 5 ministerstvem.

Kritéria rozvoje sítě škol:

- vznik nové základní školy jen výjimečně, na základě prokázané potřeby a s ohledem na aktuální podmínky v dané lokalitě;
- úprava kapacit stávajících základních škol vzhledem k aktuálním potřebám a/nebo vzhledem ke stavebně technické kapacitě budov;
- zápis nebo úprava kapacit oborů základní škola a základní škola speciální v závislosti na aktuálních potřebách v dané lokalitě;
- úprava kapacit základních škol samostatně zřízených pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v závislosti na aktuálních potřebách;
- úprava kapacit základních škol při zdravotnických zařízeních v závislosti na počtu dlouhodobě hospitalizovaných žáků;
- zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání na území MSK u základních škol se sídlem mimo území Moravskoslezského kraje nebude podporováno;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

2.2.3 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích

V celorepublikovém pohledu se Moravskoslezský kraj řadí mezi kraje s nejvyšším počtem žáků ve středním vzdělávání, a to i přes výrazný pokles jejich počtu související s demografickým propadem ve věkové skupině 15letých v uplynulých letech. Ve školním roce 2015/2016 celkový počet žáků ve středních školách a konzervatořích všech zřizovatelů v denní formě vzdělávání činil 47 584, v uplynulých letech vykazoval setrvalý pokles - v porovnání s rokem 2007/2008 klesl o 19 935 žáků, tj. o cca 30%; projekce do roku 2017/2018 pak předpokládá další mírný pokles. Z dlouhodobého hlediska lze budoucí vývoj považovat za relativně stabilizovaný.

Přehled o vývoji počtu žáků ve středním vzdělávání, denní formě, včetně odhadu jeho vývoje podává níže uvedená tabulka. Na základě uvedených dat lze konstatovat, že v uplynulém období se projevil větší relativní pokles počtu žáků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou.

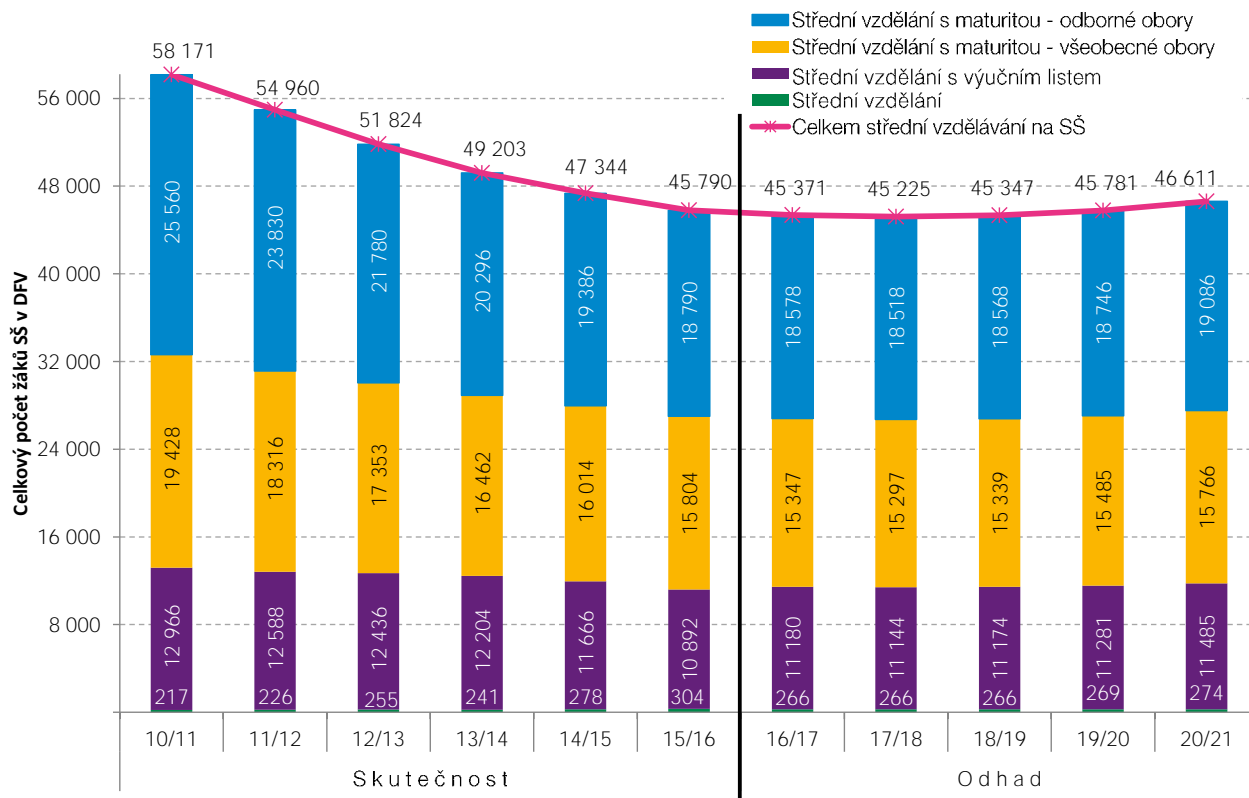
Tab. č. 4 Vývoj počtu žáků v denní formě vzdělávání ve středních školách a konzervatořích, včetně nižšího stupně víceletých gymnázií (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad - OŠMS)

Žáci SŠ v DFV		Skutečnost						Odhad					
		10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	
Vzdělávání ve středních školách		60 534	56 903	53 460	50 797	48 893	47 194	46 880	46 733	46 863	47 316	48 178	
Celkem bez maturitní zkoušky		13 289	12 911	12 823	12 621	12 136	11 333	11 609	11 571	11 602	11 713	11 926	
v tom	Střední	217	226	255	241	278	304	266	266	266	269	274	
	Střední s výučním listem	12 966	12 588	12 436	12 204	11 666	10 892	11 180	11 144	11 174	11 281	11 485	
	Zkrácené studium	106	97	132	176	192	137	162	162	162	164	167	
Celkem s maturitní zkouškou		47 245	43 992	40 637	38 176	36 757	35 861	35 272	35 162	35 261	35 602	36 252	
v tom	Střední vzdělání s maturitou bez NS a ZkS	L bez nástaveb	4 897	4 413	4 058	3 681	3 327	3 100	3 365	3 354	3 363	3 395	3 457
		M	24 134	22 479	20 367	18 993	18 271	17 854	17 324	17 268	17 315	17 480	17 797
	z M lycea	Gymnázia	3 471	3 062	2 645	2 378	2 212	2 164	2 111	2 104	2 109	2 130	2 168
		čtyřletá	15 957	15 254	14 708	14 084	13 802	13 640	13 236	13 193	13 229	13 356	13 598
	šestiletá	osmiletá	7 292	6 863	6 570	6 210	6 210	6 186	5 932	5 913	5 929	5 986	6 094
		šestiletá	2 082	1 996	1 942	1 815	1 676	1 642	1 677	1 672	1 676	1 692	1 723
	Zkrácené studium (ZkS)	osmiletá	6 583	6 395	6 196	6 059	5 916	5 812	5 626	5 608	5 624	5 677	5 780
		Zkrácené studium (ZkS)	1	8	12	17	44	30	50	54	58	62	68
	Nástavbové studium (NS)	Nástavbové studium (NS)	2 256	1 838	1 492	1 401	1 313	1 237	1 297	1 293	1 296	1 309	1 333
Vzdělávání v konzervatořích		424	410	390	403	389	390	378	377	378	382	389	
v tom	šestiletá	352	341	323	338	320	323	314	313	314	317	323	
	osmiletá	72	69	67	65	69	67	65	64	65	65	66	
CELKOVÝ SOUČET		60 958	57 313	53 850	51 200	49 282	47 584	47 259	47 110	47 242	47 698	48 567	

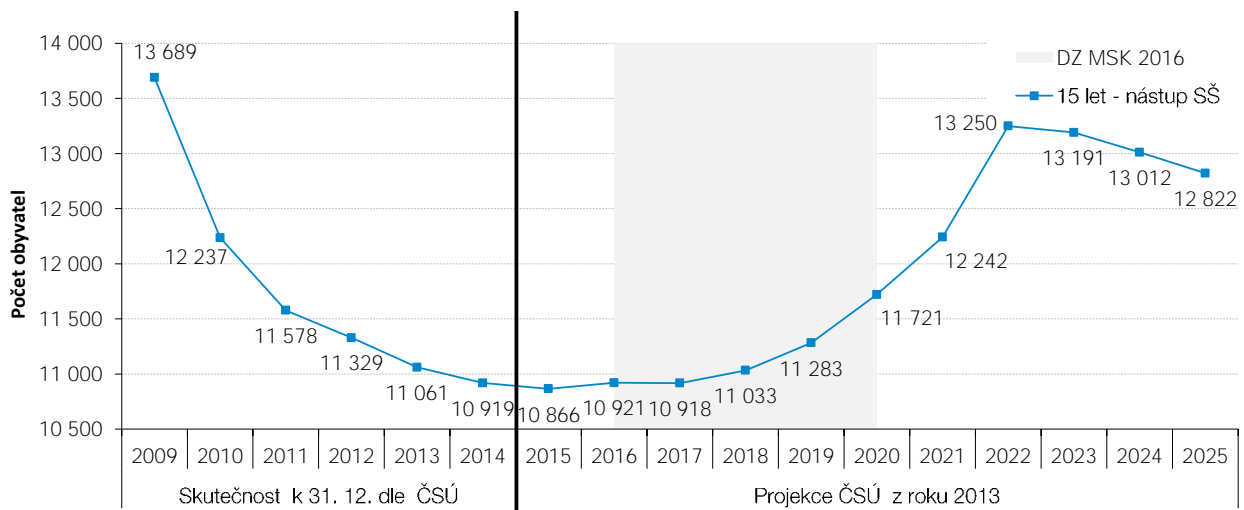
Graf č. 6 Vývoj počtu žáků v denní formě vzdělávání ve středních školách, včetně nižšího stupně víceletých gymnázií, bez návšobového a zkráceného studia (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad - OŠMS)

Předpokladem stabilizace v oblasti středního vzdělávání v kraji je racionální síť středních škol odpovídající dlouhodobému demografickému trendu. Optimalizace počtu středních škol, oborů vzdělání a počtu otevřených tříd v konkrétních oborech vzdělání byla – zejména vzhledem k negativnímu demografickému vývoji – nezbytným

předpokladem zajištění ekonomické udržitelnosti krajské vzdělávací soustavy. V uplynulém období v MSK postupně probíhala optimalizace institucionální a následně optimalizace oborová s cílem vytvoření odpovídající sítě škol a skladby oborů vzdělání s ohledem zejména na potřeby trhu práce a kvalitu vzdělávání; průběžně byla prováděna analýza oborové nabídky, naplněnosti tříd s důrazem na efektivní organizaci výuky. Demografická situace by v následujícím období měla vést ke stabilizaci počtu škol poskytujících střední vzdělání včetně jejich vzdělávací nabídky; s ohledem na předpokládaný demografický růst ve věkové skupině 15letých se nepředpokládá další výraznější snižování kapacit středních škol. Případný mírný nárůst počtu žáků na konci tohoto období by měl směřovat k lepší naplněnosti tříd a škol s cílem zajistit efektivnější využití prostorového, materiálního a personálního zajištění stávajících zařízení, bez nutnosti zapisování nových oborů vzdělání či navyšování kapacit středních škol a oborů vzdělání.

Graf č. 7 Demografický vývoj 15letých – obvyklý věk nástupu do SŠ (zdroj ČSÚ)

Graf demografického vývoje 15letých žáků, tedy obvyklého věku nástupu do středního vzdělávání, naznačuje pro následující období předpoklad ustáleného počtu žáků, s mírným růstem ke konci období platnosti DZ MSK 2016.

Tab. č. 5 Vývoj počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků denní formy vzdělávání ve středních školách a konzervatořích, včetně příslušných ročníků víceletých gymnázií (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad - OŠMS)

Žáci SŠ v DFV	Skutečnost						Odhad				
	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Vzdělávání ve středních školách	15 202	14 332	13 592	13 339	12 837	12 712	12 974	12 969	13 104	13 400	13 918
Celkem bez maturitní zkoušky	4 582	4 450	4 434	4 417	4 202	3 947	4 221	4 220	4 265	4 361	4 531
v tom											
Střední	124	124	104	133	105	139	106	106	107	110	114
Střední s výučním listem	4 389	4 263	4 238	4 149	3 955	3 706	3 998	3 997	4 039	4 130	4 290
Zkrácené studium	69	63	92	135	142	102	118	118	119	122	126
Celkem s maturitní zkouškou	10 620	9 882	9 158	8 922	8 635	8 765	8 752	8 749	8 839	9 038	9 388
v tom											
Střední vzdělání s maturitou bez NS a ZkS	9 340	8 901	8 357	8 086	7 871	8 042	7 946	7 944	8 028	8 209	8 528
L bez nástaveb	1 262	1 131	969	878	777	874	887	887	896	916	952
M	5 398	5 127	4 673	4 696	4 574	4 720	4 527	4 526	4 574	4 677	4 859
z M lycea	693	617	553	524	513	563	524	524	529	541	562
Gymnázia (příslušné ročníky)	2 680	2 643	2 715	2 512	2 520	2 448	2 532	2 531	2 558	2 616	2 717
čtyřletá (nově přijati)	1 511	1 553	1 655	1 511	1 498	1 504	1 507	1 507	1 522	1 557	1 617
šestiletá (3. ročník)	356	313	315	293	282	235	292	292	295	302	314
osmiletá (5. ročník)	813	777	745	708	740	709	733	733	740	757	787
Zkrácené studium (ZkS)	1	7	5	12	33	23	30	29	28	27	26
Nástavbové studium (NS)	1 279	974	796	824	731	700	776	776	784	802	833
Vzdělávání v konzervatořích	76	70	60	67	62	61	63	63	63	65	67
v tom											
šestiletá (nově přijati)	66	63	52	59	57	56	56	56	57	58	60
osmiletá (5. ročník)	10	7	8	8	5	5	7	7	7	7	7
CELKOVÝ SOUČET	15 278	14 402	13 652	13 406	12 899	12 575	13 046	13 041	13 177	13 474	13 996

V důsledku stabilizace demografického vývoje a již realizovaných optimalizačních opatření se nepředpokládá potřeba zásadnějších změn v proporcionalním nastavení vzdělávací nabídky v kraji, tedy v rozdělení žáků mezi obory vzdělání s maturitní zkouškou a obory vzdělání s výučním listem ve školním roce 2015/2016 (poměr nově přijímaných žáků mezi maturitními a nematuritními obory byl 67,5 % : 32,5 %). Případnou změnu může přinést realizace opatření na podporu technického a přírodovědného vzdělávání, či např. zavedení povinné maturitní zkoušky z matematiky.

Tab. č. 6 Počty žáků ve středním vzdělávání dle jednotlivých skupin oborů – denní forma vzdělávání včetně nástavbového a zkráceného studia (zdroj OŠMS)

Skupina oborů dle RVP	10/11	Zast.*	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	Zast.**
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	281	0,5	250	187	183	143	135	0,3
18 Informatické obory	2 476	4,1	2 473	2 344	2 204	2 164	2 131	4,5
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	300	0,5	256	198	188	174	173	0,4
23 Strojírenství a strojírenská výroba	6 341	10,5	5 747	5 334	5 311	5 193	5 119	10,8
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	3 079	5,1	2 846	2 797	2 750	2 706	2 652	5,6
28 Technická chemie a chemie silikátů	295	0,5	333	360	362	382	372	0,8
29 Potravinářství a potravinářská chemie	691	1,1	753	800	791	832	774	1,6
31 Textilní výroba a oděvnictví	235	0,4	154	100	50	56	32	0,1
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1 047	1,7	996	907	757	678	615	1,3
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	327	0,5	345	322	352	359	370	0,8
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2 808	4,6	2 701	2 618	2 450	2 250	2 044	4,3
37 Doprava a spoje	571	0,9	523	464	402	358	343	0,7
39 Speciální a interdisciplinární technické obory	762	1,3	729	692	652	592	548	1,2
41 Zemědělství a lesnictví	1 593	2,6	1 581	1 501	1 503	1 429	1 394	3,0
53 Zdravotnictví	1 570	2,6	1 565	1 582	1 646	1 618	1 576	3,3
63 Ekonomika a administrativa	4 592	7,6	4 193	3 615	3 196	2 993	2 821	6,0
64 Podnikání v oborech, odvětví	1 270	2,1	1 023	834	793	743	762	1,6
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	6 125	10,1	5 550	5 160	4 754	4 357	3 933	8,3
66 Obchod	1 470	2,4	1 306	1 035	941	839	744	1,6
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1 177	1,9	1 130	1 128	1 057	1 089	1 131	2,4
69 Osobní a provozní služby	1 792	3,0	1 788	1 766	1 685	1 555	1 430	3,0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	1 318	2,2	1 312	1 272	1 192	1 126	1 067	2,3
78 Obecně odborná příprava	3 688	6,1	3 288	2 900	2 619	2 490	2 461	5,2
79 Obecná příprava	15 957	26,4	15 254	14 708	14 084	13 802	13 640	28,9
82 Umění a užité umění	769	1,3	807	836	875	965	927	2,0
CELKOVÝ SOUČET	60 534	100	56 903	53 460	50 797	48 893	47 194	100

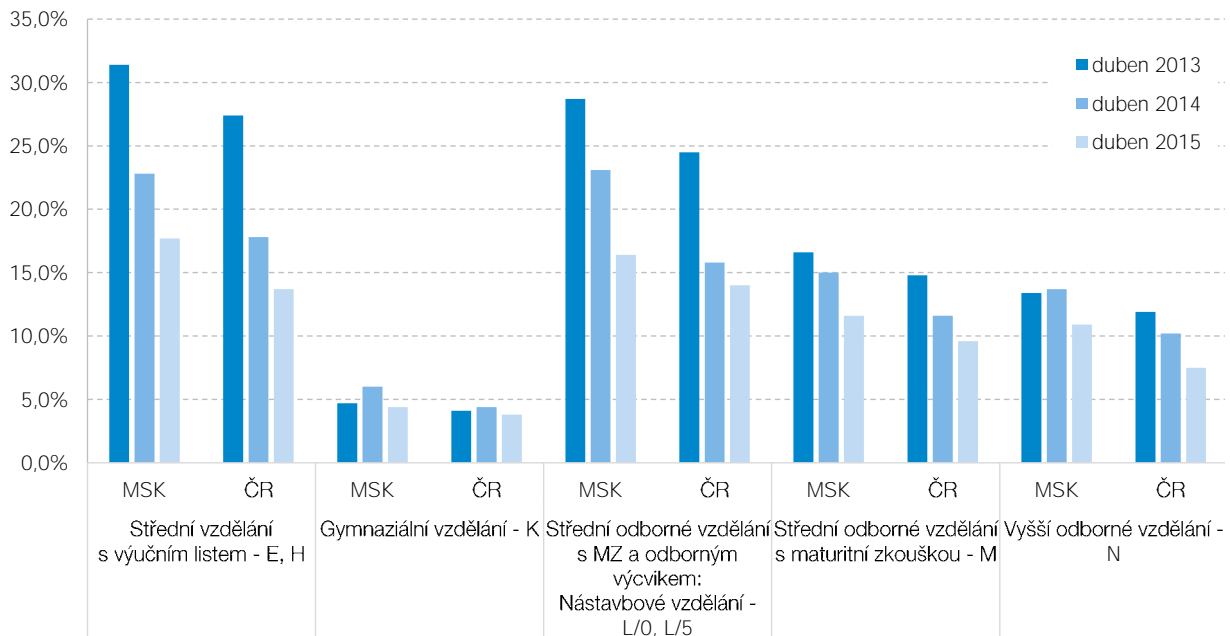
Poznámka: * Poměrové zastoupení 2010/2011 (v %), ** Poměrové zastoupení 2015/2016 (v %)

Z přehledu počtu žáků v jednotlivých skupinách oborů vzdělání je zřejmé, že největší podíl žáků se vzdělává ve skupinách oborů Obecná příprava (tedy v gymnaziálním vzdělávání), Strojírenství a strojírenská výroba a Gastronomie, hotelnictví a turismus. S výjimkou skupin oborů Obecná příprava (nárůst o 2,5 procentního bodu), Gastronomie, hotelnictví a turismus (pokles o 1,8 procentního bodu) a Ekonomika a administrativa (pokles o 1,6 procentního bodu) je poměrové zastoupení jednotlivých skupin oborů (při porovnání let 2010/2011 a 2015/2016) relativně stabilní.

S přihlédnutím k míře nezaměstnanosti absolventů jednotlivých skupin oborů vzdělání nebude podporováno zvyšování kapacit ve skupinách oborů vzdělání, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci kraje, nebo počet žáků v těchto skupinách je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce (např. skupiny Ekonomika a administrativa, Gastronomie, hotelnictví a turismus).

Následující graf uvádí hodnoty nezaměstnanosti absolventů v MSK za duben 2013, 2014, 2015 v členění podle kategorie vzdělání. Podrobnější přehled o míře nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých skupinách oborů nabízí Příloha č. 3.

Graf č. 8 Míra nezaměstnanosti absolventů v MSK – denní studium, dubnové hodnoty (zdroj NÚV)

K 1. 9. 2015 tvořilo síť středních škol a konzervatoří celkem 139 právnických osob, z toho 92 zřizovaných MSK, 39 zřizovaných soukromými subjekty, 5 církví, 2 ministerstvy a 1 obcí.

Kritéria rozvoje sítě škol:

- nepředpokládá se vznik nových středních škol a konzervatoří ani míst poskytovaného vzdělávání; pouze zcela výjimečně, na základě jednoznačně prokázané společenské potřeby;
- nepředpokládá se zvyšování kapacit stávajících středních škol a konzervatoří v kraji; pouze ve zcela výjimečných případech na základě prokázaných potřeb trhu práce;
- racionalizovat stávající kapacity a oborovou nabídku škol směřující k lepší prostorové, materiální a personální efektivitě poskytovaného vzdělávání a s ohledem na požadavky trhu práce;
- zápis nebo kapacitní posílení oboru vzdělání realizovat pouze u oborů požadovaných trhem práce, s ohledem na potřeby kvalifikované pracovní síly v kraji a uplatnitelnost absolventů příslušné skupiny oborů na trhu práce a s ohledem na nabídku požadovaného oboru, příp. skupiny oborů, v dané oblasti. Přihlíženo bude k odůvodněným stanoviskům zástupců sociálních partnerů (např. Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářská komora, Agrární komora);
- zápis nového oboru v denní formě vzdělávání uskutečnit pouze v případě recipročního vymazu jiného aktivního oboru stejného stupně vzdělání v denní formě vzdělávání, zejména s vysokou nezaměstnaností jeho absolventů;
- kapacitní posílení stávajícího oboru vzdělání uskutečnit pouze v případě recipročního utlumení jiného aktivního oboru, zejména s vysokou nezaměstnaností jeho absolventů;
- nezvyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci kraje nebo jejich oborová kapacita je postačující pro předpokládané dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce;
- zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání na území Moravskoslezského kraje u středních škol a konzervatoří se sídlem mimo území Moravskoslezského kraje nebude podporováno;
- v oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů

(např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), MŠMT zahrne do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve střední škole, vyšší odborné škole nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a ve Věstníku MŠMT;

- v oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nenavyšovat kapacity oborů gymnázií;
- v oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání v kraji přesahuje 15 %, nezvyšovat oborové kapacity oproti kapacitám uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení v roce 2014. Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti - jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let - může být upraven na základě údajů Úřadu práce. V takovém případě bude přehled zveřejněn krajským úřadem do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce;
- racionalizovat stávající oborovou nabídku v oborech vzdělání nástavbového studia (především denní forma vzdělávání) s ohledem na demografický vývoj, vývoj počtu žáků v oborech středního vzdělání s výučním listem, uplatnitelnost absolventů na trhu práce a s důrazem na profesně zaměřené obory vzdělání, situaci v daném regionu;
- zápis nebo kapacitní posílení oborů vzdělání určených zejména pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (obory kategorie C - Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá, E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) realizovat v závislosti na aktuálních potřebách a s ohledem na dostupnost těchto oborů vzdělání v dané oblasti;
- podpořit záměry směřující ke zvýšení nabídky zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

Parametry průchodu vzdělávací soustavou

1. Zachování, příp. nezvyšování poměru nově přijatých do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou k nově přijatým do oborů vzdělání bez maturitní zkoušky (v denní formě vzdělávání, bez nástavbového studia, bez zkráceného studia, včetně příslušných ročníků víceletých gymnázií).
Ve školním roce 2015/2016 poměr činil 67,5 % : 32,5 %.
2. Udržení poměru mezi počty nově přijatých do oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného vzdělávání a oborů vzdělání s maturitní zkouškou odborného vzdělávání (v denní formě vzdělávání, bez nástavbového studia, bez zkráceného studia, včetně příslušných ročníků víceletých gymnázií) v rozmezí cca 24–27 % : 40,5–43,5 %.
Ve školním roce 2015/2016 činil tento poměr 25,5 % : 42 %.
3. Zachování podílu počtu nově přijatých žáků do 1. ročníku 4letého gymnaziálního vzdělávání v denní formě vzdělávání z celkového počtu nově přijatých do oborů středního vzdělávání v denní formě vzdělávání (bez nástavbového studia a bez příslušných ročníků víceletých gymnázií).
Ve školním roce 2015/2016 tento podíl činil 13,8 %.
4. Nezvyšování podílu počtu žáků odcházejících ze základních škol do víceletých gymnázií.
Ve školním roce 2015/2016 byl v MSK podíl počtu žáků 5. ročníků základních škol odcházejících do 8letých gymnázií 7,3 % a podíl počtu žáků 7. ročníků základních škol odcházejících do 6letých gymnázií 2,7 %.

2.2.4 Vyšší odborné vzdělávání

Tab. č. 7 Vývoj celkového počtu studentů vyšších odborných škol ve všech formách vzdělávání (zdroj: skutečnost – MŠMT; odhad - OŠMS)

Studenti VOŠ		Skutečnost						Odhad				
		10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
CELKOVÝ POČET STUDENTŮ		2 654	2 644	2 797	2 762	2 629	2 362	2 293	2 235	2 195	2 168	2 159
denní forma vzdělávání	Studenti DFV	1 728	1 781	1 847	1 818	1 774	1 637	1 543	1 497	1 469	1 450	1 444
	Absolventi předešlého šk. r.	344	369	374	444	384	363	330	320	314	310	309
	Nově přijatí do 1. ročníku	843	788	779	796	779	674	671	652	640	631	628
	v tom											
	ihned po maturitě	560	435	442	438	458	372	392	381	374	369	367
	později	283	353	337	358	321	302	279	271	266	262	260
ostatní formy vzdělávání	Studenti OFV	926	863	950	944	855	725	751	737	726	718	716
	Absolventi předešlého šk. r.	151	163	74	228	166	195	148	145	143	141	141
	Nově přijatí do 1. ročníku	500	354	365	425	329	272	326	320	315	312	310
	Podíl z celkového počtu studentů (v %)	34,9	32,6	34,0	34,2	32,5	30,7	32,7	33,0	33,1	33,1	33,1

Vyšší odborné vzdělávání se v MSK obdobně jako v celé ČR dlouhodobě potýká s důsledky demografického poklesu, vliv na počet studentů a nově přijímaných má však také široká nabídka vysokoškolského vzdělávání. Predikce demografického vývoje předpokládá pro budoucí období další mírný pokles, byť již ne tak dramatický. Výzvou pro toto období je řešení alternativ dalšího vývoje vyššího odborného vzdělávání v ČR na systémové úrovni a případné racionalizační kroky v souvislosti s demografickými trendy.

K 1. 9. 2015 tvořilo síť vyšších odborných škol v MSK celkem 13 škol, přičemž 5 bylo zřizováno krajem, 7 soukromým zřizovatelem a 1 ministerstvem.

Kritéria rozvoje sítě škol:

- nepředpokládá se vznik nových vyšších odborných škol, míst poskytovaného vzdělávání ani navyšování jejich kapacit; zápis nové vyšší odborné školy nebo vzdělávacího programu oboru vzdělání jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech a jen v případě jednoznačně prokazatelné dlouhodobé společenské potřeby podpořené odůvodněným stanoviskem sociálních partnerů (např. Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Úřadu práce, Agrární komory);
- zápis nového perspektivního vzdělávacího programu oboru vzdělání nebo kapacitní posílení oboru vzdělání jen v případě, že bude nahrazovat jiný aktivní obor o stejné kapacitě (zejména obor s vysokou nezaměstnaností absolventů), má v kraji ojedinělý charakter, jeho koncepce vznikla na základě prokázané a předpokládané dlouhodobé společenské potřeby příslušně vzdělaných absolventů na trhu práce a současně bude podpořené odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory);
- v oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybnářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), MŠMT zahrne do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve střední škole, vyšší odborné škole nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT;
- tato kritéria se vztahují na všechny formy vyššího odborného vzdělávání;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

2.2.5 Základní umělecké vzdělávání a jazykové vzdělávání v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky

Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy poskytují základy vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém a připravují také pro vzdělávání ve středních školách, konzervatořích, popř. vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

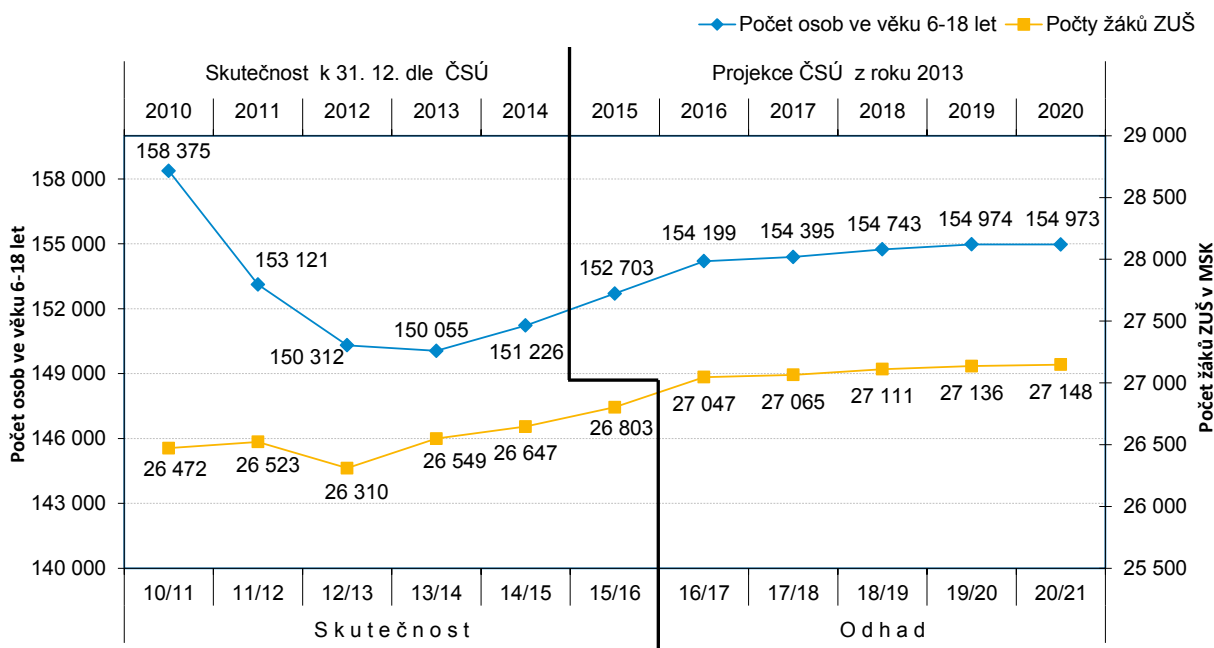
K 1. 9. 2015 v MSK poskytovalo základy vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech 51 základních uměleckých škol, přičemž z tohoto počtu bylo 37 zřizováno krajem, 7 obcemi, 6 soukromými subjekty a 1 církví.

Vývoj počtu žáků v základním uměleckém vzdělávání v Moravskoslezském kraji v letech 2010–2020 zachycuje tabulka a níže uvedený graf.

Tab. č. 8 Vývoj počtu žáků v ZUŠ (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad – OŠMS)

Obory ZUŠ	Skutečnost						Odhad				
	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
hudební	18 046	18 224	18 024	18 254	18 367	18 447	18 635	18 621	18 652	18 670	18 678
výtvarný	4 794	4 822	4 890	4 954	4 934	5 008	5 031	5 034	5 043	5 047	5 050
taneční	2 869	2 691	2 535	2 449	2 447	2 480	2 488	2 517	2 521	2 524	2 525
literárně dramatický	763	786	861	892	899	868	893	893	895	895	896
CELKOVÝ SOUČET	26 472	26 523	26 310	26 549	26 647	26 803	27 047	27 065	27 111	27 136	27 148

Graf č. 9 Vývoj celkového počtu žáků ZUŠ a demografický vývoj populace ve věkové skupině 6–18letých (zdroj: skutečnost – MŠMT, odhad – OŠMS)

Zatímco demografická křivka ve věkové skupině 6-18letých do školního roku 2013/2014 výrazně klesala a od následujícího roku začala její růstová tendence, počet žáků v základním uměleckém školství v MSK tento vývoj nereflektoval a zůstal na úrovni předchozích let, osciloval kolem počtu 26 500 žáků, s mírným nárůstem v letech 2014/2015 a 2015/2016. Průměrná naplněnost ZUŠ se ustálila na 87 % vzhledem k nenavyšování absolutního počtu žáků v základním uměleckém vzdělávání v kraji. Počet žáků by měl být i nadále zachován na úrovni předchozích let, s akceptovatelným mírným zvýšením počtu žáků v oblastech s demografickým nárůstem, za předpokladu zachování či příp. snížení počtu v oblastech s demografickým poklesem. Současný stav absolutního počtu žáků lze považovat za stav na hranici přiměřenosti rovněž s ohledem na stávající systém financování regionálního školství.

Z hlediska kvalitativního rozvoje bude v MSK i nadále pokračovat postupná realizace vzdělávání dle RVP pro základní umělecké vzdělávání, podpora diverzity nabídky v uměleckých oborech a její dostupnosti při zachování/stabilizaci počtu žáků. Současně bude podporována modernizace vybavení a výukových metod, vč. využívání moderních technologií.

Kritéria rozvoje sítě škol:

- vzhledem k dostatečným kapacitám základních uměleckých škol nebude podpořen zápis nové základní umělecké školy;
- s ohledem na dosavadní vývoj nezvyšovat (v místech demografického poklesu příp. snižovat) kapacity ZUŠ;
- zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání pouze výjimečně, z jasně uvedených objektivních důvodů, za podmínek nenavyšování počtu žáků, dále při zachování odpovídajících podmínek pro základní umělecké vzdělávání, a při zohlednění dostupnosti míst poskytovaného vzdělávání základních uměleckých škol v dané lokalitě;
- zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání na území Moravskoslezského kraje u základních uměleckých škol se sídlem mimo území Moravskoslezského kraje nebude podporováno;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

Jazykové vzdělávání v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky uskutečňují jazykové vzdělávání podle školského zákona. Jazykové vzdělávání podle uvedeného zákona poskytuje jazykové vzdělání v cizích jazycích. V případě vzdělávání cizinců se za cizí jazyk považuje také jazyk český.

K 1. 9. 2015 v MSK působily 4 jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, z toho 2 organizace byly zřizovány MSK a 2 soukromými subjekty.

Počet žáků v těchto školách klesl mezi lety 2010/2011-2012/2013 z cca 900 žáků na necelou třetinu. Jedním z důvodů tohoto poklesu mohlo být značné konkurenční prostředí - jazykové vzdělávání poskytuje i řada dalších subjektů. Ve školním roce 2015/2016 se počet žáků v jazykových školách s právem SJZ snížil na 229. Kapacita škol, která je využita pouze z necelých 20 %, je tak více než dostačující, a v následujícím období nebude třeba kapacity ani počty těchto škol zvyšovat.

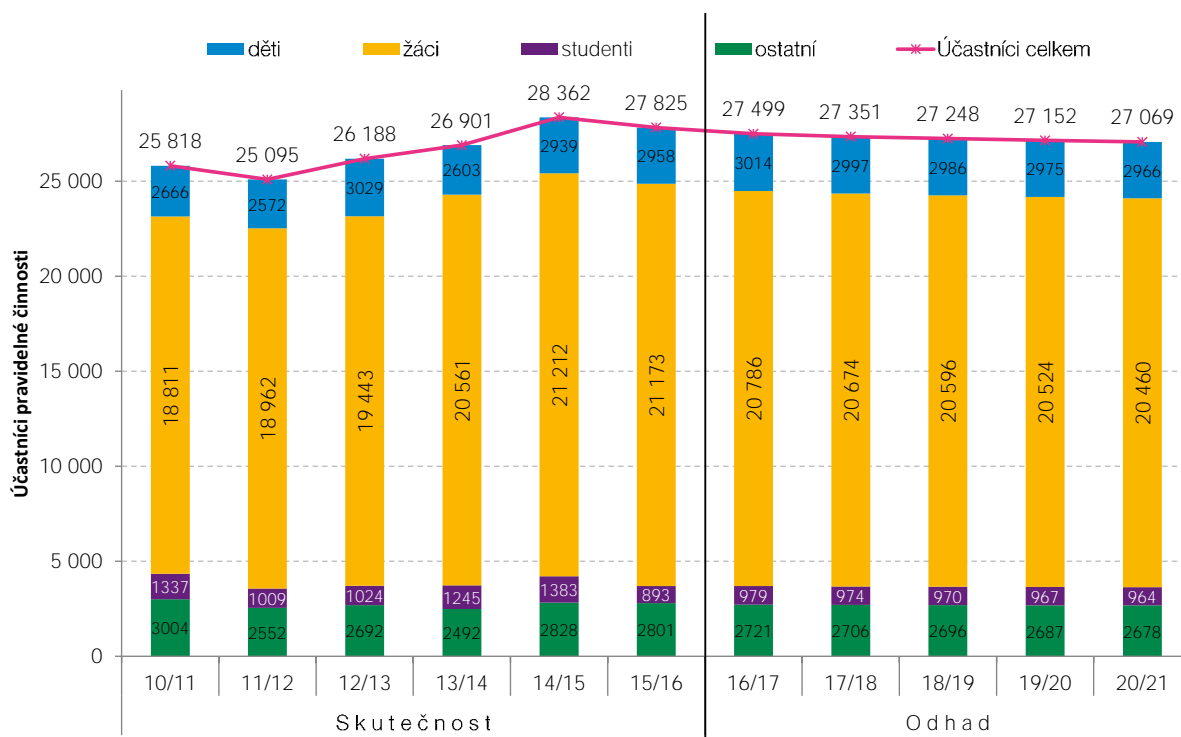
Kritéria rozvoje sítě škol:

- nebude podpořen zápis nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky;
- nebude podpořeno navyšování kapacit stávajících jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky;
- tato kritéria se vztahují na školy všech zřizovatelů.

2.2.6 Školská zařízení**Sít' zařízení pro zájmové vzdělávání**

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. V uplynulých letech docházelo v souladu s demografickým vývojem k mírnému nárůstu počtu účastníků z řad žáků ve střediscích volného času. V souladu s růstem počtu žáků v základních školách se projevila zvýšená poptávka také po zájmovém vzdělávání ve školních družinách.

Graf č. 10 Vývoj počtu účastníků pravidelné činnosti ve střediscích volného času (zdroj: skutečnost - MŠMT, odhad - OŠMS)

V MSK bude nadále podporováno zkvalitňování zájmového vzdělávání. V rámci činností středisek volného času bude pozornost věnována zejména oblasti technického a přírodovědného zájmového vzdělávání.

Kritéria rozvoje:

- zápis nového zařízení pro zájmové vzdělávání jen zcela výjimečně, na základě jednoznačně prokázané potřeby, v míře přiměřené nárůstu počtu dětí a žáků, při zohlednění stávající sítě zařízení pro zájmové vzdělávání a její naplněnosti, a při zachování odpovídajících podmínek pro zájmové vzdělávání;
- případné zvyšování nejvyššího povoleného počtu žáků školních družin a školních klubů na základě jednoznačně prokázané potřeby, v míře přiměřené nárůstu počtu dětí a žáků, při zohlednění kapacity a stávající naplněnosti školy, stávající sítě zařízení zájmového vzdělávání a její naplněnosti, a při zachování odpovídajících podmínek pro zájmové vzdělávání;
- tato kritéria se vztahují na zařízení pro zájmové vzdělávání všech zřizovatelů.

Síť školských poradenských zařízení

Kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden (dále PPP), které poskytují služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů. Kromě PPP kraj zřizuje rovněž devět organizací vykonávajících činnost speciálně pedagogických center (SPC), která poskytují poradenské služby při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícímu jednomu nebo více druhům zdravotního postižení. V kraji působí rovněž jedno SPC soukromého zřizovatele.

Síť školských poradenských zařízení je dlouhodobě stabilizovaná, pedagogicko-psychologické poradny jsou rovnoměrně rozmístěny v rámci jednotlivých okresů. Speciálně pedagogická centra mají určeno zaměření dle jednotlivých druhů postižení klientů a určenu spádovost.

Kritéria rozvoje:

- nebude podpořen zápis nového školského poradenského zařízení;
- úpravy stávající sítě školských poradenských zařízení budou prováděny na základě odůvodněné potřeby a s ohledem na místní podmínky;
- tato kritéria se vztahují na školská poradenská zařízení všech zřizovatelů.

Síť školských výchovných a ubytovacích zařízení

Domovy mládeže poskytují školské ubytovací služby žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol. Internáty zajišťují speciální ubytovací služby a výchovně vzdělávací činnost pro žáky se zdravotním handicapem a pro děti přípravného stupně základní školy speciální. V předchozím období se projevil snížený zájem o ubytovací služby způsobený zejména snížením počtu žáků SŠ v důsledku nepříznivého demografického vývoje.

Síť domovů mládeže v MSK pokrývá potřeby v oblasti školských ubytovacích služeb, v některých oblastech se vyskytují zařízení s nenaplněnou lůžkovou kapacitou.

Kritéria rozvoje:

- síť a kapacitu školských ubytovacích zařízení upravovat v jednotlivých lokalitách s ohledem na reálné potřeby zajištění školských ubytovacích služeb;
- pro zajištění školských ubytovacích služeb maximálně využívat kapacitu stávajících zařízení;
- v závislosti na místních podmínkách upřednostňovat centralizaci ubytovacích služeb před provozem málo naplněných domovů mládeže a domovů s vysokými náklady na provoz a požadavky na reprodukci majetku;
- tato kritéria se vztahují na školská výchovná a ubytovací zařízení všech zřizovatelů.

Síť školských zařízení poskytujících školní stravování

Školní stravování je poskytováno dětem, žákům a studentům v rámci hmotného zabezpečení po dobu jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení. Zajišťuje se přednostně v zařízeních školního stravování, řídí se výživovými normami a požadavky na naplnění spotřebního koše, jeho skladba musí odpovídat věkové skupině strávníků.

S ohledem na demografický vývoj v příslušných věkových skupinách byla v předešlých letech provedena optimalizace sítě zařízení školního stravování zřizovaných krajem. Řada školních jídelen se transformovala na školní jídelny-výdejny, zejména v případech, kdy zařízení nesplňovalo náročné hygienické požadavky a podmínky pro provoz. Pokles počtu strávníků způsobený zejména vlivem nepříznivého demografického vývoje postihuje v současnosti především zařízení školního stravování, která poskytují stravování věkové skupině odpovídající žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol. Tento trend bude zřejmě pokračovat i nadále. Opačná tendence je zjevná v případě zařízení školního stravování zajišťujících hmotné zabezpečení skupině dětí v MŠ a žáků ZŠ - ve vybraných lokalitách narůstá potřeba navyšovat kapacity příslušných školních jídelen a školních jídelen výdejen. Novelizace vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. 2. 2015 legislativně a systémově ukotvila možnost připravovat dietní stravu v zařízeních školního stravování, jejichž personální a materiální zabezpečení splňuje podmínky dané příslušnými předpisy.

Kritéria rozvoje:

- síť a kapacitu zařízení školního stravování v jednotlivých lokalitách upravovat podle skutečných potřeb zajištění školního stravování a za předpokladu odpovídající stavebně technické kapacity zařízení;
- v závislosti na posouzení konkrétních podmínek a s ohledem na finanční možnosti nahrazovat nevyhovující a nerentabilní školní jídelny školními jídelnami-výdejnami;
- pro zajištění školního stravování maximálně využívat kapacitu stávajících zařízení;
- tato kritéria se vztahují na zařízení školního stravování všech zřizovatelů.

Síť školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy zajišťují péči o děti s nařízenou ústavní či ochrannou výchovou.

Péči o děti s nařízenou ústavní výchovou bez závažných poruch chování vykonává dětský domov. Dětský domov plní ve vztahu k dětem výchovnou, vzdělávací a sociální funkci. Do dětského domova jsou umísťovány děti zpravidla ve věku 3–18 let, popř. zde mohou dále pobývat také osoby připravující se na povolání studiem i po dovršení zletilosti, nejdéle však do 26 let věku. Dále zde mohou být umístěny nezletilé matky s jejich dětmi.

K 1. 9. 2015 působilo v MSK 17 dětských domovů, jejichž zřizovatelem je kraj a jedno zařízení církevní. Celková kapacita dětských domovů zřizovaných krajem je 661 lůžek, naplněnost zařízení je pohyblivá v závislosti na aktuálních potřebách umístění dětí, každoročně je však v rámci stávající kapacity dostatečná rezerva.

V MSK působí také organizace zřizované MŠMT, konkrétně 2 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy, diagnostický ústav pro děti a diagnostický ústav pro mládež a 2 střediska výchovné péče.

V MSK je dlouhodobě nenaplněna celková lůžková kapacita dětských domovů, v případě pokračování trendu nevyužitých kapacit bude v následujících letech potřeba přistoupit k dalším optimalizačním krokům v této oblasti. Změny kapacit dětských domovů a optimalizace dětských domovů v MSK jsou závislé také na případných legislativních změnách v oblasti ústavní výchovy, které budou realizovány mj. v souvislosti s naplňováním Národní strategie ochrany práv dětí, jejímž hlavním cílem je snížit počet dlouhodobě umístěných dětí ve všech typech ústavní péče, a to za předpokladu posílení preventivní složky práce s ohroženými dětmi a jejich rodinami, a podpora rozvoje a dostupnosti služeb.

V praxi ústavní a ochranné výchovy bude i nadále podporováno zvyšování kvality péče o děti v zařízeních ústavní a ochranné výchovy v souladu se Standardy kvality péče pro zařízení ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

Kritéria rozvoje:

- přizpůsobovat síť dětských domovů v MSK aktuálním potřebám, přičemž se nepředpokládá rozšiřování stávající sítě;
- případné úpravy stávajících lůžkových kapacit realizovat dle aktuálních potřeb.

Školská účelová zařízení

Školní hospodářství jsou určena k zajišťování praktického vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví, lesnictví a rybníctví podle školních vzdělávacích programů příslušných škol.

Střediska praktického vyučování zajišťují praktické vyučování žáků SŠ podle ŠVP.

Na území MSK působila k 1. 9. 2015 celkem 3 školní hospodářství, všechna zřizovaná krajem, z toho jedno samostatné a dvě při středních školách a 2 střediska praktického vyučování zřizovaná soukromým zřizovatelem.

Činnost školních hospodářství bude přizpůsobována aktuálním potřebám vzdělávání s důrazem na efektivitu této činnosti. Vznik nového školního hospodářství ani střediska praktického vyučování nebude podpořen.

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťují další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, poskytují školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovávají informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťují koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a dalších akcí.

Na území MSK v oblasti DVPP působí Národní institut pro další vzdělávání, Krajské pracoviště Ostrava, jehož zřizovatelem je MŠMT a dále Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace (KVIC), jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Více informací o KVIC je uvedeno v kapitole 2.2.9.

Stávající zařízení pro DVPP pokrývají potřeby klientů, kraj nebude podporovat jejich další rozšiřování ve smyslu vzniku nových zařízení a míst poskytování vzdělávání.

2.3 Prioritní oblasti rozvoje vzdělávání v MSK

V rámci strategie rozvoje vzdělávání a sítě škol jsou vedle vývoje na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy a kritérií rozvoje sítě škol a školských zařízení vymezeny také **prioritní oblasti – průřezová témata**, kterým bude v následujícím období věnována zvýšená pozornost. Tato témata reflektují směřování a strategické směry vzdělávací politiky určené DZ ČR 2015-2020, a především reagují na specifické potřeby v kraji. Určujícím motivem je zejména zajišťování a zvyšování kvality ve vzdělávání, jeho adekvátnosti jak ve vztahu k potřebám trhu práce, tak dlouhodobým společenským potřebám, orientace na takové kompetence a kvalifikace, které přispívají k celoživotní uplatnitelnosti absolventů škol, jejich schopnosti flexibilně reagovat na změny ve světě práce.

Předchozí DZ MSK 2012 identifikoval pro období své platnosti následující cíle: Naplňování cílů kurikulární reformy implementací a inovací vzdělávacích programů; Podpora kvality vzdělávání; Podpora rovných příležitostí v přístupu ke vzdělávání a rozvoj poradenských služeb; Podpora odborného vzdělávání; Podpora jazykového vzdělávání, informačních a komunikačních technologií, podpora rozvoje měkkých kompetencí; Podpora pedagogických pracovníků, Podpora dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení; Optimalizace vzdělávací nabídky. Vyhodnocení plnění těchto cílů za uplynulé období je podrobně uvedeno v Příloze č. 2.

Na tyto cíle navazují prioritní oblasti rozvoje definované v DZ MSK 2016, kterými jsou:

- **Rovné příležitosti ve vzdělávání** (podpora inkluzivního vzdělávání, podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, a dětí, žáků a studentů nadaných; podpora národnostního školství; rozvoj pedagogicko-psychologického poradenství; prevence sociálně-patologických jevů dětí a mládeže).
- **Zvyšování kvality vzdělávání s akcentem na připravenost absolventů pro vstup na trh práce a život v moderní společnosti** (podpora technického a přírodovědného vzdělávání; rozvoj kariérového poradenství; rozvoj klíčových gramotností – zejména matematické, jazykové, digitální a čtenářské; monitorování výsledků vzdělávání jako nástroj zlepšení kvality vzdělávání).

Dále je věnována pozornost také problematice **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení a vzdělávání pro trvale udržitelný rozvoj.**

2.3.1 Rovné příležitosti ve vzdělávání

2.3.1.1 Podpora inkluzivního (společného) vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání podporuje princip společného vzdělávání všech dětí, žáků a studentů ve skupině svých vrstevníků bez ohledu na jejich případné speciální vzdělávací potřeby. Tento princip je zakotven rovněž ve školském zákoně, který umožňuje inkluzivní vzdělávání také při realizaci podpůrných opatření.

Inkluzivní vzdělávání zahrnuje souhrn opatření umožňujících vzdělávání všech dětí, žáků a studentů v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami a předpoklady. Zároveň je úlohou školy vést děti, žáky a studenty k pochopení, toleranci a respektu vůči různým odlišnostem.

V minulých letech byla tato oblast v MSK podporována zejména formou vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti odstraňování bariér v rovném přístupu ke vzdělávání a realizaci projektů na podporu inkluzivního vzdělávání ve školách v rámci OP VK. Významný podíl na vzdělávacích aktivitách pro pedagogické pracovníky v rámci podpory inkluzivního vzdělávání v kraji má organizace KVIC.

Prioritou pro nadcházející období je vzdělávání pedagogických pracovníků v problematice začleňování dětí a žáků do běžných škol a školských zařízení, zásadním tématem je vzdělávání k zavedení realizace podpůrných opatření v praxi. Předpokládá se rovněž realizace projektů na podporu inkluze a zavádění systému podpůrných opatření do škol v rámci OP VVV.

Školy v MSK se zapojovaly každoročně do RP MŠMT na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním.

Podpoře inkluzivního vzdělávání se věnují také nestátní neziskové organizace, které spolupracují se školami a školskými zařízeními, napomáhají rodinám s různými handicapem – např. rodinám žijícím v sociálně vyloučených lokalitách, s nízkým sociokulturním statutem, rodinám s dětmi se zdravotním handicapem či rodinám s neznalostí českého jazyka. Tyto organizace napomáhají při přípravě dětí na vstup do mateřské školy či k povinné školní docházce, doučují děti v rodinách a organizují různé volnočasové aktivity na podporu začleňování dětí do školních kolektivů.

V následujícím období je žádoucí podporovat a prohlubovat spolupráci škol, školských zařízení, NNO a poskytovatelů sociálních služeb.

Na podporu inkluzivního vzdělávání MŠMT připravuje Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018, který má za cíl efektivní realizaci schválených legislativních změn.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání	školy, KVIC	běžná a projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované vzdělávací akce, realizované projekty
Zlepšování podmínek pro inkluzivní vzdělávání ve školách	školy	běžná a projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty
Spolupráce škol a školských zařízení se sociálními partnery v oblasti inkluzivního vzdělávání	MSK, školy a školská zařízení, NNO	běžná a projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované akce, realizované projekty, počet zapojených organizací

2.3.1.2 Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Jednou z priorit v oblasti školství v kraji je vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. V minulém období byla podpora realizována mj. prostřednictvím dvou krajských projektů z OP VK zaměřených na zlepšení vzdělávacích podmínek žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a zkvalitnění poradenských služeb SPC. Dlouhodobě je rovněž podporováno zřizování funkcí asistentů pedagoga a přípravných tříd.

V nadcházejícím období je potřeba reagovat na legislativní změny v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a podpořit přípravu škol na inkluzivní vzdělávání. V návaznosti na tyto změny je třeba se zaměřit na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti realizace podpůrných opatření. Podporu ve vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami budou nadále poskytovat také školní poradenská pracoviště. Předpokládá se rovněž další zlepšování vybavení škol pomůckami pro zdravotně postižené žáky prostřednictvím RP MŠMT.

Ve školách na území kraje lze sledovat pozvolný nárůst podílu počtu dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, proto je zapotřebí vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem brát jako nedílnou součást problematiky vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nadále bude podporován vznik přípravných tříd, které jsou zřizovány pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, přednostně pro děti s odkladem povinné školní docházky, bude pokračovat podpora zřizování funkcí asistentů pedagoga. Příslušné akreditované vzdělávací programy realizuje KVIC, obor vzdělání Pedagogika pro asistenty ve školství je možno studovat ve Střední škole prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, 17. listopadu 1123, příspěvková organizace. Vzděláváním asistentů pedagoga bude nutné reagovat na implementaci systému podpůrných opatření.

V rámci MSK byl zpracován strategický dokument Strategie integrace romské komunity na léta 2015–2020, který se mimo jiné zabývá také problematikou začleňování Romů do vzdělávání.

MŠMT každoročně vyhlašuje dotační program Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol sloužící k zajištění finanční a materiální pomoci a podpory vzdělávání romských žáků a studentů, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se studiem finanční potíže.

Podpora ve vzdělávání je věnována rovněž dětem, žákům a studentům nadaným. Nadané děti, žáci a studenti, kteří prošli diagnostikou PPP, jsou v rámci kraje nejčastěji vzdělávání formou individuální integrace v běžné nebo v samostatně zřízené třídě. Často bývá realizována akcelerovaná výuka (žák postupuje ve výuce rychleji nebo se vzdělává ve vyšším ročníku). Další možností je obohacování učiva, jeho rozšíření nebo prohlubování.

Poradenské služby pro mimořádně nadané děti, žáky, studenty, jejich rodiče a pedagogy zajišťují pedagogicko-psychologické poradny. Dlouhodobě se prací s mimořádně nadanými zabývá Pedagogicko-psychologická poradna, Karviná, příspěvková organizace a Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín, příspěvková organizace. Podporu mimořádně nadaným žákům ve vzdělávání poskytují také školní poradenská pracoviště zřízená v základních a středních školách v kraji. Ve Frýdku-Místku působí základní škola s třídami pro mimořádně nadané žáky – Základní škola Frýdek-Místek, Československé armády 570.

Na podporu nadaných dětí, žáků a studentů zpracovalo MŠMT Koncepti podpory rozvoje nadání a péče o nadané pro období let 2014–2020. Kraj bude v souladu s touto koncepcí podporovat aktivity směřující také k rozvoji mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů.

V oblasti středního vzdělávání není zatím práce s nadanými žáky v MSK systematická. Aktivity škol spočívají nejčastěji v zapojování těchto žáků do soutěží a mimoškolních zájmových činností, příp. jsou pro ně zpracovávány individuální vzdělávací programy. Obory vzdělání podporující žáky nadané v oblasti umění a užitého umění realizují střední umělecké školy a konzervatoře.

V letech 2013–2014 byl realizován projekt **Podpora talentů v přírodovědných a technických oborech v slovensko-českém příhraničí**. Cílem projektu byla podpora talentovaných středoškoláků v oblasti přírodovědných a technických oborů/předmětů ve slovensko-českém pohraničí a rozšíření rozhledu žáků o své budoucí uplatnitelnosti i v příhraničním prostředí. Vzhledem k úspěšné spolupráci obou zemí a dobrým zkušenostem z tohoto projektu bude realizován navazující projekt.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, aktivity realizované v rámci běžné činnosti
Zlepšování podmínek pro vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků v mateřských, základních a středních školách	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, výstupy projektů, aktivity realizované v rámci běžné činnosti
Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s dětmi, žáky, studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a dětmi, žáky, studenty nadanými a mimořádně nadanými	školy, KVIC, PPP	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, výstupy projektů, aktivity realizované v rámci běžné činnosti
Podpora žáků základních a středních škol v celostátních a mezinárodních soutěžích	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK - Podpora talentů, podpora soutěží a přehlídek	úspěchy žáků v soutěžích, objem poskytnutých finančních prostředků, počet podpořených žáků
Podpora organizátorů celostátních a mezinárodních soutěží základních a středních škol	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK - Podpora soutěží a přehlídek	počet škol organizujících soutěže, objem poskytnutých finančních prostředků, počet zapojených škol

2.3.1.3 Národnostní školství

Vzdělávání národnostních menšin ve vlastním jazyce je zakotveno jednak v Listině základních práv a svobod, jednak v zákoně č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a také v § 14 školského zákona. Tuto možnost uplatňuje v České republice pouze polská národnostní menšina. Největší část obyvatel hlásících se k polské národnostní menšině na území ČR se koncentruje zejména na území dvou okresů Moravskoslezského kraje - Karviná a Frýdek-Místek. Právě na území těchto okresů se nacházejí i všechny mateřské, základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím. Na území výše uvedených okresů působilo k 1. 9. 2015 celkem 42 škol s polským vyučovacím jazykem (20 mateřských škol, 21 základních škol, 1 střední škola) a 4 mateřské školy s polským i českým vyučovacím jazykem. Seznam těchto škol je k dispozici na webových stránkách MSK.

Zejména metodickou podporu školám poskytujícím vzdělávání v polském jazyce zajišťuje Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín - příspěvková organizace, přímo řízená MŠMT. Hlavní náplní centra je organizování vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polského národnostního školství.

Na podporu v oblasti vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy je každoročně Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vyhlášen dotační program.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Zajištění informovanosti v oblasti národnostního školství prostřednictvím webových stránek MSK	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	informační podpora na webových stránkách MSK
Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	MŠMT, školy, MSK	běžná činnost, dotační program MŠMT; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MŠMT	počet škol zapojených do dotačního programu MŠMT

2.3.1.4 Další rozvoj pedagogicko-psychologického poradenství

Významnou oblastí podpory Moravskoslezského kraje je rovněž zkvalitňování a rozšiřování poradenských služeb ve školství, které je nezbytnou součástí péče o děti, žáky, studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

V minulém období byla školská poradenská zařízení v rámci dvou krajských investičních projektů **Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro PPP a Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro SPC** vybavena diagnostickými nástroji, speciálními pomůckami a výpočetní technikou. Ke zlepšení vybavenosti školských poradenských zařízení přispělo rovněž jejich zapojení do RP MŠMT Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji. Úspěšně byl realizován krajský projekt **Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**, který podpořil zkvalitnění poradenských služeb speciálně pedagogických center prostřednictvím vzdělávání pedagogických pracovníků, zavedením nových terapeutických a podpůrných programů a pořízením materiálního vybavení.

Pro příští období je potřeba připravit školská poradenská zařízení na implementaci změn vyplývajících z novely školského zákona a souvisejících vyhlášek, zejména pak na změny v pojetí diagnostiky a zavedení systému podpůrných opatření. Stěžejní bude zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti podpůrných opatření ve vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – viz opatření v části 2.3.1.2.

V rámci zajištění dostupnosti poradenských služeb ve školách podporuje kraj od roku 2006 zřizování funkce školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga. Ve školách tak vznikla školní poradenská pracoviště, jejich tým je tvořen školním psychologem nebo speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Zřizování funkce školního psychologa nebo speciálního pedagoga je podporováno také prostřednictvím RP MŠMT „Na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních“.

S rozvojem školských poradenských služeb úzce souvisí také otázka kariérového poradenství – podrobněji se tomuto tématu věnujeme v kapitole Rozvoj kariérového poradenství.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Podpora zkvalitňování poradenských služeb	MSK, PPP, SPC	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MSK, OP VVV	realizované projekty, další realizované aktivity
Podpora činnosti školních poradenských pracovišť	školy, MSK, MŠMT	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MŠMT, rozpočet MSK - Školní psychologové, školní speciální pedagogové, OP VVV	počet školních poradenských pracovišť, počet klientů ŠPP, realizované projekty

2.3.1.5 Prevence sociálně-patologických jevů dětí a mládeže

Preventivní činnosti jsou vertikálně systémově realizovány od úrovně MŠMT, prostřednictvím krajských školských koordinátorů prevence – pracovníků krajských úřadů, přes okresní (oblastní) metodiky prevence v PPP až ke školním metodikům prevence ve školách a školských zařízeních.

Přímá metodická podpora zástupců škol – ředitelů, poradenských pracovníků a především školních metodiků prevence je realizována prostřednictvím preventivního týmu Moravskoslezského kraje, který tvoří 6 okresních metodiků prevence z PPP, kteří jsou zároveň garanty jednotlivých preventivních programů škol, a krajský školský

koordinátor prevence působící na odboru školství, mládeže a sportu KÚ MSK, oddělení mládeže a sportu. Preventivní tým poskytuje jednotné informace z oblasti legislativní, dotační, efektivních forem prevence, metodiky postupu řešení výskytu rizikového chování u dětí apod. Preventivní tým pravidelně vyhodnocuje situaci v jednotlivých okresech z hlediska výskytu rizikových forem chování, výsledky jsou zpřístupněny na webových stránkách MSK, současně se podílí se na tvorbě strategických dokumentů kraje.

V roce 2013 byl schválen pro oblast řešení problematiky prevence rizikového chování u dětí a mládeže krajský koncepční materiál **Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2013–2018**, na kterém se podílely organizace a instituce jak z horizontální tak i vertikální úrovně. Strategický dokument je plně v souladu s národní Strategii prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2013–2018 a reaguje na potřeby Moravskoslezského kraje.

Na podporu aktivit v oblasti specifické primární prevence rizikových forem chování dětí a mládeže, zejména na podporu Preventivních programů škol, jsou každoročně MŠMT vyhlašovány dotační programy. Moravskoslezský kraj vyhlašuje dotační programy pravidelně ve dvouletých cyklech, doba realizace je přizpůsobena školnímu roku. Cílem těchto dotačních programů je finančně podporovat aktivity specifické primární prevence ve školách a školských zařízeních komplexně, systematicky a dlouhodobě.

V těchto aktivitách hodlá kraj nadále pokračovat. Kromě toho bude aktivně využívat možnosti získání finančních prostředků z fondů EU.

MSK z prostředků fondů EU realizoval projekt Mentor – Lektor (OP VK, Ipo), který rovněž spadá v širším slova smyslu do oblasti primární prevence rizikového chování. Jeho cílem byl profesní a osobnostní rozvoj pracovníků ve školství. V rámci projektu bylo proškoleny 39 pedagogů z mateřských a základních škol. Partnerskou organizací, která zajišťovala vzdělávací aktivity bylo sdružení Centrum nové naděje Frýdek-Místek.

V oblasti prevence rizikového chování podporuje kraj konání krajské konference prevence, která je určena především pro školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky zabývající se prevencí rizikových forem chování u dětí a mládeže.

Velmi významná ze strany MSK pro řešení problematiky primární prevence je finanční podpora školních psychologů a školních speciálních pedagogů.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Realizovat a využívat finanční podporu v oblasti prevence rizikových forem chování ve školách a školských zařízeních	školy a školská zařízení, MSK	běžná činnost; rozpočet MŠMT, rozpočet MSK	dotační programy MŠMT a MSK, počet zapojených škol a školských zařízení
Realizace krajské konference Prevence rizikových projevů chování	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	realizace konference, počet zúčastněných škol
Metodická podpora Preventivních programů škol	Preventivní tým MSK, školy	běžná činnost; rozpočet MSK	aktivity preventivního týmu
Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v problematice prevence a řešení rizikových forem chování	školy a školská zařízení, MSK, KVIC	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	vzdělávání pedagogických pracovníků, počet účastníků, realizované projekty

2.3.2 Zvyšování kvality vzdělávání s akcentem na připravenost absolventů pro trh práce a život v moderní společnosti

Soustavné zvyšování kvality vzdělávání ve všech segmentech vzdělávání a vzdělávací soustavy je dlouhodobou prioritou MSK vyjádřenou ve všech předchozích dlouhodobých záměrech a logicky zůstává prioritou i pro období následující. Obdobně je dlouhodobou prioritou kraje zlepšování uplatnitelnosti absolventů škol na trhu práce.

MSK se v následujícím období zaměří na rozvoj zejména v následujících oblastech: **harmonizace vzdělávání s požadavky trhu práce**, resp. posilování relevance vzdělávání ve vztahu k potřebám trhu práce, a to

jak z hlediska struktury vzdělávací nabídky, tak z hlediska zkvalitňování vzdělávacího obsahu, se zaměřením na **posilování připravenosti absolventů** pro uplatnění na trhu práce a život v moderní společnosti zejména prostřednictvím rozvoje **profesních kompetencí a klíčových gramotností** (zejména matematické, jazykové a digitální); dále zkvalitňování podmínek pro vzdělávání prostřednictvím **modernizace infrastruktury ve vzdělávání a vybavení škol moderními didaktickými pomůckami**, s tím související inovace vzdělávacího obsahu a posilování připravenosti pedagogů v oblasti znalosti nových technologií a metod práce; **zkvalitňování technického a přírodovědného vzdělávání**, jak ve všeobecném tak v odborném vzdělávání; **posilování zájmu žáků** o studium těchto oborů a pracovní uplatnění v těchto oblastech; **zkvalitňování výuky** prostřednictvím spolupráce **se sociálními partnery, zkvalitňování praktické výuky** ve středním odborném vzdělávání s důrazem na praktickou výuku v přirozeném prostředí firem; **podporu kariérového poradenství** jako nástroje s významným potenciálem v oblasti prevence nezaměstnanosti budoucích absolventů, nástroje pro posilování zájmu žáků o perspektivní obory vzdělání, ale také s potenciálem v oblasti **prevence předčasných odchodů** ze vzdělávání a školní neúspěšnosti žáků; s cílem zkvalitnit podporu profesní orientace žáků na školách a posílit tak jejich připravenost pro svět práce, posílit připravenost poradenských pracovníků pro kariérové poradenství, vč. zlepšení jejich podmínek pro práci.

Významná pozornost bude vedle spolupráce se zaměstnavateli a aktéry trhu práce věnována také **spolupráci s vysokými školami** v kraji. Základním úsilím musí být společensky zodpovědné a koordinované působení všech institucionálních subjektů v oblasti vzdělávání v kraji s cílem zkvalitňování vzdělávání a vzdělávací soustavy a posilování jeho relevance s potřebami trhu práce a společenskými potřebami, které podpoří socioekonomický rozvoj regionu. To musí být synergickým úsilím poskytovatelů vzdělávání na všech jeho úrovních. Podporován bude zejména rozvoj spolupráce v oblasti zapojení VŠ do zkvalitňování a inovace výuky ve středních a základních školách, dále v oblasti dalšího vzdělávání a profesního rozvoje pedagogických pracovníků zejména základních a středních škol.

Jedním ze základních cílů vzdělávání, a samozřejmě ne cílem jediným, je příprava žáků na budoucí povolání. Harmonizace vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce a celospolečenskými potřebami, stejně jako adaptace vzdělávacího obsahu na měnící se požadavky praxe, jak ve smyslu požadavků na odbornou kvalifikaci, funkční gramotnost, tak ve smyslu kompetencí a postojů pro uplatnění na trhu práce, patří mezi základní požadavky vzdělávací politiky na celorepublikové i regionální úrovni. Z hlediska efektivity veřejných prostředků vynakládaných na vzdělávání je žádoucí, aby byly podporovány takové obory vzdělání, které jsou z celospolečenského hlediska potřebné, reagují na prokazatelné současné nebo předvídané potřeby trhu práce a v neposlední řadě umožňují optimální profesní, společenskou i individuální seberealizaci absolventů, příp. poskytují dobrý základ pro další profesní nebo vzdělávací dráhu/mobilitu v průběhu života. K tomuto cíli směřují navržena opatření, která jsou detailněji popsána v dalším textu.

Absolventi škol jsou zejména vzhledem k absenci profesní praxe jednou z nejrizikovějších skupin na trhu práce. Problémem je především dlouhodobá nezaměstnanost absolventů, která může mít negativní vliv na rozvoj kompetencí a návyků nezbytných k začlenění do pracovního života. S prodlužující se dobou bez práce se navíc zvyšuje pravděpodobnost odchodu absolventa do jiného odvětví, čímž částečně může docházet ke ztrátě možnosti uplatnění některých profesních dovedností získaných během studia (a tedy i k určité devalvaci úsilí vynaloženého na přípravu takového absolventa). Z hlediska požadavku na profesní flexibilitu to lze na jedné straně vnímat jako schopnost adaptace v novém oboru činnosti, zasahuje-li však tento problém větší skupinu absolventů, je bezesporu impulsem k zamyšlení mimo jiné nad adekvátností vzdělávací nabídky a její relevance s celospolečenskými potřebami. Další rozměr problému pak naznačují strukturální charakteristiky nezaměstnanosti absolventů - v zaměstnavateli poptávaných oborech je často dostatek volných pracovních pozic, přesto je významná část potenciálně vhodných absolventů nezaměstnaných, současně řada zaměstnavatelů, zejména v technických profesích, deklaruje obtíže při získávání vhodných pracovníků. Tyto skutečnosti kladou nároky zejména na provázanost oborové nabídky s potřebami trhu práce, provázanost vzdělávacího obsahu a praktické výuky s potřebami trhu práce, důraz na kvalitu přípravy absolventů jak z pohledu profesních tak přenositelných kompetencí a klíčových gramotností, které přispívají k pracovní flexibilitě a úspěšné seberealizaci jedince v mo-

derní společnosti, a to na všech úrovních vzdělávání; pozornost je v tomto směru třeba věnovat především oborům vzdělání s výučním listem. Cílem není zvyšování podílů absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem na úkor oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou, je třeba klást důraz na zvyšování kvality těchto absolventů. Zajímavá zjištění přináší šetření NÚV v oblasti hodnocení shody dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání. Z těchto zjištění vyplývá, že přibližně jedna třetina absolventů středních škol nepracuje ve své profesi. Největší neshodu mezi vystudovaným oborem vzdělání a vykonávaným zaměstnáním vykazují absolventi textilních, zemědělských a uměleckých oborů vzdělání, naopak největší shodu vykazují absolventi strojírenských a zdravotnických oborů vzdělání (je pochopitelně třeba rozlišovat mezi obory umožňujícími širší nebo užší profesní uplatnění). Také tyto skutečnosti poukazují mj. na potřebu zkvalitňování kariérového poradenství na školách, které by na jedné straně mělo vést k informované, „uvědomělé“ volbě povolání a oboru vzdělání, se kterým je mladý člověk dostatečně identifikován, pro který má předpoklady, a současně na straně druhé připravit absolventy na pravděpodobnou dynamiku změn ve světě práce, realitu trhu práce a potřebu celoživotního vzdělávání a flexibility.

Moravskoslezský kraj dlouhodobě usiluje o optimální nastavení oborové i kapacitní struktury vzdělávací nabídky v kraji a vedle kroků zajišťujících kapacitní vyváženost vzdělávacího systému realizuje také opatření na podporu oborů, které se z pohledu zaměstnavatelů a trhu práce jeví jako potřebné a perspektivní. K tomuto cíli směřuje **podpora přírodovědného a technického vzdělávání**, tedy oblasti, které deklarovaly podporu také předcházející dlouhodobé záměry kraje. Tato podpora bude pokračovat i nadále, jelikož jedním z pilířů hospodářství v MSK je zpracovatelský průmysl, ve kterém bude i v nadcházejících letech pokračovat významná generační obměna zaměstnanců. Podporovány budou především skupiny oborů vzdělání s očekávanou dlouhodobější perspektivou uplatnění na trhu práce, tedy například strojírenské a elektrotechnické obory vzdělání.

Modernizace infrastruktury pro vzdělávání byla prioritou MSK také v předcházejícím období a byla realizována zejména prostřednictvím projektů realizovaných v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko, ale také z rozpočtu kraje. Tato podpora bude v následujícím období nadále pokračovat, a to zejména formou projektů (IROP) směřujících k modernizaci prostor určených ke vzdělávání a inovaci odborného vybavení škol. Na podporu **zkvalitňování výuky** byly realizovány také projekty v rámci OP VK. Cílem MSK pro další období v této oblasti bude kontinuální podpora se snahou navázat na úspěšně realizované projekty - např. Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji (NatTech MSK).

Zcela zásadním předpokladem reflexe reálných potřeb zaměstnavatelů a požadavků trhu práce do vzdělávání je **spolupráce škol se zaměstnavateli a dalšími sociálními partnery**. Tato spolupráce má v MSK dlouholetou tradici; je často realizována prostřednictvím partnerství škol a firem v projektech zaměřených na odborné vzdělávání nebo v rámci spolupráce v oblasti vzdělávání (účast zaměstnavatelů u závěrečných zkoušek, praktické vyučování žáků konané na pracovištích zaměstnavatelů); prostřednictvím spolupráce s profesními sdruženími (např. s Krajskou hospodářskou komorou MSK, Svazem průmyslu a dopravy ČR, klastry - Moravskoslezským dřevařským klastrem, Moravskoslezským energetickým klastrem aj.). Významnou iniciativou v této oblasti bylo založení Moravskoslezského paktu zaměstnanosti jako strategického partnerství desítek podnikatelských subjektů, škol a dalších institucí, mezi jehož hlavní cíle patří snaha přispět ke zlepšení situace na trhu práce. V červnu 2015 byla za účasti významných zaměstnavatelů, institucí a škol podepsána Regionální sektorová dohoda pro Moravskoslezský kraj v oblasti zpracovatelského průmyslu, která má ambici mj. přispět k rozvoji spolupráce se zaměstnavateli a dalšími sociálními partnery. V následujícím období bude spolupráce škol se zaměstnavateli nejen pokračovat, předpokládá se její další prohlubování v souvislosti s posilováním prvků duálního vzdělávání – zejména v případě středních škol s technickým zaměřením. Vhodnou oblast k další spolupráci škol a zaměstnavatelů lze například spatřovat ve sladování a inovaci ŠVP konkrétních oborů vzdělání s vývojem požadavků zaměstnavatelů.

Nezbytným předpokladem úspěšnosti absolventů na trhu práce je osvojení nejen profesních kompetencí, ale také dobrá úroveň klíčových gramotností. Mezi základní gramotnosti vyžadující zvláštní zřetel lze zařadit **jazyko-**

vou, matematickou, digitální a čtenářskou gramotnost, jejichž dobrá úroveň významně zvyšuje konkurenceschopnost absolventů, ale je důležitá také pro život. Na tuto oblast je třeba zaměřit se napříč všemi úrovněmi vzdělávání, zvláštní pozornost je pak třeba věnovat jejich posilování v oborech vzdělání s výučním listem.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Zvyšování kvality vzdělávání	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	realizované projekty v této oblasti, dosažené měřitelné výsledky vzdělávání (MZ, PISA, RP Kvalita); další realizované aktivity
Modernizace infrastruktury pro vzdělávání	školy, MSK	projektová činnost, běžná činnost; rozpočet MSK, IROP	realizované projekty v této oblasti, realizované investiční akce
Rozvoj spolupráce škol se sociálními partnery	školy, MSK, zaměstnavatelé	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV, Erasmus+	zapojení škol do projektů, spolupráce škol se sociálními partnery
Propagace oborů vzdělání a středních škol ve spolupráci se sociálními partnery	školy, MSK, zaměstnavatelé	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	propagační akce škol za účasti zaměstnavatelů, informační kampaně k prohlubování zájmu o jednotlivé obory a profese
Zvýšení uplatnitelnosti absolventů ve vystudovaném oboru vzdělání	školy, MSK, zaměstnavatelé	běžná činnost (např. činnost kariérových poradců při volbě střední školy, poskytování firemních stipendií žákům na základě smlouvy mezi žákem a zaměstnavatelem), příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	uplatnitelnost absolventů ve vystudovaném oboru vzdělání
Nezvyšování předčasných odchodů ze vzdělávání	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, OP VVV	monitorování počtu žáků odcházejících ze středních škol s neukončeným vzděláním

2.3.2.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání

Česká republika patří v rámci EU mezi země s nejvyšším podílem průmyslu na celkové ekonomice, který zaměstnává cca 36 % práceschopného obyvatelstva a tvoří více než 30 % HDP ČR. V MSK jsou údaje u vybraných ukazatelů ještě průkaznější – 40,4 % zaměstnaných v průmyslu, který se cca 47 % podílí na HDP MSK. V důsledku generační obměny z průmyslu v současnosti odchází další generace technicky vzdělaných lidí všech stupňů vzdělání. Nedostatkem takto vzdělaných pracovníků tak dle průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR v některých krajích trpí až 80 % firem, také Hospodářská komora ČR upozorňuje na kritický nedostatek technicky vzdělaných pracovníků. Navíc se dle častých názorů podnikatelské a akademické sféry snižuje kvalita absolventů škol na všech úrovních.

Demografický pokles je doprovázen i nízkým zájmem mladých lidí o studium přírodovědných a technických oborů. Jako jedna z příčin nedostatečného zájmu žáků základních a středních škol o studium přírodovědných a technických předmětů/oborů se často uvádí vyšší náročnost tohoto studia, v případě oborů s výučním listem a řemesel často také negativní image manuální práce. Svou roli může v některých případech hrát rovněž nedostatečné zázemí pro výuku polytechnické výchovy v MŠ a ZŠ, jako základní předpoklad pro rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání na dalších úrovních.

Možností, jak na regionální úrovni podpořit technické a přírodovědné vzdělávání a jeho kvalitu, může být například využívání projektů financovaných ze strukturálních fondů EU a prohloubení oboustranně přínosné spolupráce škol se zaměstnavatelskou sférou a ostatními institucemi v oblasti vzdělávání při tvorbě strategií a přípravě nových projektů.

V uplynulém programovém období byla jak krajem, tak ostatními zřizovateli škol i školami samotnými v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko a OP VK realizována řada významných projektů, které přispěly ke zkvalitnění materiálních podmínek pro výuku přírodovědných a technických předmětů ve středních školách, ale také například ke zvýšení zájmu žáků o technické a přírodovědné obory.

MSK v oblasti technického vzdělávání v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko realizoval 10 projektů s celkovými náklady cca 326 mil. Kč. Z nejvýznamnějších můžeme zmínit projekty Centra technického vzdělávání na Bruntálsku (cca 58 mil. Kč) pro 6 SŠ zřizovaných MSK, Mechatronika (cca 44 mil. Kč) s 6 vybudovanými učebnami pro výuku automatizace a technických měření, Elektrotechnická centra (cca 41 mil. Kč) pro 6 SŠ MSK s modernizovanými centry pro praktickou přípravu žáků v elektrotechnických oborech nebo Modernizace škol ve stavebnictví (cca 41 mil. Kč), kdy byly v 6 SŠ vybudovány odborné a speciální učebny, laboratoře a dílny pro vzdělávání žáků stavebních oborů.

V oblasti přírodovědného vzdělávání bylo realizováno 8 projektů financovaných z ROP Moravskoslezsko s náklady cca 72 mil. Kč, v rámci kterých byly budovány či modernizovány laboratoře a učebny pro výuku biologie, chemie a fyziky a pořízeny moderní didaktické pomůcky pro zvýšení atraktivity, názornosti a individualizaci výuky.

V rámci OP VK byl nejvýznamnějším krajským projektem NatTech MSK - Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji s celkovými náklady cca 195 mil. Kč, ve kterém bylo zapojeno 16 SŠ a na ně napojených 85 ZŠ v MSK. Cílem byla popularizace a inovace přírodovědného a technického vzdělávání, budování, modernizace odborných učeben a vybavení pomůckami. Neméně důležitou součástí projektu bylo vzdělávání pedagogů, navázání spolupráce ZŠ a SŠ, motivace žáků pro studium těchto oborů a spolupráce SŠ se zaměstnavateli a vysokými školami.

Výčet projektů realizovaných MSK v programovacím období 2007-2013 je součástí Přílohy č. 1.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Modernizovat infrastrukturu a vybavení škol pro vzdělávání v technických a přírodovědných oborech	zřizovatelé, školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty zřizovatelů škol, IROP	počet projektů realizovaných krajem nebo školami v této oblasti; počet podpořených škol
Zlepšit materiální i personální základnu pro polytechnické vzdělávání a výuku dílen	mateřské a základní školy, zřizovatelé škol	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty zřizovatelů škol, OP VVV, IROP	počet MŠ a ZŠ se zavedenou polytechnickou výukou a výukou dílen
Zvýšit podíl praktické výuky a stáží ve firmách, propojit výuku s podnikovou praxí	zaměstnavatelé, HK, MSK, Svaz průmyslu a dopravy ČR, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	realizované aktivity, počet škol, ve kterých došlo ke zvýšení podílu praktického vyučování ve firmách
Zajistit dostatečnou nabídku vzdělávacích akcí DVPP pro učitele přírodovědných a technických předmětů a učitele odborného výcviku technických oborů	KVIC, NIDV, NÚV	běžná činnost, projektová činnost; OP VVV, rozpočty organizací	počet realizovaných vzdělávacích aktivit, počet proškolených učitelů
Rozvíjet kariérové poradenství prostřednictvím spolupráce se zaměstnavateli a ÚP a v návaznosti na požadavky trhu práce	školy, zřizovatelé škol, KVIC, VŠ, ÚP	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty zřizovatelů škol, rozpočty organizací, OP VVV	aktivity realizované ke zkvalitnění kariérového poradenství
Zlepšit kvalitu a odbornou způsobilost pedagogických pracovníků k výuce přírodovědných předmětů (zejména fyziky a chemie) v základních školách	školy, zřizovatelé ZŠ, ČŠI, KVIC, VŠ	běžná činnost škol a KVIC, projektová činnost; OP VVV, rozpočty škol a zřizovatelů škol	počet realizovaných vzdělávacích akcí, počet účastníků, realizované projekty
Popularizovat a zvýšit přitažlivost technického a přírodovědného vzdělávání a technických oborů (ve spolupráci se zaměstnavateli)	zaměstnavatelé, zřizovatelé škol, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočty organizací, OP VVV, IROP	projekty realizované krajem nebo školami; aktivity k popularizaci technického a přírodovědného vzdělávání, aktivity k popularizaci řemesel, spolupráce se zaměstnavateli
Nezvyšovat podíl otevíraných tříd gymnázií a oborů vzdělání středních škol humanitního a společenského zaměření z celkového počtu otevíraných tříd ve středních školách	zřizovatelé, školy	běžná činnost	počet otevíraných tříd gymnázií a dalších středních škol podle zaměření

2.3.2.2 Rozvoj kariérového poradenství

S problematikou sladování vzdělávání s potřebami trhu práce úzce souvisí otázka kariérového poradenství v počátečním vzdělávání – tedy poradenství v oblasti podpory profesní orientace žáků, volby vzdělávací a profesní

dráhy, připravenosti pro vstup na trh práce a celoživotní uplatnitelnost/flexibilitu na trhu práce. Zatímco hlavním cílem kariérového poradenství v základních školách by měla být samotná podpora profesní orientace (tedy „volby povolání“ a souvisejícího oboru vzdělání), na střední škole by mělo směřovat zejména k přípravě na samotné začlenění do pracovního života, k posilování identifikace žáků s příslušným oborem v průběhu studia, případně k řešení druhé profesní volby s cílem včasného řešení možné studijní neúspěšnosti a předčasného ukončení studia bez získání kvalifikace, k rozvíjení předpokladů pro profesní flexibilitu a celoživotní vzdělávání.

Nezbytným předpokladem odpovídající kvality těchto služeb je zajištění optimálních podmínek pro činnost kariérových poradců – tedy dostatečné časové a personální kapacity, kvalifikovanost a materiálně technické podmínky. Kariérové poradenství pochopitelně musí být realizováno v úzké návaznosti na výchovně vzdělávací činnost školy v této oblasti (realizace učiva v oblasti volby povolání a přípravy pro svět práce dle příslušných RVP pro základní a střední vzdělávání) – obě tyto složky musí představovat integrovaný a vzájemně se doplňující celek. Kariérové poradenství ve škole současně musí být provázáno s ostatními školskými poradenskými službami. Nad rámec škol lze využít služeb Informačního a poradenského střediska pro volbu a změnu povolání (IPS) při úřadu práce, které při poskytování svých služeb úzce spolupracuje se školami a s ostatními sociálními partnery. Informační podporu kariérovému poradenství poskytuje mj. informační systém o uplatnitelnosti absolventů škol na trhu práce dostupný na webové adrese www.infoabsolvent.cz (obsahuje informace využitelné jak samotnými žáky a dalšími zájemci o vzdělávání/profesní uplatnění, pedagogickými a poradenskými pracovníky aj.).

Z iniciativ v MSK lze zmínit např. projekt **Partnerstvím ke zvýšení zaměstnanosti** (OP RLZ, realizátor MSK, 2014-2015), který reagoval na dlouhodobý nedostatek technicky vzdělané a dostatečně kvalifikované pracovní síly pro průmyslové obory v MSK, zvláště pro zpracovatelský průmysl; cílovou skupinou byli zájemci o zaměstnání, konkrétně žáci posledních ročníků SŠ v MSK.

Vzhledem k potřebě zkvalitnění kariérového poradenství v kraji se předpokládá příprava projektu MSK k podpoře této oblasti.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Podpora zkvalitňování kariérového poradenství ve školách (ve spolupráci se sociálními partnery)	školy, PPP, MSK, sociální partneři	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	počet vzdělávacích aktivit, realizované projekty, aktivity v oblasti kariérového poradenství
Propagace středních a vyšších odborných škol (např. tzv. burza škol, dny otevřených dveří), informační kampaně k prohlubování zájmu o jednotlivé obory a profese	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	propagační a informační akce škol, příp. kraje; realizace projektů - výstupy
Vzdělávání výchovných poradců ZŠ a SŠ a dalších pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství	KVIC, školy, příp. ostatní poskytovatelé DVPP	běžná činnost, popř. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované vzdělávací aktivity
Aktualizace webových stránek s informacemi o středních a vyšších odborných školách a oborech	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK	aktuální webové stránky škol, webové stránky kraje

2.3.2.3 Podpora rozvoje klíčových gramotností – zejména matematické, jazykové, digitální a čtenářské gramotnosti

Gramotnosti představují základ, na kterém jsou stavěny další složky výbavy člověka žijícího ve společnosti 21. století. **Získávání základních gramotností na školní úrovni je tedy zásadní pro rozvoj klíčových kompetencí v rámci kontinuity celoživotního učení** (závěry Rady o zvyšování úrovně základních dovedností v rámci evropské spolupráce v oblasti školství pro 21. století, 2010/C 323/04). Je zřejmé, že postupné dosahování dobré úrovně klíčových gramotností je jedním ze základních předpokladů školní úspěšnosti, předpokladem optimálního rozvoje klíčových kompetencí (např. v souvislosti s kompetencemi k učení, kritickému myšlení atd.) a následně tedy i předpokladem úspěšné profesní, individuální a společenské seberealizace.

Matematická gramotnost

Rozvoj matematické gramotnosti jako schopnosti jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana, je bezesporu jedním z důležitých úkolů počátečního vzdělávání. Úroveň této gramotnosti je zjišťována např. výzkumy TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) a PISA (Programme for International Student Assessment). Z mezinárodních šetření PISA vyplývá, že české děti jsou v matematice v porovnání s dalšími evropskými zeměmi výrazně slabší a matematika je jeden z nejméně oblíbených předmětů. Od roku 2007 probíhají v České republice diskuze o příčinách nepříznivého vývoje výsledků českých žáků v mezinárodních šetřeních v matematice, jehož pokračování by mohlo mít vážné celospolečenské důsledky, protože úroveň matematického vzdělání má podstatný vliv na budoucí konkurenceschopnost země. Pravděpodobná je reforma maturitní zkoušky, jejíž společná část bude nově obsahovat předmět matematika. V této souvislosti předpokládáme potřebu metodické podpory středních škol ve výuce matematiky. Rozvoj matematické gramotnosti by měl být podporován již od předškolního vzdělávání, přičemž vzdělávání pedagogů je nezbytnou podmínkou úspěšného rozvoje matematické gramotnosti na všech stupních škol.

Je žádoucí vzbudit zájem o matematiku již u dětí v mateřských školách a dále jej prohlubovat na školách základních, dále prakticky zaměřenou, názornou, zajímavou a zábavnou výukou zvýšit zájem žáků o tento předmět i ve školách středních, a přispět tak ke zlepšení dosahovaných výsledků žáků, jejich porozumění matematice a prostřednictvím matematiky také porozumění světu, napomoci změně jejich postoju k tomuto předmětu. U žáků je třeba rozvinout abstraktní představivost, kritické myšlení i samostatnost. V souvislosti s uvedeným je zapotřebí zpřístupnit učitelům kurzy, semináře, workshopy pro získání a také výměnu zkušeností s alternativním, zábavnějším a prakticky zaměřeným pojetím výuky matematiky, včetně zavádění nových forem a metod výuky. Školy je vhodné vybavit moderními pomůckami, včetně ICT.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Realizace projektů rozvoje klíčových gramotností a kompetencí, s důrazem na matematickou gramotnost; vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje matematické gramotnosti dětí a žáků	školy, MSK, KVIC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV, IROP	realizované projekty, realizované vzdělávání pedagogů

Jazyková gramotnost

Globalizační změny kladou požadavky na funkční znalost cizích jazyků jako jeden ze zásadních předpokladů celoživotní uplatnitelnosti jednotlivce i konkurenceschopnosti celé ekonomiky (znalost jednoho cizího jazyka je v dnešní době nezbytným předpokladem dobré uplatnitelnosti absolventa, v případě některých profesí se lze setkat s požadavky zaměstnavatelů na znalost dvou cizích jazyků). Cílem pro následující období musí být zvýšení jazykových dovedností absolventů škol tak, aby byli schopni reagovat na požadavky zaměstnavatelů a zvýšila se jejich konkurenceschopnost na regionálním, národním, ale i mezinárodním trhu práce. Požadovaného cíle by mělo být dosaženo zkvalitňováním a inovací výuky s výraznějším akcentem na uplatnění znalostí cizího jazyka v praxi. Jedním z účinných nástrojů vedoucích ke zlepšení jazykových znalostí a dovedností žáků je např. bilingvní výuka. V oblasti jazykového vzdělávání se prosazuje mj. také metoda CLIL, jejíž podstatou je integrace výuky učiva daného předmětu a cizího jazyka.

V předchozím období byla podpora jazykového vzdělávání v kraji realizována především prostřednictvím projektů v rámci OP VK, v oblasti modernizace vybavení v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko. V případě výměnných a jazykových pobytů byl využíván program Leonardo da Vinci v součinnosti s rozvojovým programem MSK. Bližší informace o realizovaných projektech a aktivitách na podporu této oblasti, míře účasti škol v programu Leonardo da Vinci uvádí Příloha č. 1. S ohledem na potřebu zkvalitňování jazykových kompetencí žáků a pedagogů byla v MSK zahájena příprava programu „Yes, I do“ zaměřeného na oblast jazykového vzdělávání.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Realizace projektů ke zkvalitnění jazykového vzdělávání	školy, KVIC, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VV	realizované projekty
Modernizace infrastruktury a vybavení škol pro jazykové vzdělávání	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, IROP	projekty realizované v této oblasti krajem nebo školami
Podpora využívání metody CLIL ve školách	školy, KVIC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV	projekty orientované na rozvoj metody CLIL ve školách, nabídka vzdělávání pedagogických pracovníků
Realizace jazykových a výměnných pobytů žáků a pedagogických pracovníků v zahraničí	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, Erasmus+, OP VV	realizované jazykové a výměnné pobyty žáků a pedagogických pracovníků v zahraničí

Digitální gramotnost

Stěžejním dokumentem pro oblast informačních a komunikačních technologií v ČR pro následující období je **Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020**, kterou schválila vláda ČR v listopadu 2014. Cílem strategie je mj. podpořit rozvoj kompetencí žáků v oblasti práce s informacemi a s digitálními technologiemi a také rozvoj informatického myšlení žáků tak, aby měli možnost uplatnění v informační společnosti v průběhu celého života.

Ve vazbě na strategické dokumenty, průzkumy a aktuální trendy v oblasti ICT je důležité navázat na aktivity minulého období, které byly v Moravskoslezském kraji realizovány a pokračovat v metodické podpoře v oblasti ICT, ve vzdělávání žáků s důrazem na počítačovou gramotnost a využívání textových a tabulkových aplikací, nástrojů pro prezentaci, dále ve vzdělávání učitelů v obsluze a využívání ICT při výuce a vzdělávání mj. také v oblasti bezpečného chování na Internetu. Vzhledem k tomu, že se školy potýkají s problémem stárnutí techniky, bude třeba zaměřit se také na zajištění její obnovy a modernizace, včetně možnosti zvýšení podílu využívání dotykových technologií. Vzhledem k trendu aktivního využívání digitalizovaného vzdělávacího obsahu prostřednictvím moderních technologických nástrojů nelze chápat oblast ICT odděleně, musí být těsně spjata s jazykovou výukou, s výukou přírodních, technických a humanitních oborů.

V minulém období byl rozvoj v MSK v oblasti ICT ve školách podpořen různými aktivitami, např. prostřednictvím realizace projektů škol i MSK zaměřených na modernizaci vybavení škol ICT (např. projekt Modernizace výuky informačních technologií, jehož cílem bylo vybudování odborných učeben pro výuku moderních síťových technologií v 6 středních školách); poskytnutím finančního příspěvku MSK školám zřizovaným MSK, z něhož bylo

možno spolufinancovat připojení k internetu a související platby, vzdělávání v oblasti ICT atp.; dále podporou metodické pomoci školám a realizací konferencí a soutěží, čímž byl vytvořen prostor pro předávání informací o aktuálních trendech v oblasti ICT, sdílení zkušeností a hledání nových řešení.

Úroveň dovedností v oblasti informačních technologií a také vybaveností škol technologiemi a rozsahem jejich používání se v uplynulém období zabývala jak mezinárodní a národní šetření, tak šetření realizovaná v Moravskoslezském kraji². Z průzkumů mj. vyplývá, že vybavenost škol počítači má rostoucí tendenci, jejich počet se od roku 2012 ve školách stále zvyšuje, z celkového počtu je však vysoké procento počítačů starších 5 let, počet dotykových zařízení je v porovnání s ostatními zeměmi podprůměrný. S růstem počtu počítačů a dotykových zařízení se však podle průzkumů nezvyšuje adekvátně také podíl využívání ICT ve výuce (nepočítačových předmětů), je tedy důležité zaměřit se na podporu schopnosti smysluplného využívání ICT technologií.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Modernizace infrastruktury a vybavení škol informačními a komunikačními technologiemi	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, IROP	realizované projekty, počet PC a dotykových zařízení ve školách
Zvyšování digitální gramotnosti žáků a učitelů	školy, KVIC, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, rozpočet MSK, OP VVV	realizované projekty; vzdělávací akce, soutěže

Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost bývá zpravidla definována jako schopnost jedince porozumět textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určených cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti. Z výsledků šetření PISA je zřejmé, že čeští žáci jsou různě úspěšní při vyhledávání a využívání informací z různých typů textů nebo dokumentů (vizuálních sdělení), s nimiž se lze v pracovním a běžném životě setkat – takovému textu musí porozumět, pochopit jeho smysl, aby úspěšně obstáli v různorodých životních situacích. Je důležité, aby se v průběhu vzdělávání žáci učili rozumět textům rostoucího rozsahu a zvyšující se náročnosti, s důrazem na schopnost porozumění a jeho kritického vyhodnocování, budovali schopnost reflektovat záměr čtení a v souladu s ním volit texty a způsob čtení; volit strategie pro lepší porozumění, překonávání obtížnosti obsahu i složitosti vyjádření atd³.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Realizace projektů rozvoje čtenářské gramotnosti a vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti dětí a žáků	školy, KVIC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, nabídka vzdělávání pedagogů

2.3.2.4 Podpora kvality vzdělávání prostřednictvím monitorování výsledků vzdělávání

Podpora a úsilí o trvalé zvyšování kvality vzdělávání ve školách a školských zařízeních je jedním z hlavních úkolů zřizovatelů škol. Pro MSK je tato oblast stálou prioritou, která je zakotvena ve všech předchozích dlouhodobých záměrech. I v následujícím období proto bude věnována pozornost rozvoji systému hodnocení kvality škol. Partnerem kraje při zajišťování kvality je Česká školní inspekce, která realizuje inspekční činnost ve školách a školských zařízeních vyplývající ze školského zákona. Zajišťování kvality vzdělávání je komplexní činností sou-

2 PIAAC (zahájen 2011/2012) – mezinárodní výzkum dospělých ve věku 15 – 65, doplněk výzkumu PISA, do projektu bylo zapojeno 24 zemí. Výzkum PISA se zaměřuje na žáky – jak a co se naučili, výzkum PIAAC zjišťuje, jak dospělí získané dovednosti rozvíjejí, jak je používají a jaký z nich mají užitek. Hodnoceny jsou čtenářská a numerická gramotnost a dovednost řešení problémů v prostředí informačních technologií. Dovednosti české populace v prostředí IT zjišťovány testem řešení problémů v prostředí IT.

ICILS (2013) – první mezinárodní srovnávací studii sledující rozdíly v oblasti ICT ve školách mezi zeměmi, v rámci jednotlivých zemí a mezi žáky, včetně zjišťování souvislostí mezi úspěšností žáků a vybranými aspekty. Testovanou skupinou žáků byli v ČR žáci 8. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Do výzkumu bylo zapojeno 19 zemí. Studie byla provedena jako jedna z aktivit projektu MŠMT „Kompetence III“.

Průzkum v MSK (2014) byl realizován u organizací zřizovaných Moravskoslezským krajem. V několika navazujících krocích byly nejprve analyzovány nejvýznamnější informace o současném stavu ICT prostředí příspěvkových organizací, následně identifikovány příležitosti pro sjednocení kvality poskytovaných ICT služeb, identifikovány potenciální úspory a na závěr zpracována doporučení rozvojových i úsporných projektů, které by mohly využít identifikované příležitosti a prostřednictvím jejich realizace by bylo možno dosáhnout úspor.

3 Gramotnosti ve výuce, Výzkumný ústav pedagogický, 2010, www.nuv.cz.

visející zejména s oblastí pedagogické práce a materiálně technických podmínek školy. Monitorování výsledků vzdělávání je jedním z dílčích, ale důležitých kroků k vyhodnocování úspěšnosti pedagogického procesu. Moravskoslezský kraj v této oblasti dlouhodobě realizuje krajský Rozvojový program KVALITA, který je v různých modifikacích realizován od roku 2004, a je zaměřen na systematické monitorování výsledků vzdělávání ve školách na základě testování znalostí a dovedností žáků. V současné podobě, založené na cyklech testování žáků 1. a 3. ročníků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou, probíhá od roku 2007, kontinuita programu umožňuje získat dlouhodobá a systematická zjištění o vývoji výsledků vzdělávání. Hlavním cílem je poskytnout školám a zřizovateli nástroj pro systematické zjišťování a evaluaci výsledků vzdělávání. Individualizované výsledky také poskytují cennou zpětnou vazbu samotným školám (využitelnost v rámci sebehodnotících procesů školy) a žákům. V roce 2014 bylo zastupitelstvem kraje schváleno pokračování tohoto programu pro období 2014–2018.

V oblasti ověřování výsledků vzdělávání byla realizována řada iniciativ ČŠI (např. realizovány projekty IPn NIQUES; projekty Kompetence I; Kompetence III; šetření ČŠI), v oblasti sebehodnocení škol pak NÚV (projekt IPn Cesta ke kvalitě). Česká republika se také pravidelně účastní mezinárodních šetření (PISA, TIMSS, PIRLS, ICILS, TALIS a další), která poskytují cenné informace o výkonu vzdělávacího systému a umožňují monitorovat pokrok v čase.

S podporou kvality vzdělávání lze spojovat také další snahy na celostátní úrovni, mezi které lze zařadit zavedení povinných jednotných přijímacích zkoušek do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou ve všech středních školách, nebo zavedení povinné maturitní zkoušky z matematiky ve vybraných oborech vzdělání. Tyto snahy jsou ze strany MSK dlouhodobě podporovány. Před zavedením jednotných přijímacích zkoušek MSK z vlastního rozpočtu realizoval přijímací zkoušky do oborů vzdělání s maturitní zkouškou z ČJ a M, a to již od roku 2011.

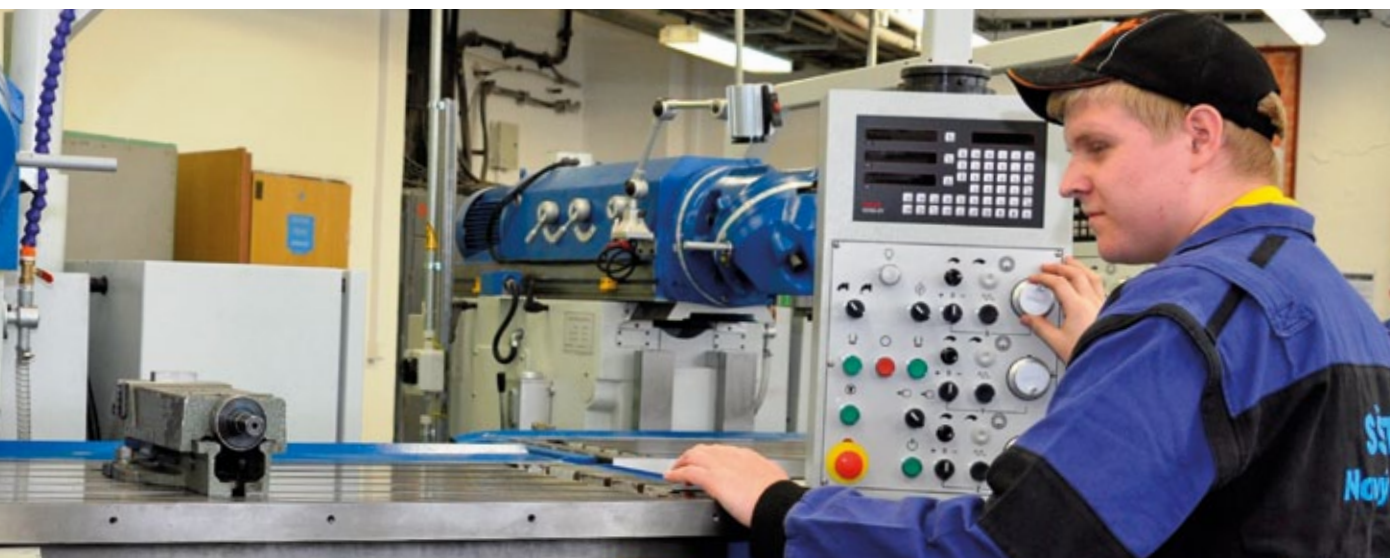
Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Realizace rozvojového programu MSK KVALITA (za předpokladu, že nebude realizováno testování obdobného charakteru v rámci ČR); zapojení škol a využívání získaných výsledků ke zvyšování kvality vzdělávání ve školách, při sebehodnocení škol	MSK, školy	běžná činnost; rozpočet MSK, rozpočty příspěvkových organizací	rozvojový program MSK KVALITA; analýza výstupů RP KVALITA; výstupy z VZ škol
Využívání výsledků z mezinárodních i národních šetření ke zvyšování kvality vzdělávání ve školách, k případným opatřením v rámci krajských strategií ve vzdělávání; zapojení škol do významných národních i regionálních šetření	MSK, školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	aplikace výstupů výsledků šetření; zapojení škol do významných mezinárodních, národních i regionálních šetření

2.3.3 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Kvalifikovaní a vysoce motivovaní pedagogičtí pracovníci jsou nejdůležitějším článkem při vzdělávání dětí, žáků a studentů ve všech druzích škol. Na PP jsou kladeny stále vyšší požadavky, a proto je nezbytné zvyšovat prestiž i atraktivitu této profese, a to nejen zlepšováním platových podmínek a zajištěním perspektivy kariérního postupu, ale také kvalitním počátečním vzděláváním a následným dalším vzděláváním. Podpora pedagogických pracovníků a zvyšování jejich profesionality je jednou z priorit Moravskoslezského kraje.

V MSK je další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťováno především prostřednictvím organizace Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace (KVIC), kterou zřizuje Moravskoslezský kraj. Územní strukturou organizace a nabídkou širokého spektra aktivit, školení a kurzů v závislosti na aktuální poptávce škol a školských zařízení je zajištěna velmi dobrá dostupnost DVPP v celém Moravskoslezském kraji. Řada kurzů a dalších typů vzdělávacích akcí byla v uplynulém období realizována prostřednictvím projektů, které byly spolufinancovány z prostředků Evropského sociálního fondu, a byly tudíž pro pedagogické pracovníky k dispozici zdarma. Mimo KVIC v rámci Moravskoslezského kraje pořádají vzdělávací aktivity pro další vzdělávání pedagogických pracovníků i jiné subjekty, např. vysoké školy, NIDV, školy a školská zařízení, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, fyzické osoby apod.

Do roku 2013 byla podpora v oblasti DVPP v MSK integrována rovněž do obsahu globálního grantu MSK (OP VK, prioritní osy 1, oblasti podpory 1.3 – další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení).

V oblasti podpory pedagogických pracovníků se MSK v uplynulém období zaměřil především na vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v závislosti na struktuře poptávky a dostupnosti DVPP, dále na podporu vytváření a spolupráce profesních center dalšího vzdělávání v oblasti odborného vzdělávání, na zvyšování odbornosti a metodických a poradenských dovedností lektorů v oblasti DVPP, na podporu začínajících učitelů a na podporu managementu škol jako klíčových osob pro rozvoj školy. Na všechny tyto aktivity MSK naváže i v následujícím období a bude pokračovat v naplňování těchto opatření v souladu s DZ ČR a opatřeními Strategie 2020. V dalším období bude MSK prostřednictvím KVIC klást důraz na přípravu a realizaci dlouhodobých forem DVPP v rámci směřované vzdělávací nabídky, na zvýšení podílu moderních a aktivních forem DVPP a na rozvoj podpůrného systému metodické pomoci.

Mezi prioritní okruhy DVPP vytvářející rámec pro vzdělávací nabídku patřily: rovnost příležitostí ve vzdělávání, klíčové kompetence učitele, efektivní řízení škol, jazyková komunikace, udržitelný rozvoj, technická komunikace a informační gramotnost, zkvalitňování a modernizace výuky.

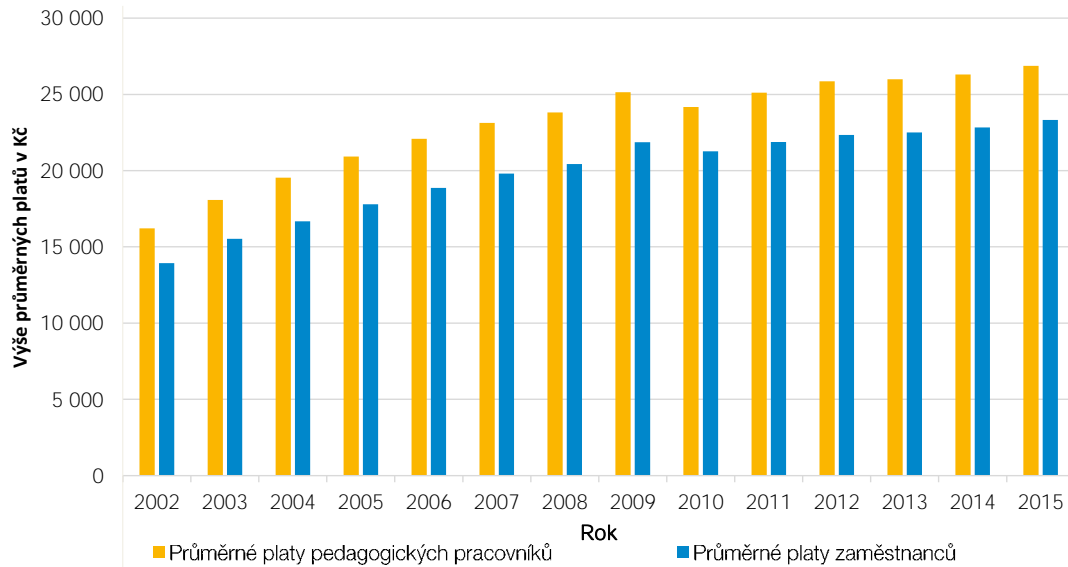
V oblasti kvalifikovanosti pedagogických pracovníků je v MSK, v porovnání s ostatními kraji ČR, situace pozitivní (jak vyplynulo z mimořádného šetření MŠMT v březnu 2014). V žádném okrese v MSK nebyl zaznamenán kritický nedostatek kvalifikovaných učitelů, naopak příznivá situace je především v oblasti středních škol, kdy podíl úvazků nekvalifikovaných učitelů na celkovém počtu úvazků učitelů oproti republikovému průměru (10 %) činí okolo 6 %. Ve školním roce 2014/2015 činil tento podíl v MSK již jen 4,5 % (v ČR 8 %).

V souvislosti se změnami v práci pedagogických pracovníků jsou nezbytné také změny v jejich počátečním vzdělávání především na pedagogických fakultách vysokých škol. Kromě nutného zvýšení podílu vlastní pedagogické praxe studentů je pak důležité přímo ve školách poskytovat začínajícím učitelům podporu zkušených uvádějících pedagogů – mentorů.

Jednou z dalších priorit pro následující období je zkvalitnění přípravy ředitelů škol a školských zařízení a jejich dalšího profesního rozvoje.

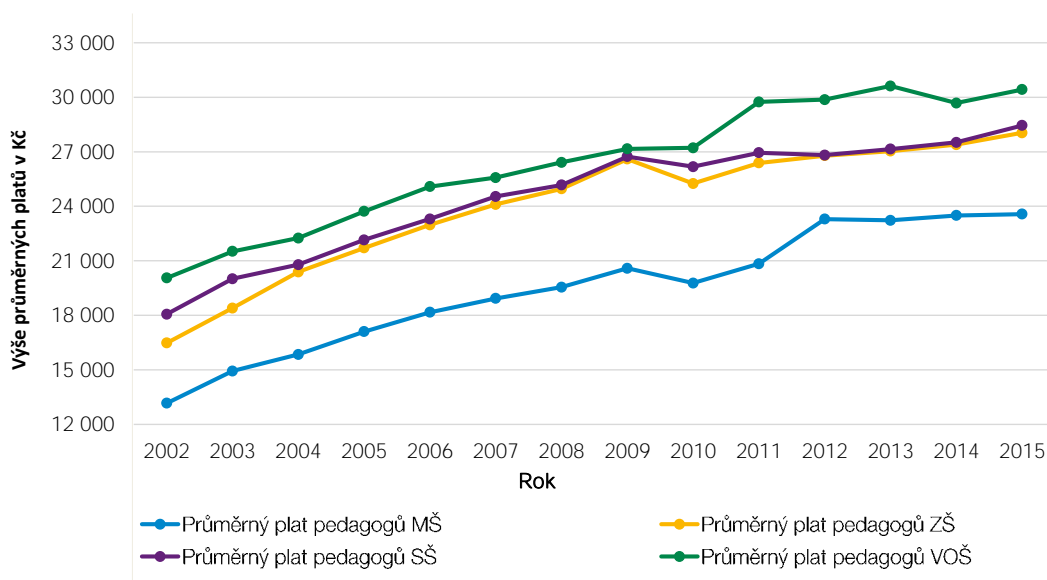
Nástrojem pro zvýšení motivace pedagogických pracovníků by v dalším období mělo být zavedení kariérního systému, který by podle MŠMT měl umožnit učitelům a ředitelům škol celoživotní zvyšování kvality jejich práce s návazností na systém odměňování. Odměňování pedagogických pracovníků je dalším z faktorů, který významně souvisí s jejich motivací.

Graf č. 11 Srovnání vývoje průměrných platů pedagogických pracovníků s průměrnými platy všech zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi v MSK (zdroj: MŠMT, OŠMS)

Z dlouhodobého hlediska mají průměrné platy pedagogických pracovníků v MSK rostoucí tendenci. Od roku 2010 docházelo ke každoročnímu mírnému zvyšování platů také u ostatních zaměstnanců škol a školských zařízení.

Graf č. 12 Vývoj průměrných platů pedagogických pracovníků v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ zřizovaných krajem a obcemi v MSK (zdroj: MŠMT, OŠMS)

Vývoj a rozložení průměrných platů pedagogických pracovníků ve sledovaných druzích škol jsou rovnoměrné. Od roku 2002 do roku 2015 se zvýšily průměrné platy pedagogických pracovníků ve všech druzích škol zřizovaných krajem a obcemi v MSK cca o 10 tisíc Kč.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Formování nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v závislosti na struktuře poptávky a zajištění dostupnosti DVPP k naplnění standardu profese učitele (včetně jazykového vzdělávání, ICT, moderních vzdělávacích metod, klíčových kompetencí, podpory začínajících učitelů apod.)	KVIC, školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	akreditované vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky, počet vzdělávacích akcí, počet účastníků
Podpora efektivních forem vzájemné spolupráce a sdílení zkušeností mezi školami, pedagogy a zaměstnavateli v oblasti odborného vzdělávání (včetně ROC apod.)	KVIC, školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty; vzdělávací akce; realizované stáže a exkurze; regionální oborová centra dalšího vzdělávání PP – jejich počet, činnosti
Nabídka vzdělávání v oblasti zvyšování odborných, metodických a poradenských dovedností mentorů, lektorů a metodiků v rámci DVPP	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, vzdělávací akce, počet účastníků
Nabídka vzdělávání v oblasti systematické podpory managementu škol a školských zařízení jako klíčových osob pro rozvoj školy	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizované projekty, realizované vzdělávací akce pro management škol, počet účastníků
Zajištění nabídky vzdělávání pro nepedagogické pracovníky škol a školských zařízení	KVIC, školy, ostatní poskytovatelé	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací	realizované projekty, realizované vzdělávací akce

2.3.4 Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Význam a důležitost dalšího vzdělávání jsou dány skutečností, že kvalifikaci získanou v počátečním vzdělávání je v průběhu pracovního života velmi často nutné změnit, zvýšit, doplnit, tedy zúčastnit se formálního či neformálního vzdělávání (v rámci školského systému či mimo něj). Přijetím strategického rámce Vzdělávání a odborná příprava 2020 (ET 2020) se ČR přihlásila k dosažení evropské referenční úrovně, a to 15 % dospělých, kteří se mají v roce 2020 účastnit dalšího vzdělávání (zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020).

Následující tabulka uvádí informace o účasti dospělých na dalším vzdělávání v ČR a MSK v porovnání s průměrem zemí EU-28 prostřednictvím nejčastěji používaného indikátoru, který představuje podíl osob ve věku 25 až 64 let na dalším vzdělávání (účast na dalším vzdělávání je v tomto případě definována jako počet osob ve věku 25 až 64 let, které se vzdělávaly v posledních čtyřech týdnech před realizací šetření). Vývoj indikátoru v MSK v předchozích čtyřech letech lze hodnotit pozitivně, pohybuje se nad průměrem 28 členských zemí EU i nad průměrem ČR.

Tab. č. 9 Účast dospělé populace na vzdělávání (%) (zdroj: Databáze Eurostatu)

Země, kraj/rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU-28	9,1	9,6	9,5	9,3	9,3	9,3	9,1	8,9	9,0	10,5	10,7
ČR	5,8	5,6	5,6	5,7	7,8	6,8	7,5	11,4	10,8	9,7	9,3
MSK*	4,7	4,5	4,7	4,5	5,5	6,0	5,6	12,1	11,3	11,8	10,0

Poznámka: *Výstupy projektu „Koncepte dalšího vzdělávání“, <http://www.dvmonitor.cz/>

Podpora dalšího vzdělávání v MSK je dlouhodobá a je zaměřena na nabídku dalšího vzdělávání a zvýšení účasti v dalším vzdělávání, na zvyšování kvality a efektivity dalšího vzdělávání, na oblast uznávání výsledků dalšího vzdělávání (podrobněji viz Příloha č. 2, část 7). Cíle a úkoly pro následující období jsou orientovány na rozvoj dalšího vzdělávání ve školách, vč. systému uznávání založeného na Národní soustavě kvalifikací, na kvalitu a dostupnost dalšího vzdělávání (školy jako centra celoživotního učení).

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Využívání kapacit škol k dalšímu vzdělávání (centra celoživotního učení a dalšího profesního vzdělávání); zajištění dostupnosti dalšího vzdělávání	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	školy realizující další vzdělávání
Využívání systému uznávání výsledků dalšího vzdělávání (implementace systému uznávání do praxe)	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	školy poskytující ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (autorizované osoby)
Propagace a informační podpora dalšího vzdělávání a systému uznávání založeného na Národní soustavě kvalifikací (o možnostech občanů získat osvědčení o uznání profesní kvalifikace)	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	informace o možnostech vzdělávání a získání osvědčení o uznání profesní kvalifikace (např. webové stránky škol a MSK); marketingové aktivity k podpoře dalšího vzdělávání
Rozvoj a posílení spolupráce mezi školami a sociálními partnery v oblasti dalšího vzdělávání a implementace zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, např. se zaměstnavateli, úřady práce, FDV, AIVD	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	školy spolupracující se sociálními partnery
Zajištění prostupnosti a propojenosti dalšího a počátečního vzdělávání, profesních a úplných kvalifikací	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	školy nabízející další vzdělávání a získání profesních a úplných kvalifikací
Zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v kompetencích potřebných pro lektorskou činnost v dalším vzdělávání (např. profesní kvalifikace lektor dalšího vzdělávání)	MSK, KVIC, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočty organizací, OP VV, OP Zaměstnanost	počet pedagogických pracovníků absolvujících vzdělávání
Finanční motivace ředitelů příspěvkových organizací v případě zajišťování dalšího vzdělávání	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	školy realizující další vzdělávání

2.3.5 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) a Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta mají v Moravskoslezském kraji dlouhou tradici. V rámci Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009–2020 jsou stanoveny cíle, které jsou zaměřeny na komplexní regionální systém environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v kraji. Tento cíl je zdůrazněn také v aktualizované krajské Konceptci EVO MSK, která je v souladu se Státním programem EVO ČR. Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je považována za prioritní podmínku udržitelného rozvoje Moravskoslezského kraje.

Cílem je podpořit systém výchovy a vzdělávání k udržitelnému rozvoji u dětí a mládeže ve všech typech škol a školských zařízení. Podpora probíhá převážně formou výukových programů ve školách, dále v podobě jednorázových akcí, které připravují školy a školská zařízení, formou školních projektů a konkrétních akcí na ochranu přírody, i formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro oblast školství je každoročně vyhlášován krajský dotační program „Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty“, který je určen na podporu školních projektů k této tématice.

MSK ve spolupráci se školami a NNO již dlouhodobě (od roku 2008) organizuje pro žáky základních a středních škol žákovské konference, kde zástupci MSK oceňují badatelské práce žáků zaměřené na VUR.

Mnoholetou tradici má rovněž soutěž Ekologická škola MSK, která je vyhlášována od roku 2007. Organizace, které dosáhly mimořádných výsledků v oblasti ekologických aktivit, které přispívají ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj, jsou oceněny a jejich výsledky jsou prezentovány na webu MSK jako „Příklady dobré praxe s oceněním Ekologická škola“.

Z rozpočtu MSK je podporován projekt „Učíme se navzájem“, který je zaměřen především na koordinátory environmentální výchovy (EV) působící ve školách, kde jsou podporovány efektivní formy vzájemného sdílení zkušeností mezi pedagogy.

Další aktivitou je již tradiční lednový seminář „Setkání koordinátorů ekologické výchovy“. Nově také „Letní škola koordinátorů“, která je spojena s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků v oblasti VUR.

V rámci vzájemné partnerské spolupráce se školami a NNO byl v roce 2015 ukončen mezinárodní projekt „Envitalent“. Projekt poskytl prostor pro získávání nových námětů, zkušeností a dovedností pro práci s talentovanými žáky ve školním i mimoškolním prostředí. Projekt položil základy pro dlouhodobou spolupráci v oblasti volnočasových aktivit a iniciativ mládeže, které mladým lidem umožní rozvíjet kompetence potřebné pro kooperaci a řešení problémů spojených s VUR.

Od roku 2005 MSK každoročně organizuje celokrajskou konferenci EVVO, jejímž cílem je identifikace klíčových směrů, kompetencí a poslání škol jako vzdělávacích institucí v oblasti EVVO a VUR. Díky tomuto setkávání se daří vytvářet partnerství nejen mezi školami, ale také mezi školami navzájem a dalšími subjekty. Záměrem pořádání konferencí je rovněž podpora škol jako center pro EVVO a VUR, což je plně v souladu s cíli kurikulární reformy.

V roce 2012 byla zpracována v rámci projektu „Rozvoj environmentálního poradenství EPIC (environmentálních poradenských a informačních center) v Moravskoslezském kraji“ Studie o stavu nekomerčního environmentálního poradenství v Moravskoslezském kraji, ze které vyplývají hlavní problémové okruhy. Pro další rozvoj poradenské činnosti lze navrhnout podporu vzniku „ekoporaden“ ve statutárních městech Moravskoslezského kraje, kde v současnosti ekoporadny chybí. Možné řešení je přesunutí ekoporadenské činnosti ve městech např. do škol a školských zařízení - vytvoření poradenských center ve školách a školských zařízeních poskytujících informace v oblasti EVVO a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace
Podpora školních projektů zaměřených na EVVO a VUR, podpora rozvoje dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO a VUR	MSK, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty organizací, OP VVV	realizace žákovských badatelských konferencí, „Setkání koordinátorů ekologické výchovy“, „Letní škola koordinátorů ekologické výchovy“, specializační studium pro koordinátory ekologické výchovy, realizace seminářů, školení a workshopů, počty proškolených pedagogů
Rozvoj sítě škol – center EVVO a VUR	školy	rozpočty organizací, OP VVV	počet center EVVO a VUR, síť spolupráce škol s partnery
Podpora EVVO a VUR; implementace VUR v aktivitách a programech MSK; propojování školního a mimoškolního vzdělávání	MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MSK, OP VVV, Erasmus+	dotační program, realizace celokrajské konference, soutěž „Ekologická škola v MSK“, projekt mezinárodní spolupráce

A photograph of four students in a chemistry laboratory. They are wearing white lab coats. One student on the right is holding a large, bright flame in their hands. The other students are looking at the flame with interest. The background shows laboratory equipment and fluorescent lights.

3. Financování regionálního školství

3.1 Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu

Rozhodující část prostředků na činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji je poskytována ze státního rozpočtu. Tyto prostředky jsou určeny na platy, náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd; na odměny za pracovní pohotovost; odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné; na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění; přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů zaměstnanců škol a školských zařízení. Dále se z těchto prostředků realizují zvýšené výdaje související s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, školní potřeby a na učebnice, pokud se poskytují bezplatně, a rovněž tak výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a na činnosti, které přímo souvisí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání (tzv. přímé náklady na vzdělávání). Ze státního rozpočtu se také poskytují finanční prostředky na dotace soukromým školám.

Výše těchto prostředků stanovená pro zabezpečení regionálního školství MSK v následujících letech je závislá na rozhodnutí Parlamentu ČR, který schvaluje každoročně státní rozpočet a jeho rozdělení do jednotlivých rozpočtových kapitol; dále pak na stanovených finančních normativech, prostřednictvím kterých MŠMT rozděluje prostředky krajským úřadům, a na počtech dětí, žáků a studentů (tj. výkonů) v daných letech v MSK.

V souvislosti s demografickým vývojem i migrací obyvatelstva dochází v MSK k soustavnému poklesu výkonů, který v posledních dvou letech mírně zpomalil. Od školního roku 2008/2009 se celkový počet dětí, žáků a studentů zahrnutých do financování prostřednictvím republikových normativů snížil o 14 308, tj. o 7,4 %. Zatímco výkony v MŠ trvale rostly – s výjimkou posledních dvou let - a výkony středních škol trvale klesaly, u základních škol došlo od školního roku 2012/2013 již k postupnému nárůstu počtu žáků.

Tab. č. 10 Přehled vývoje výkonů krajského a obecního školství v letech 2008/2009-2015/2016 (zdroj MŠMT)

RgŠ MSK	Výkony 08/09	Výkony 09/10	Výkony 10/11	Výkony 11/12	Výkony 12/13	Výkony 13/14	Výkony 14/15	Výkony 15/16	Změna za rok (2015/2016 ku 2014/2015)	
									Abs.	%
3-5 let	33 895	35 456	36 968	38 139	39 086	39 639	39 470	38 817	-653	98,35
6-14 let	105 572	101 903	100 194	99 452	99 724	100 700	102 415	103 869	1 454	101,42
15-18 let	53 084	50 184	48 077	44 920	41 592	38 868	37 044	35 654	-1 390	96,25
19-21 let	858	948	990	929	918	868	892	826	-66	92,60
3-18 let v KZÚV	726	687	689	689	689	689	661	661	0	100
RGŠ MSK CELKEM	194 135	189 178	186 918	184 129	182 009	180 764	180 482	179 827	-655	99,64

Poznámka: výkony jsou včetně žáků v nástavbovém studiu; odpovídají počtu dětí, žáků a studentů vzdělávajících se v příslušném stupni vzdělání.

Celkový počet dětí, žáků a studentů krajského a obecního školství, zahrnutý do financování prostřednictvím republikových normativů r. 2016 (včetně žáků denní formy nástavbového studia) se ve školním roce 2015/2016 oproti školnímu roku 2014/2015 snížil o 655. V oblasti základního vzdělávání došlo k nárůstu výkonů o 1 454 žáků, který však nevykompenzoval meziroční snížení počtu dětí v mateřských školách o 653 a žáků ve středních školách o 1 390. Taktéž ve výhledu do roku 2020 se nepředpokládá v souhrnu výrazná změna výkonů oproti nynějšímu stavu, což se při současném způsobu financování nemůže neprojevit v celkovém objemu dotací, které kraj obdrží na vzdělávání.

Záměrem MŠMT je však v souladu se Strategií 2020 realizovat v letech 2017 až 2018 komplexní reformu systému financování regionálního školství. Hlavním cílem reformy je:

1. zvýšení efektivity vynakládaných rozpočtových zdrojů;
2. zapojení kvalitativních prvků do financování vzdělávání;
3. vytvoření srovnatelných podmínek pro financování vzdělávání ve srovnatelných školách v celé ČR;
4. sjednocení systémů financování vzdělávání ve školách všech zřizovatelů.

Jedním z nástrojů k dosažení těchto cílů budou jednotné, centrálně stanovené normativy (parametry) pro vymezení základního objemu finančních prostředků státního rozpočtu k zajištění vzdělávání v mateřské, základní škole a v každém oboru vzdělání střední školy.

Vzhledem ke skutečnosti, že principy reformy financování prochází v současné době podrobnou diskusí a dosud není rozhodnuto o její konečné podobě, je nutno brát níže uvedené objemy finančních prostředků pouze jako orientační, odvozené od prognózy vývoje výkonů v Moravskoslezském kraji, ale i od vysoké míry nejasnosti v objemu státem přidělených finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání a způsobu jejich rozdělení jednotlivým krajům.

Tab. č. 11 Odhad výše prostředků ze státního rozpočtu v letech 2016–2020 (zdroj OŠMS)

		2016	2017	2018	2019	2020
3-5 let	výkony	38 817	37 994	37 002	35 997	35 099
	finanční normativ	42 080	42 080	42 080	42 080	42 080
	NIV	1 633 419 360	1 598 787 520	1 557 044 160	1 514 753 760	1 476 965 920
6-14 let	výkony	103 869	107 156	107 917	108 141	107 958
	finanční normativ	53 922	53 922	53 922	53 922	53 922
	NIV	5 600 824 218	5 778 065 832	5 819 100 474	5 831 179 002	5 821 311 276
15-18 let	výkony	35 654	35 727	35 568	35 620	35 897
	finanční normativ	62 352	62 352	62 352	62 352	62 352
	NIV	2 223 098 208	2 227 649 904	2 217 735 936	2 220 978 240	2 238 249 744
19-21 let	výkony	826	839	849	866	888
	finanční normativ	53 213	53 213	53 213	53 213	53 213
	NIV	43 953 938	44 645 707	45 177 837	46 082 458	47 253 144
3-18 let KZÚV	výkony	661	661	637	637	619
	finanční normativ	255 800	255 800	255 800	255 800	255 800
	NIV	169 083 800	169 083 800	162 944 600	162 944 600	158 340 200
Výkony celkem		179 827	182 377	181 973	181 261	180 461
NIV CELKEM		9 670 379 524	9 818 232 763	9 802 003 007	9 775 938 060	9 742 120 284

Ze státního rozpočtu jsou ještě poskytovány prostředky na pokusná ověřování a rozvojové programy, a to školám a školským zařízením bez rozdílu zřizovatele. Rozvojové programy umožňují řešit některé potřeby, které není možno promítnout do normativů a pokud budou MŠMT vyhlášeny, školy Moravskoslezského kraje se do nich zapojí. Pro názornost uvádíme objem prostředků, které Moravskoslezský kraj z MŠMT na rozvojové programy a další dotační tituly obdržel v roce 2015:

Tab. č. 12 Přehled účelových dotací poskytnutých kraji z MŠMT k 31. 12. 2015 v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účel dotace	Částka
RP Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků-cizinců z třetích zemí	113
RP Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením	537
RP Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou na vybraných školách v podzimním zkušebním období	1 466
RP Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích - Excellence středních škol	1 765
RP Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji	156
RP Podpora implementace Etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií	164
RP Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání	1 195
RP Podpora odborného vzdělávání	22 987
RP Podpora školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků - specialistů ve školských poradenských zařízeních	9 891
RP Zvýšení platů pracovníků regionálního školství	263 472
Zvýšení platů pracovníků soukromého a církevního školství	5 810
Zabezpečení škol a školských zařízení	329
Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství v roce 2015	45 689
DP Prevence rizikového chování - Program sociální prevence a prevence kriminality	152
Dotace pro soukromé školy dle zákona č. 306/1999 Sb.	603 719
Projekty romské komunity	330
DP Prevence rizikového chování - Program protidrogové politiky	104

Účel dotace	Částka
RP Podpora okresních a krajských kol soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání	2 049
Zajištění ubytování španělských lektorů, kteří působí na Gymnáziu Hladnov a Státní jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Ostrava, příspěvková organizace	143
RP Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách	1 915
Uhrazení nákladů spojených s konáním závěrečných zkoušek	119
Evropská jazyková cena	200
RP Podpora přípravy sportovních talentů na školách s oborem vzdělání gymnázium a gymnázium se sportovní přípravou	12 582
RP Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu EU	12
RP Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním	11 705
ÚČELOVÉ DOTACE MŠMT CELKEM	986 604

Další prostředky nad rámec výše uvedených dotací by měl kraj v následujícím období obdržet v souvislosti s realizací projektů OP VVV.

3.2 Financování škol a školských zařízení z rozpočtu kraje

Rozpočty krajů zajišťují výdaje těch škol a školských zařízení, které zřizují a které nehradí státní rozpočet (tzn. výdaje na provoz a investice).

Výdaje na provoz lze orientačně stanovit s přihlédnutím ke zdrojovým možnostem kraje. Do roku 2021 je počítáno - v souladu se schváleným rozpočtovým výhledem i se skutečností, že kraj postupně realizuje opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti a zavádí systém sdílených služeb - jen s 1 % meziročního růstu u NIV. Dále je počítáno s tím, že objem prostředků vyčleněných na provoz zrušených organizací bude ponechán pro potřeby školství. S ohledem na skutečnost, že Moravskoslezský kraj bude v následujících letech zajišťovat spolufinancování investičních akcí realizovaných v rámci projektů spolufinancovaných z prostředků EU, nebyl uplatněn výraznější nárůst v oblasti výdajů na reprodukci majetku. Ve výhledu je počítáno s objemem prostředků ve výši skutečných výdajů na reprodukci majetku v roce 2012. S ohledem na stavebně technický stav budov svěřených jednotlivým školám, nutnost řešení bezbariérovosti těchto objektů, realizaci dalších opatření z energetických auditů i nutnou modernizaci strojů a zařízení zejména odborných škol však považujeme uvedený objem za nedostačující.

Tab. č. 13 Odhad výdajů na provoz krajských škol a školských zařízení a reprodukci majetku bez akcí spolufinancovaných z prostředků EU v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Kraj	2016	2017	2018	2019	2020	2021
příspěvek na provoz	691 907	698 880	706 829	712 847	719 975	727 175
reprodukce majetku	125 677	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
z toho investice	113 197	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
CELKOVÝ SOUČET	817 574	818 880	826 829	832 847	839 975	847 175

Kromě toho kraj vyhlásí pro rok 2016–2020 své rozvojové programy anebo se bude podílet formou spoluúčasti na jiných rozvojových programech v těchto předpokládaných ročních objemech

Tab. č. 14 Odhadovaná finanční spoluúčast MSK na realizaci aktivit směřujících k naplňování cílů DZ MSK 2016 v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Akce	Částka
DP - Podpora environmentálního vzdělávání 2)	1 000
DP - Podpora aktivit v oblasti prevence 4)	2 000
DP - Podpora aktivit v oblasti sportu 4)	22 000
DP - Podpora aktivit v oblastech využití volného času dětí a mládeže a celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením 4)	2 149
DP - Podpora volnočasových aktivit směřující k „Naplnění Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni“ 6)	351
Kvalita vzdělávání na středních školách	721

Akce	Částka
Program aktivního využívání volného času dětí a mládeže 5)	1 350
Program podpory sportu a pohybových aktivit občanů Moravskoslezského kraje 5)	54 100
Hry "Olympiády dětí a mládeže"	1 170
Ocenění práce pedagogických pracovníků a ostatní	470
Oceňování nejúspěšnějších žáků středních škol v Moravskoslezském kraji	170
Podpora EVVO (ekologická soutěž, konference)	400
Prevence rizikových projevů chování - krajská konference	120
Podpora soutěží a přehlídek 3)	1 230
Podpora talentů 5)	1 200
Program podpory využití školních psychologů, školních speciálních pedagogů 1)	5 815
Řešení dopadů institucionální a oborové optimalizace sítě škol a školských zařízení včetně udržení dostupnosti vzdělávání a zajištění nových kapacit 1)	20 700

Poznámka:

- 1) podpora je určena školám a školským zařízením zřízeným krajem,
- 2) podpora je určena školám a školským zařízením všech zřizovatelů,
- 3) podpora je určena školám a školským zařízením zřízeným obcemi a krajem,
- 4) všem příjemcům s výjimkou škol a školských zařízení zřizovaných krajem a příspěvkových organizací zřízených státem,
- 5) všem příjemcům,
- 6) občanským sdružením v Moravskoslezském kraji.

3.3 Financování škol a školských zařízení z rozpočtu obcí

Rozpočty obcí zajišťují výdaje těch škol a školských zařízení, které zřizují a které nehradí státní rozpočet (zejména mateřských a základních škol a školních jídelen). Jejich očekávaný objem byl odhadnut podle vývoje výdajů na školství v období 2009-2015 s použitím 1 % meziročního růstu u příspěvku na provoz i investičních prostředků v těchto proporcích:

Tab. č. 15 Odhad výdajů na provoz obecních škol a školských zařízení v tis. Kč (zdroj OŠMS)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Příspěvek na provoz	1 862 900	1 881 529	1 900 345	1 919 348	1 938 542	1 957 927
Investiční výdaje	1 355 830	1 369 389	1 383 083	1 396 913	1 410 883	1 424 991
CELKOVÝ SOUČET	3 218 731	3 250 918	3 283 427	3 316 261	3 349 424	3 382 918

A group of children are engaged in an outdoor activity at what appears to be a school or educational center. They are gathered around a wooden stream structure that features a water wheel and a small dam. The children are using yellow rubber ducks to play in the water. One child in a red hoodie is leaning over the stream, holding a duck. Another child in a grey hoodie stands nearby, looking on. In the background, a man in a green hoodie is also visible. The setting is outdoors with trees and a wooden building in the background. A yellow banner is overlaid on the bottom left of the image, containing text in Czech.

Příloha č. 1 –
Projekty MSK
v oblasti
školství

Název	Operační program/financování	Stručný popis
Přírodovědné laboratoře v gymnáziích	ROP NUTS II Moravskoslezsko Prioritní osa 2 Podpora prosperity regionu Oblast podpory 2.1 Infrastruktura veřejných služeb Dílčí oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 606 045,52 Kč
Jazykové učebny středních odborných škol	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování a vybavení 11 moderních jazykových učeben/laboratoří • 11 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 621 628,00 Kč
Atraktivnější výuka zahradnických oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování přírodovědně technologického parku a učebny biologie • 1 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 311 539,47 Kč
Výstavba fóliovníků v Opavě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace prostor pro potřeby praktického vyučování žáků • 1 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 7 058 179,16 Kč
Modernizace výuky a podmínek pro výuku v základních uměleckých školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace podmínek pro vzdělávání žáků ZUŠ pořízením vybavení do 29 učeben pro hudební a výtvarné obory • 21 ZUŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 131 906,79 Kč
Přírodovědné učebny a laboratoře ve středních odborných školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 979 745,50 Kč
Přírodovědné laboratoře	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 619 593,45 Kč
Podpora strojírenských oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • pořízení vybavení pro výuku oborů se strojírenským zaměřením – klasické a CNC obráběcími stroje, svařovací technika atp. • 5 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 38 439 427,66 Kč
Modernizace výuky instalátérských oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení učeben interaktivními modulárními výukovými systémy z oblasti vytápění budov • 6 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 9 112 978,30 Kč
Vybudování dílen ve Střední škole technické a zemědělské, Nový Jičín, příspěvkové organizaci	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • dílny zejména pro výuku oboru vzdělání Opravář zemědělských strojů • 1 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 11 400 718,57 Kč
Modernizace chemických laboratoří na SPŠ chemické v Ostravě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace 3 chemických laboratoří • 1 SŠ • realizace: 2014-2015 • náklady: 7 359 081,03 Kč
Modernizace výuky informačních technologií	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování nových odborných učeben pro výuku moderních síťových technologií • 6 SŠ • realizace: 2013-2014 • náklady: 18 339 914,87 Kč
Modernizace výuky ve zdravotnických oborech	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení moderních didaktických pomůcek pro výuku přírodovědných předmětů, ošetřovatelství, první pomoci či somatologie • 6 SŠ • realizace: 2013-2015 • náklady: 8 982 398,04 Kč

Název	Operační program/financování	Stručný popis
Moderní zkušební laboratoře	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a pořízení vybavení a pomůcek pro výuku žáků oborů Stavebnictví a Geodézie a kartografie ve středních průmyslových školách • 3 SŠ • realizace: 2013-2015 • náklady: 8 383 147,98 Kč
Zlepšení podmínek pro praktické vyučování žáků v technicky zaměřených oborech středního vzdělání v Ostravě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování odborného centra pro výuku elektrotechnických oborů, interdisciplinárních technických oborů a oborů ze skupiny dopravy a spojů • 1 SŠ • realizace: 2012-2015 • náklady: 22 081 907,01 Kč
Podpora jazykového vzdělávání ve středních školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování a vybavení 32 moderních jazykových učeben/laboratoří • 19 SŠ • realizace: 2013-2015 • náklady: 20 705 049,59 Kč
Podpora přírodovědných předmětů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, ICT a měřících sad pro počítačem podporované experimenty pro výuku přírodovědných předmětů • 10 SŠ • realizace: 2012-2015 • náklady: 10 324 909,53 Kč
Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro speciálně pedagogická centra	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, trvalé zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb pro děti, žáky, studenty, jejich rodiče a školy • 9 SPC • realizace: 2012-2015 • náklady: 7 606 115,81 Kč
Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro pedagogicko-psychologické poradny	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb pro děti, žáky, studenty, jejich rodiče a pedagogické pracovníky • 6 PPP • realizace: 2012-2015 • náklady: 8 311 461,53 Kč
Multifunkční velkoprostorové odborné učebny - gastrocentra	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování a vybavení 17 multifunkčních odborných učeben a pracovišť pro výuku žáků a pedagogů gastroborů v MSK • 6 SŠ • realizace: 2012-2014 • náklady: 8 756 640,57 Kč
Mechatronika	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování laboratoří se speciálním přístrojovým vybavením pro výuku automatizace a technických měření • 6 SŠ • realizace: 2012-2013 • náklady: 43 742 504,11 Kč
ELEKTROTECHNICKÁ CENTRA	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování center praktické přípravy pro výkon prací v elektrotechnických oborech • 6 SŠ • realizace: 2010-2013 • náklady: 41 086 850,00 Kč
Modernizace škol ve stavebnictví	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování odborných a speciálních učeben, laboratoří a dílen pro vzdělávání žáků stavebních oborů • 6 SŠ • realizace: 2010-2013 • náklady: 47 636 450,00 Kč
Centra technického vzdělávání na Bruntálsku	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení 6 zapojených středních škol autoopravářskou, strojírenskou technikou, klasickými obráběcími stroji, obráběcími stoly CNC, svařovací technikou a didaktickými pomůckami • 6 SŠ • realizace: 2009-2011 • náklady: 58 270 619,30 Kč
Multifunkční posluchárny	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování 2 poslucháren a jejich vybavení audiovizuální technikou • 2 SŠ • realizace: 2009-2011 • náklady: 14 162 462,95 Kč
Vybavení oborových center - dřevoobráběcí CNC stroje	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace strojního a didaktického vybavení zapojených škol • 6 SŠ • realizace: 2009-2010 • náklady: 27 584 758,00 Kč

Název	Operační program/financování	Stručný popis
Inovace výuky československých a českých dějin 20. století na středních školách v Olomouckém a Moravskoslezském kraji	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • inovace výuky a vzdělávání v oblasti moderních československých a českých dějin 20. století • tvorba výukových moderních interaktivních materiálů, metodik projektového vyučování • MSK partnerem projektu, nositelem projektu Olomoucký kraj • 15 SŠ MSK • realizace: 01/2012-08/2014 • náklady: 11 148 869,37 Kč (podíl MSK 716 624,01 Kč)
Mentor – lektor	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • systematická podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků v oblasti mentoringu, podpora škol v této oblasti a vytvoření platformy mentorů v MSK • realizace: 08/2014–06/2015 • náklady: 3 305 965,79 Kč
Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji (NatTech MSK)	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • popularizace a inovace přírodovědného a technického vzdělávání, motivace žáků pro studium těchto oborů • navázání spolupráce ZŠ a SŠ, spolupráce SŠ se zaměstnavateli a vysokými školami • modernizace podmínek pro výuku • vzdělávání pedagogů • 16 SŠ + 85 ZŠ • realizace: 08/2013-06/2015 • náklady: 195 478 559,37 Kč
Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách Moravskoslezského kraje	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ v edukaci moderní historie, demokracie a výchovy k občanství • podpora přípravy, implementace a evaluace školních vzdělávacích programů v oblasti Člověk a společnost • MSK partnerem projektu, nositel projektu KVIC • realizace: 03/2010-02/2013 • náklady: 9 728 937,66 Kč
Centra integrované podpory v Moravskoslezském kraji a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • transformace SPC na centra integrované podpory při ZŠ zajišťující poradenské, intervenční a metodické služby pro individuálně integrované žáky se zdravotním postižením, jejich rodiče a pedagogy, vzdělávání pedagogických pracovníků • 8 ZŠ • realizace: 03/2010-02/2013 • náklady: 14 027 079,36 Kč
Vytváření pozitivního sociálního prostředí ve školách	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • podpora systematických preventivních programů pro žáky • vytvoření uceleného školního preventivního programu zvyšování sociálních kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikových projevů chování ve školách Moravskoslezského a Olomouckého kraje • realizace: 03/2010-01/2013 • náklady: 11 008 946,26 Kč
TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání)	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů při tvorbě a realizaci profesně orientovaných modulů vzdělávání středoškolských odborných učitelů v rámci DVPP • pilotní ověření stáží a systému spolupráce v 6 vybraných oblastech odborného vzdělávání • 4 SŠ, Krajská hospodářská komora MSK • realizace: 03/2010-02/2013 • náklady: 14 899 203,92 Kč
Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení vzdělávacích podmínek žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou individuálně integrováni na základních školách • realizace: 08/2009–07/2012 • náklady: 14 215 056,95 Kč
Podpora talentů v přírodovědných a technických oborech v slovensko-českém příhraničí	OP přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007–2013	<ul style="list-style-type: none"> • podpora talentovaných středoškolských přírodovědných a technických oborů/předmětů ve slovensko-českém pohraničí • realizace: 10/2013–09/2014 • náklady: 9 586 133,40 Kč (celkové)
Napříč krajem s mládeží	Mládež v akci	<ul style="list-style-type: none"> • podpora strukturovaného dialogu mezi mladými lidmi, pracovníky s mládeží a politickými činiteli • realizace vlastních projektů kolektivů mládeže • realizace: 04/2014–08/2015 • náklady: 1 536 680,00 Kč
Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání dlouhodobé spolupráce a zlepšení úrovně v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami • výměnné stáže, workshopy, konference • partner: Město Gliwice, Polsko • realizace: 2013-2015

Název	Operační program/financování	Stručný popis
From Dropout to Inclusion	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání spolupráce mezi partnerskými regiony v oblasti vzdělávání zejména sdílení a výměna zkušeností, příkladů dobré praxe v oblasti speciálního vzdělávání a uměleckého vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami • partner: Consiliul Judetean Teleorman, Rumunsko • realizace: 2013-2015
Teoretické a praktické vzdělávání ve zdravotnických školách a zdravotnických zařízeních	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • posílení dlouhodobé spolupráce na úrovni veřejné správy a navázání spolupráce středních zdravotnických škol a zdravotnických zařízení, které se zapojují do vzdělávání žáků • partner: Nitriansky samosprávny kraj, SR • realizace: 2013-2015
Envivalent	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání dlouhodobé spolupráce v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty • diagnostika a péče o talenty v kontextu environmentálního vzdělávání • partner: město Banská Bystrica, SR • realizace: 2013-2015
Amélioration de l'employabilité des jeunes sur le marché du travail européen („Zvýšení uplatnitelnosti mladých lidí na evropském trhu práce“)	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • výměna zkušeností, optimalizace obsahu a metod vzdělávání pro uplatnitelnost absolventů, motivace a zvýšení zájmu o technické obory • výměnné pobyty žáků • partner: region Lotrinsko, Francie • realizace: 2012-2014
Catch your dreams („Chyt své sny“)	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce a výměna zkušeností v oblasti národních systémů vzdělávání se zřetelem na systém kariérového poradenství • partner: Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğü - Provincial Directorate of National Education, Rumunsko • realizace: 2012-2014
Intercultural learning on the field of music education (Mezinárodní výměna zkušeností v oblasti uměleckého školství)	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj společenského a kulturního partnerství mezi Estonskem a ČR • poznávání hudebních tradic obou zemí • navázání spolupráce mezi regiony, výměna zkušeností v oblasti uměleckého vzdělávání • partner: město Tõrva, Estonsko • realizace: 2010-2012
Spaces for learning	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní odborné stáže a praxe za účelem výměny zkušeností a zvyšování kompetencí pedagogů v oblasti EVVO • zmapování vhodných míst pro učení EVVO • partner: East Lothian Region, Skotsko • realizace: září 2010–červenec 2011
Vzdělávání v oborech služeb cestovního ruchu	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • výměna informací a poznatků v odborném vzdělávání oborů služeb cestovního ruchu a řešení problémových otázek profesní výchovy a odborného vzdělávání • navázání dlouhodobé spolupráce v oblasti rozvoje oborů služeb cestovního ruchu (gastronomie, hotelnictví, turismus) • partner: Nitriansky samosprávny kraj • realizace: 2009-2011

Poznámka: tabulka nezahrnuje informace o projektech spolufinancovaných z OP ŽP

Zdroj: KÚ MSK

Přehled čerpání prostředků v rámci GG OP VK v programovacím období 2007-2013 (zdroj: KÚ MSK)

Prioritní osa	1.1	1.2	1.3	3.2
	780 441 258,87	255 652 471,10	308 238 988,06	420 727 140,82
CELKOVÝ SOUČET	1 765 059 858,85			

A group of children wearing yellow hard hats and blue jackets are gathered around a large pile of grey rocks. One child in the foreground is holding a rock sample and examining it. The scene is outdoors, likely at a quarry or construction site. A yellow graphic overlay is present in the lower-left corner.

Příloha č. 2 –
Vyhodnocení
plnění opatření
DZ MSK
2012

Cíl 1. Naplňování cílů kurikulární reformy implementací a inovací vzdělávacích programů

1.1. Podpora tvorby, realizace a inovace vzdělávacích programů

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávacích programů	KVIC, školy, školská zařízení	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK, IFO)	vzdělávání pedagogických pracovníků; projekty	Plněno průběžně; realizace řady vzdělávacích akcí pro pedagogy v rámci běžné činnosti (KVIC, NIDV), v rámci systémových projektů, projektů MSK – např.: <ul style="list-style-type: none"> • projekt TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání), realizátor MSK; OP VK; 2010-2013; • Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách Moravskoslezského kraje; realizátor MSK; OP VK, 2010-2013; • Inovace výuky československých a českých dějin 20. století na středních školách v Olomouckém a Moravskoslezském kraji; MSK partner; OP VK, 2012-2014; • Informatorium školy mateřské; OP VK, realizátor KVIC, 2010-2013; • Centra integrované podpory a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, realizátor MSK; OP VK, 2010-2013; • Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK; realizátor MSK, OP VK, 2013-2015 • Podpora spolupráce škol a firem s důrazem na odborné vzdělávání - Pospolu; realizátor MŠMT, 2013-2015; • Rozvoj mentorských a lektorských dovedností pedagogů základních a mateřských škol – lektoři a mentoři pro školy - LAMS, OP VK, MŠMT; 2014-2015.
Rozvoj spolupráce středních škol se sociálními partnery při tvorbě, realizaci a inovaci ŠVP	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK, IFO)	spolupráce SŠ se sociálními partnery	Plněno průběžně; spolupráce středních škol a zaměstnavatelů je realizována jednotlivými školami, často prostřednictvím partnerství v projektech zaměřených na odborné vzdělávání nebo v rámci spolupráce v oblasti vzdělávání (účast zaměstnavatelů u závěrečných zkoušek, praktické vyučování žáků konané na pracovištích zaměstnavatelů atd.); na systémové úrovni k rozvoji této spolupráce přispěl např. projekt Pospolu. Na krajské úrovni projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK (navazování nové a prohlubování stávající spolupráce škol se sociálními partnery – zaměstnavateli, vysokými školami, krajskou hospodářskou komorou MSK aj.).
Zkvalitnění výuky průřezových témat v rámci ŠVP, zkvalitňování výuky zaměřené zejména na rozvoj čtenářské, matematické a finanční gramotnosti	MSK, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK, IFO)	výuka průřezových témat, čtenářské, matematické a finanční gramotnosti - hodnocení ČŠI; realizované projekty	Plněno průběžně; údaje o úrovni gramotnosti poskytují mezinárodní šetření (např. PISA, TIMSS, PIRLS, ICILS), dále také šetření ČŠI - např. Výběrové ověřování výsledků žáků na úrovni 4. a 8. ročníků základních škol a 2. ročníků středních odborných škol elektronickou cestou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování (Inspis SET); podporu v této oblasti poskytuje MSK/KVIC prostřednictvím DVPP a realizovaných projektů: např. projekt Podpora poradců (metodika rozvoje čtenářství a čtenářské gramotnosti); DVPP – v rámci prioritního okruhu Zkvalitňování a modernizace výuky - včetně rozvoje čtenářské, matematické, finanční, informační a digitální gramotnosti). V dubnu 2015 byla vyhlášena výzva č. 56, oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání (žadatelé základní a střední školy).
Zapojení škol do individuálních projektů národních v oblasti implementace a inovace vzdělávacích programů	školy	projektová činnost; OP VK (IPh)	školy zapojené do IPh	Plněno průběžně; prostřednictvím zapojení škol do projektů IPh: např.: <ul style="list-style-type: none"> • projekt Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb - RAMPS-VIP III (OP VK, 2012-2014) – zapojeno 22 škol v MSK; • projekt Centra podpory inkluzivního vzdělávání – CPIV (OP VK, 2009-2013); zapojeny 2 školy v MSK; • projekt Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi - POSPOLU (OP VK, 2012-2015); v rámci partnerství zapojeno 10 škol v MSK; • projekt Nová závěrečná zkouška II (OP VK, 2012-2015).

1.2. Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora školních projektů zaměřených na EWO a VUR	MSK, školy	běžná činnost, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK (GG MSK, IPO)	vyhlášení dotačního programu, podpořené projekty	Plněno průběžně; projektová činnost škol a školních zařízení je podporována v rámci dotačního programu na podporu školních projektů v oblasti EWO. Ve školním roce 2011/2012 bylo podpořeno 19 projektů škol částkou 1 556 800 Kč; 2013/2014 bylo v rámci dotačního programu realizováno celkem 15 školních projektů s celkovou podporou 998 200 Kč.; pro školní rok 2015/2016 MSK podpořil 19 školních projektů částkou 1 mil Kč. Dotační program podporuje badatelsky orientované vzdělávání a systematické vzdělávání v oblasti EWO a vzdělávání pro udržitelný rozvoj. V letech 2012 a 2014 nebyl krajský dotační program vyhlášen.
Rozvoj sítě škol – center EWO a VUR	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	počet center EWO a VUR	Plněno částečně; zejména v důsledku nedostatku finančních prostředků v oblasti EWO pro školy doposud v MSK není ustanovena žádná škola jako centrum EWO a VUR. Existují však školy, které již mají vhodné podmínky, a to jak personální (absolventi specializačního studia), tak materiální i prostorové. Školy, které mají kvalifikované lidské zdroje v této oblasti, dokáží zdárně koordinovat EVO aktivity, mají stabilní partnery s nimiž aktivně spolupracují a realizují environmentálně zaměřené aktivity.
Rozvoj vzájemné spolupráce škol a spolupráce škol s dalšími institucemi v oblasti ekologických aktivit	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	spolupráce škol v oblasti ekologických aktivit	Plněno průběžně; ve spolupráci MSK, škol a NNO byly realizovány akce: každoročně konference "Prezentace žákovských projektů EWO", v rámci kterých ZŠ a SŠ prezentují badatelské práce zaměřené na ochranu životního prostředí; (podpora MSK 50 000 Kč). Environmentální výchova a VUR byly hlavním tématem celokrajských konferencí, které se konají na středních školách (podpora MSK 120 000 Kč). V roce 2014 se uskutečnil 1. ročník letní školy Koordinátorů EV „Učíme se navzájem“ (podpořeno v rámci dotačního programu EWO). V rámci dalších konferencí se učitelé všech škol seznamovali s pilotním ověřováním projektu „Školní výuka průřezového tématu Environmentální výchova prostřednictvím kombinovaného programu ve škole i mimo školu s využitím multimediálních i mobilních technologií“ (projekt Envigame, OP VK, 2009-2012). Pravidelně byly realizovány semináře pro pedagogy zaměřené na podporu výuky tzv. průřezových témat; semináře byly realizovány v úzké spolupráci s občanským sdružením Ochrany fauny ČR v rámci projektu Ewo a průřezová témata na klíč neboli Evoluce (OP VK, 2009-2012).
Realizovat dotační program, celokrajskou konferenci, ekologickou soutěž; činnost v rámci projektu „Spaces for Learning“ (Místa k učení)	MSK	běžná činnost, příp. projektová činnost; rozpočet MSK; OP VK (IPO)	dotační program, celokrajská konference, ekologická soutěž, projekt „Spaces for Learning“ (Místa k učení)	Plněno průběžně, viz realizace dotačního programu v oblasti EWO; dále realizován mezinárodní projekt Spaces for learning (Partnerství Comenius Regio; 2010-2012; partneři Gymnázium, Karviná, p. o.; Klub ekologické výchovy); dále projekt ENVTALENT (Partnerství Comenius Regio, 2013-2015; partneři projektu Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava, p. o. a Klub ekologické výchovy). Každoroční celokrajská soutěž „Ekologická škola v Moravskoslezském kraji“ podporuje, oceňuje a zviditelňuje probíhající ekologické aktivity škol a školských zařízení včetně práce pedagogů – koordinátorů EV, kteří působí na školách (podpora MSK 130 000 Kč). Příklady dobré praxe škol s oceněním Ekologická škola: http://verej-na-sprava.kr-moravs-koslezsky.cz/cz/skolstvi/prikklady-dobre-praxe-skol-s-oceneni-ekologicka-skola-51355/ .

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
<p>Podpora zdravého školního stravování, zdravého fyzického rozvoje dětí, žáků a studentů prostřednictvím sportu a pobytu v přírodě</p>	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet příspěvkových organizací, rozpočet MSK, ROP NUTS II Moravskoslezsko – Modernizace, rekonstrukce a výstavba sportovišť, vzdělávacích zařízení; Hry, olympiády dětí a mládeže ČR; Sportovní soutěže Asociace školních sportovních klubů ČR; Nejlepší sportovec roku	realizované aktivity, vyhlášené dotační programy MSK	<p>Plněno průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko zrekonstruovány zastaralé sportovní areály při organizacích: Hotelová škola, Frenštát pod Radhoštěm, p. o.; Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, p. o.; Střední průmyslová škola, Karviná, p. o.; Střední průmyslová škola stavební, Havířov, p. o.; Gymnázium Hladnov a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Ostrava, p. o.; Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá, p. o.; Gymnázium, Třinec, p. o.; • v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko zrekonstruován nevyužívaný bazén v areálu organizace Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, p. o.; • v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko postaveny nové tělocvičny: Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260, p. o.; Slezské Gymnázium, Opava, p. o.; Gymnázium, Karviná, p. o.; • každoročně podporována účast žáků z MSK na Hrách olympiády dětí a mládeže ČR (2012, 2013, 2015); v r. 2012 byl MSK pořadatelem Her olympiády dětí a mládeže ČR; • každoročně podporována realizace okresních, krajských a celostátních kol sportovních soutěží Asociace školních sportovních klubů ČR na území MS kraje (2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016); • podporována účast žáků z MSK v mezinárodních kolech sportovních soutěží; • v letech 2012–2015 každoročně realizováno Ocenění nejlepších sportovců roku v MSK; • každoročně vyhlášovány dotační programy: <p>Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2013/2014 a 2015/2016. Podpora aktivit v oblastech využití volného času dětí a mládeže 2012, 2013, 2014, 2015, Podpora sportu v Moravskoslezském kraji 2012, 2013, 2014, 2015; Podpora aktivit v oblasti prevence rizikových projevů chování 2012/2013 a 2014/2015.</p>
<p>Podpora ekologicky šetrných provozů školních budov a pozemků</p>	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet příspěvkových organizací, rozpočet MSK; OP Životní prostředí; projekt EPC v souvislostech fungování KÚ	počty podpořených škol	<p>Plněno; v rámci projektu EPC podepsána smlouva o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem v letech 2013–2022; zapojeno 10 škol zřizovaných MSK; dále byly realizovány projekty v oblasti realizace energetických úspor na školách.</p>

Cíl 2. Podpora kvality vzdělávání

2.1 Podpora měření výsledků vzdělávání v základních a středních školách

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Využívání výsledků z mezinárodních, celostátních i regionálních šetření ke zvyšování kvality vzdělávání ve školách	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	aplikace výstupů výsledků mezinárodních, celostátních a regionálních šetření, výroční zprávy škol, zprávy ČŠI	Plněno průběžně; na krajské úrovni jsou závěry těchto šetření využívány zejména při identifikaci priorit v krajských strategických v oblasti vzdělávání (např. výsledky PISA 2012). Na úrovni škol (např. v rámci měření výsledků vzdělávání v rámci RP KVALITA) školy obdržely zprávy pro školy shrnující hlavní výsledky z tohoto šetření, žáci dále obdrželi individuální zprávy. Školy mohly s výsledky pracovat např. v rámci předmetových komisí, ve třídách, s žáky individuálně; využívat výsledků k identifikaci problematických míst ve výuce atp.
Zapojení škol do významných mezinárodních i celostátních šetření sledujících výsledky vzdělávání	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	školy zapojené do mezinárodních a celostátních šetření	Plněno; školy v MSK se zapojují do těchto šetření: 1. PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study): 4. školy ; pilotní šetření ČŠI březen 2015, hlavní šetření PIRLS proběhne 2016. Mezinárodní šetření PIRLS je zaměřeno na testování čtenářské gramotnosti žáků 4. ročníku základních škol. Cyklus tohoto šetření je pětiletý, v ČR je jeho realizátorem ČŠI. 2. PISA (Programme for International Student Assessment), PISA 2012- zapojeno 30 škol; PISA 2015 – zapojeno 37 škol . Mezinárodní šetření je zaměřeno na zjišťování úrovně gramotnosti patnáctiletých žáků, kteří se ve většině zúčastněných zemí nacházejí v posledních ročních povinné školní docházky. Testování probíhá ve tříletých cyklech, přičemž každé je kladen důraz na jednu z oblastí; v ČR je realizátorem Česká školní inspekce. 3. TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study), TIMSS 2015 – zapojeno 15 škol zjišťuje úroveň znalostí a dovedností žáků 4. a/nebo 8. ročníku základní školy v matematice a v přírodovědných předmětech. V ČR je realizátorem ČŠI.
Realizace rozvojového programu MSK KVALITA; zapojení škol a využívání získaných výsledků ke zvyšování kvality vzdělávání ve školách; zjišťování úrovně práce s těmito výsledky při periodickém hodnocení ředitelů škol	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK	rozvojový program MSK KVALITA; hodnocení ŘŠ, výstupy z VZ škol	Plněno; byly realizovány další cykly rozvojového programu MSK Kvalita 2012-2016 a 2014-2018. V rámci RP 2012-2016 bylo realizováno: testování žáků 1. ročníků oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve školách zřizovaných MSK v roce 2012, 2013; testování žáků 3. ročníků oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v roce 2014 a 2015. V rámci RP 2014-2018 bylo realizováno: testování žáků 1. ročníků oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve školách zřizovaných MSK v roce 2014 a 2015. Školy každoročně zveřejňují výsledky ve svých výročních zprávách.
Podrobněji analyzovat vzdělávací činnost škol, které dlouhodobě (3 roky) dosahují při zjišťování relativního přírůstku znalostí v rámci rozvojového programu MSK KVALITA podprůměrných výsledků, s cílem zvýšit kvalitu vzdělávání (spolupráce s ČŠI)	MSK, školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK	analýza výstupů RP KVALITA; spolupráce se školami, které dosahovaly v rozvojovém programu MSK KVALITA podprůměrných výsledků	Plněno částečně; výsledky testování jsou prezentovány na seminářích, jsou průběžně monitorovány a vyhodnocovány a jsou rovněž projednávány a diskutovány s řediteli škol v rámci tzv. kulatých stolů a pravidelných porad.
Zajišťování jednotných přijímacích zkoušek do všech oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve středních školách zřizovaných MSK (omezené, do doby celostátního testování)	MSK, školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK	závěrečná zpráva z realizace jednotných přijímacích zkoušek v MSK	Plněno; realizace jednotných přijímacích zkoušek do všech maturitních oborů vzdělání, realizátor KVIC, zhotoviteli testů a hodnotiteli byly postupně v jednotlivých letech organizace CERMAT, SCIO, s.r.o., Matt a Hurry, o.s. Ve školním roce 2014/2015 využily všechny školy zřizované MSK možnost zapojit se do pilotního ověřování organizace přijímacího řízení realizovaného MSMT prostřednictvím CERMATu.

2.2 Podpora realizace maturitní zkoušky a jednotné závěrečné zkoušky

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech souvisejících s realizací MZ a JZZ	školy, KVIC	běžná činnost, zapojení do projektů; rozpočty příspěvkových organizací, IPn OP VK	realizované vzdělávací akce	<p>Základní školení pedagogických pracovníků k zajištění potřebných funkcí pro společnou část maturitní zkoušky zastřešuje MŠMT. Vzdělávání je realizováno ve spolupráci Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (Centrum) a Národního institutu pro další vzdělávání.</p> <p>Hlavním cílem této odborné přípravy je vytvořit a udržet kvalitně a ověřitelně proškolenou personální infrastrukturu pro zabezpečení funkcí stanovených školským zákonem a dalších funkcí nutných pro zajištění chodu procesů maturitní zkoušky.</p> <p>Centrum zajišťuje ve smyslu § 80 školského zákona také odbornou přípravu pedagogických pracovníků určených ředitelem školy pro výkon funkce zadavatele, hodnotitele a školního maturitního komisaře. Na základě ustanovení § 42 vyhlášky č. 177/2009 Sb. Centrum zajišťuje i nástavbovou odbornou přípravu (formou e-learningu) zadavatelů zkoušek konaných žáky s příznacím uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky (žáci s PUP MZ) a hodnotitele zkoušek konaných žáky s PUP MZ. Nominace učitelů na uведенé funkce se uskutečňuje prostřednictvím informačního systému Centra.</p> <p>Koncepce nové závěrečné zkoušky 2012 byla postupně vytvářena v rámci řešení systémového projektu ESF KVALITA I (2005–2008) a následně v národním projektu Nová závěrečná zkouška (2009–2012). Její stávající podoba vznikala na základě několikaletého širšího ověřování pracovních verzí v pilotních školách obou z uvedených projektů a zaznamenala v průběhu svého vývoje řadu upřesnění a změn.</p> <p>Na začátku byli PP vzdělávání na povinných vzdělávacích seminářích v NUV v Praze, v současnosti i budoucnu se editoři a autoři témat jednotných zadání už budou vzdělávat v e-learningovém modulu. Najdou zde kurzy, které jim umožní získat informace a dovednosti potřebné pro práci v informačním systému podle jejich individuálních potřeb.</p> <p>Podle rozhodnutí MŠMT bude závěrečné zkoušky podle jednotného zadání od školního roku 2014/2015 nadále zabezpečovat Národní ústav pro vzdělávání. Bude nejenom spravovat databázi témat a organizovat jejich inovaci, ale zajistí také metodickou podporu školám a tvůrcům témat.</p>
Využívání výsledků MZ a JZZ ke zvyšování kvality vzdělávání	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	výsledky MZ, výsledky JZZ	Školy využívají výsledky MZ a JZZ ke zlepšování poskytovaného vzdělávání v rámci běžné a evaluační činnosti.
Spolupráce škol se zaměstnavateli při realizaci JZZ	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	realizovaná spolupráce se zaměstnavateli	Autorský tým, který pro daný obor vzdělání JZZ navrhuje a následně i vytváří, tvoří zastupci škol (většinou tři škol), tj. učitelé, kteří příslušný obor vyučují. Vedoucím autorského týmu je editor JZZ. Dalším členem autorského týmu je vybraný sociální partner ze sféry zaměstnání, vždy kvalifikovaný pracovník v dané profesní oblasti. Ten, jako odborník z praxe, ovlivňuje obsah jednotného zadání z hlediska požadavků kladených na výkon příslušného povolání praxi. Zaměstnavatelé se účastní JZZ v jednotlivých školách.

2.3 Podpora vlastního hodnocení (autoevaluace) škol a hodnocení škol zřizovatelem

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zajišťování dalšího vzdělávání vedoucích pracovníků a pedagogických pracovníků škol a SZ v oblasti autoevaluace	KVIC, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (Ipo, GG MSK)	vzdělávací akce pro vedoucí pracovníky škol a pedagogické pracovníky v oblasti autoevaluace	Plněno: vzdělávací aktivity v oblasti efektivního řízení včetně evaluace. Např. v rámci projektu Manažer či Pedagog? byly realizovány vzdělávací akce v oblasti řízení pedagogické evaluace s cílem zefektivnění manažerského výkonu ředitelů škol v oblasti hodnocení pedagogické činnosti škol - témata: pedagogická evaluace, diagnostika, hodnocení, metodické zpracování pedagogické evaluace, metodika pedagogické evaluace, metody a nástroje, autoevaluace vzdělávání a autoevaluace vyučování, indikátory pedagogické evaluace, kritéria hodnocení procesu a výsledků (KVIC, 2012); vzdělávací akce pro vedoucí pedagogické pracovníky MŠ, I. st. ZŠ, II. st. ZŠ, středních škol - Efektivní management škol - Ověřené systémy (KVIC 2012); dále např. akce Plánování a evaluace činnosti s dětmi v MŠ (KVIC, 2012-2013). Byly rovněž realizovány vzdělávací akce pro vedoucí pracovníky a pedagogické pracovníky v rámci projektu "AUTOEVALUACE" - Vytváření systému a podpora škol v oblasti vlastního hodnocení (IPn); s cílem podpořit školy v autoevaluačních procesech.
Využívání výstupů z IPn Cesta ke kvalitě ke zkvalitňování provádění autoevaluace ve školách	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	výroční zprávy škol (vlastní hodnocení škol)	Plněno částečně: výstupy projektu - metodiky a evaluační nástroje jsou dostupné na webových stránkách NÚV a jsou školám k dispozici; školy každoročně provádějí zhodnocení vlastní činnosti ve výročních zprávách.
Spolupráce s ČŠI při tvorbě plánu a oblastí kontrolní činnosti a monitoringu škol a školských zařízení	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	podněty k zařazení škol a školských zařízení do plánu a oblastí kontrolní činnosti	Plněno průběžně; na základě Dohody o spolupráci České školní inspekce a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Obě strany spolupracují při přípravě plánu kontrol a podle potřeby se navzájem informují o zásadních problémech souvisejících s kontrolami; operativně spolupracují při řešení podnětů a stížností. Cílem spolupráce je také vzájemná výměna poznatků a zkušeností vč. poskytování odborné pomoci a poradenství za účelem zvýšení efektivity kontrolní činnosti a dosažení vyšší účinnosti vnitřního hodnocení škol a školských zařízení.
Příprava a realizace projektu, jehož cílem bude zavedení systému hodnocení škol zřizovatelem (v závislosti na zaměření vyhlášených výzev)	MSK	projektová činnost; OP VK, IFO	předložení projektové žádosti, realizace projektu	Nesplněno, v rámci OP VK nebyla vyhlášena vhodná výzva, do které by bylo možno takový projekt předložit.
Zajišťování nabídky vzdělávání pro zřizovatele škol v oblasti hodnocení škol	KVIC	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	vzdělávací akce pro zřizovatele v oblasti hodnocení škol	Plněno částečně: realizovány vzdělávací akce v oblasti okruhu DVPP Efektivní řízení škol pro vedoucí a další pedagogické pracovníky.

Cíl 3. Podpora rovných příležitostí v přístupu ke vzdělávání a rozvoj poradenských služeb

3.1 Podpora inkluzivního vzdělávání

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
<p>Podpora zvyšování kompetencí pedagogů v odstraňování bariér v rovném přístupu všech žáků ke vzdělávání</p>	školy, KVIC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	vzdělávání pedagogických pracovníků, realizované projekty	<p>Plněno průběžně; KVIC, Nový Jičín, příspěvková organizace v rámci priority rovnost příležitostí realizoval vzdělávací aktivity (cca 222 aktivit) pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V rámci projektové činnosti byly realizovány projekty zaměřené na oblast rovnosti příležitostí, do kterých byla zahrnuta především oblast práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a oblast prevence rizikových jevů. Jednalo se např. o tyto projekty: Od integrace k inkluzi – zapojeno bylo 9 ZŠ v MSK; Zkvalitnění systému péče o žáky se SVP v MSK (Integrace na druhou) – zapojeno celkem 20 škol v MSK; Škola pro život – 7 zapojených ZŠ v MSK; Škola s místem pro všechny – projekt pro ZŠ; Vím co chci – projekt určen pro dětské domovy, jejichž zřizovatelem je kraj (zapojeno 17 DD).</p>
<p>Podpora inkluzivního vzdělávání ve školách</p>	školy, MSK	běžná činnost; projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, rozpočet MŠMT - RP Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním; OP VK, projekt Centra podpory inkluzivního vzdělávání	počet škol zapojených do RP MŠMT, zapojení škol do projektů	<p>Plněno průběžně; v r. 2012 se celkem 26 škol zapojilo do RP MŠMT Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním, celkový objem finančních prostředků pro MSK byl Kč 5 482 426 Kč. V projektu Centra podpory inkluzivního vzdělávání bylo zapojeno celkem 60 škol z MSK, hlavní centra jsou v Opavě a Karviné. Školy s vyšším zastoupením žáků se sociokulturním znevýhodněním, popř. s vyšším procentem romských žáků, mají v rámci běžných činností rozšířeny aktivity zaměřené na vytváření rovných příležitostí a podporu inkluzivního vzdělávání. Školy rovněž ve značné míře využívají ve výuce funkci asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, jež ve třídách plní nezastupitelnou roli při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. V roce 2013 se do RP MŠMT Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním zapojilo celkem 17 škol, celkový objem finančních prostředků pro MSK byl 2 879 358 Kč; v roce 2014 to bylo celkem 29 škol a celkový objem finančních prostředků pro MSK byl 3 892 709 Kč. Pro rok 2015 byl tento RP ze strany MŠMT jako jeho vyhlášovatele zrušen.</p>
<p>Zlepšení podmínek pro inkluzivní vzdělávání ve školách</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, oblast podpory 1.4 a 1.5	monitoring podmínek pro inkluzivní vzdělávání, realizované projekty, spolupráce škol se sociálními partnery	<p>Plněno průběžně; z oblasti podpory 1.4 OP VK čerpalo v roce 2012 finanční prostředky celkem 26 škol v MSK a v rámci oblasti podpory 1.5 téhož OP bylo podpořeno celkem 109 škol v kraji. Školy v rámci své běžné činnosti uplatňují principy inkluzivního vzdělávání při práci s žáky (ve školách jsou zřízovány přípravné třídy a jsou využívány funkce AP, školy využívají opatření ke zlepšení prospěchu žáků např. doučování, individuální konzultace, kroužky na podporu vzdělávání žáků, spolupráci s rodinami žáků a s organizacemi věnujícími se dětem a rodinám se sociokulturním znevýhodněním atp.); realizují různé projekty zaměřené na oblast inkluze (např. projekt „Škola pro život“ – 7 zapojených základních škol z MSK, realizátor KVIC; „Kurz pro děti a rodiče předškoláků“ - realizátor ZŠ Bruntál, Školní 2; projekt „Škola s místem pro všechny“ - realizátorem KVIC).</p>

3.2 Podpora dětí, žáků, studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků, studentů nadaných

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti péče o tyto žáky	školy, MSK, KVIC	běžná činnost, projektová činnost; OP VK - např. Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji a Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	realizované projekty, výstupy projektů, zapojení škol do projektů	Plněno průběžně, KVIC zajistil realizaci řady vzdělávacích aktivit v oblasti rovných příležitostí. S využitím finančních prostředků z ESF byly realizovány projekty Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v MSK (20 škol), Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, Od integrace k inkluzi (9 škol), Škola pro život (7 škol), Škola s místem pro všechny, kurz DVPP probíhaly kurzy Studia pro asistenty pedagoga, kurz Logopedické prevence, kurz Metoda dobrého startu či tréninkový program Situmato. Byl realizován projekt Podpora talentů v přírodovědných a technických oborech (OP přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika).
Podpora žáků středních škol v celostátních nebo mezinárodních soutěžích	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK - Podpora talentů	úspěchy žáků v soutěžích, objem poskytnutých finančních prostředků, počet podporených žáků	Plněno; Žáci středních škol MSK zaznamenali mnoho úspěchů v mezinárodních kolech soutěží a přehlídek, jednalo se o olympiády v informatice, astronomii a astrofyzice, fyzikální olympiáde, matematické olympiáde. Ve sportovních soutěžích získali žáci přes 500 medailí. Žáci rovněž získali Cenu Evropského patentového úřadu v mezinárodním kole SOČ „EUCYS“, mezinárodním kole SOČ „Intel ISEF“. Podrobné informace jsou každoročně uváděny ve výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji za příslušný školní rok. MSK podpořil žáky a školy reprezentující kraj na mezinárodních kolech soutěží a přehlídek částkou přes 200 tis. Kč.
Podpora školských zařízení a škol organizujících soutěže, za jejichž uskutečňování zodpovídá MSK	Školská zařízení, školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK - Podpora soutěží a přehlídek	Školská zařízení a školy organizující soutěže, objem poskytnutých finančních prostředků, počet zapojených škol	Plněno průběžně; realizace projektu „Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání v Moravskoslezském kraji“ pro každý rok sledovaného období: okresní a krajská kola – realizovalo 6 pověřených SVS a další organizace. Celostátní kola organizovaly ŠS, ZUS, ZŠ, DD. Celková finanční podpora: MŠMT 564 tis. Kč, MSK 1 006 tis. Kč.

3.3 Podpora národnostního školství

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zajištění informovanosti v oblasti národnostního školství prostřednictvím webových stránek MSK	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	informační podpora na webových stránkách MSK	Plněno průběžně, informace o školách s polským jazykem vyučovacím jsou přehledně zpracovány a pravidelně aktualizovány na webových stránkách kraje http://www.msk.cz/skolstvi/polske_skolstvi.html
Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozvojový program MŠMT, rozpočet MŠMT	zapojení škol do RP MŠMT, školy zajišťující vzdělávání v jazycích národnostních menšin	Plněno průběžně; potřeby škol s polským jazykem vyučovacím jsou zajišťovány Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství v Českém Těšíně (příspěvková organizace MŠMT) jednak formou průběžných vzdělávacích akcí, jednak realizací projektů (např. Akcent@com, Platforma edukacyjna, Historia ponad granicami, Barevné stezky Euroregionu - Kolorowe ścieżki Euroregionu). Vzdělávání v polském jazyce je finančně podporováno také formou dotačního programu MŠMT určeného na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy. Školy v rámci MSK se do programu průběžně zapojují (2012 – 3 školy; 2013 – 4 školy; 2014 – 4 školy; 2015 – 5 škol).

3.4 Další rozvoj a zkvalitnění pedagogicko-psychologického poradenství

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora materiální vybavenosti PPP a SPC	MSK, PPP, SPC	běžná činnost, projektová činnost; ROP NUTS II Moravskoslezsko - Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro PPP; Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro SPC	realizace krajských projektů, vybavení PPP a SPC	Splněno; realizace projektů ROP NUTS II Moravskoslezsko – Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro PPP (8,3 mil. Kč) a Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro SPC (7,6 mil. Kč). Vybaveno bylo 6 PPP a 9 SPC zřizovaných MSK.
Podpora zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb SPC	MSK, SPC	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MSK, ROP NUTS II Moravskoslezsko – např. Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	poradenské služby SPC, realizované projekty, počet klientů SPC	Plněno; realizace projektu OP VK Centra integrované podpory v MSK a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (2010-2013); realizace projektu OP VK v rámci GG Podpora vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zapojeno 7 SPC); projekt Partnerství COMENIUS REGIO Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezinárodní spolupráce s Polskem). Každoročně využilo poradenskou službu cca 7 tis. klientů SPC.
Podpora činnosti školních poradenských pracovišť	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MŠMT; rozpočet MSK - Školní psychologové, školní speciální pedagogové, školní speciální pedagogové	činnost ŠPP, objem poskytnutých finančních prostředků, počet školních poradenských pracovišť, počet klientů ŠPP	Plněno; ve sledovaném období stoupl počet škol, které zřizují funkci školního psychologa nebo speciálního pedagoga v rámci školního poradenského pracoviště z 68 na 101. Činnost ŠPP byla podpořena MSK prostřednictvím dotačního titulu Školní psychologové, školní speciální pedagogové každoročně částkou 5,5 mil. Kč, dále pak z přímých nákladů na vzdělávání. V roce 2014 bylo zřizování těchto funkcí podpořeno také z RP MŠMT Na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů, a to částkou 5,77 mil. Kč pro MSK. Každoročně bylo poradenskou službou podpořeno cca 18 tis. klientů ŠPP.
Podpora a rozšíření poradenských služeb PPP	PPP	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, GG - Rozvoj podpory rovných vzdělávacích příležitostí žáků v MSK rozšířením a zdokonalením poradenských služeb v pedagogicko-psychologických poradnách MSK	poradenské služby PPP, realizované projekty (počet podpořených žáků, počet podpořených pracovníků PPP)	Plněno; <ul style="list-style-type: none"> realizace projektu Rozvoj podpory rovných vzdělávacích příležitostí žáků v MSK rozšířením a zdokonalením poradenských služeb v pedagogicko-psychologických poradnách MSK (počet podpořených: 6 522 žáků, 87 pracovníků PPP); PPP Bruntál, partner projektu Vznik a rozvoj partnerské sítě pro realizaci stáží a aplikovaného výzkumu Katedry psychologie FF UP v Olomouci.

3.5 Prevence sociálně-patologických jevů dětí a mládeže a zlepšování klimatu ve školách a školských zařízeních

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Realizovat a využívat finanční podporu v oblasti prevence rizikových forem chování	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, dotační programy MŠMT a MSK; rozpočet MŠMT; rozpočet MSK	zapojení škol do dotačních programů, objem získaných finančních prostředků, dotační programy	Dotační program MSK na podporu programů prevence rizikového chování ve školním roce 2012/2013, podpořeno 26 subjektů finanční částkou 1 560 tis. Kč. Dotační program je vyhlášen každý druhý rok. V roce 2014/2015 bylo podpořeno 19 žádostí finanční částkou 1 mil. Kč.
Realizace krajské konference Prevence rizikových projevů chování	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	krajská konference, účast škol	Plněno; každoroční konání krajské konference Prevence rizikového chování, účast přes 400 ped. pracovníků, každoroční finanční podpora MSK 100 tis. Kč.
Metodická podpora Preventivních programů škol	preventivní tým MSK, školy	běžná činnost; rozpočet MSK	preventivní programy škol, aktivity preventivního týmu	Plněno; <ul style="list-style-type: none"> realizace pravidelných pracovních schůzek s metodiky prevence v PPP, 3-4 každý rok realizace schůzek metodiků prevence se školními metodiky prevence; 3-4 každý rok. průběžné osobní a telefonické konzultace preventivního týmu se školami.
Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v problematice prevence a řešení rizikových forem chování	školy, MSK, KV/C	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK - Vytváření pozitivního sociálního prostředí ve školách	vzdělávání pedagogických pracovníků, počet účastníků	Plněno; realizace projektu z OP VK Vytváření pozitivního sociálního prostředí ve školách, zapojeno 72 pedagogů z 39 škol (11 mil. Kč) Realizace projektu OP VK Mentor - lektor (3,3 mil. Kč).

3.6 Rozvoj kariérového poradenství

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zkvalitnění kariérového poradenství ve školách	školy, PPP	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	činnost výchovných poradců v oblasti kariérového poradenství; realizace projektů - výstupy	Plněno průběžně; probíhají pravidelná metodická setkání pracovníků PPP s výchovnými poradci škol. Projekt Technika nás baví (realizátor ARR, OP VK, 2012-2014); dále např. projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK (realizátor MSK, OP VK, 2013-2015), systémový projekt MŠMT Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (OP VK, 2010-2015).
Propagace středních a vyšších odborných škol (např. tzv. burza škol, dny otevřených dveří), informační kampaně k prohlubování zájmu o jednotlivé obory a profese	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK (GG MSK)	propagační a informační akce škol, realizace projektů - výstupy	Plněno průběžně; např. prostřednictvím televizního magazínu „Študuj u nás“ - připravován ve spolupráci MSK a regionální TV POLAR; <ul style="list-style-type: none"> • podpora akcí Kariéra plus pořádané VŠB-TU Ostrava; • okresní burzy škol pořádané ve spolupráci s místními Úřady práce; • dny otevřených dveří v jednotlivých školách; • každoročně probíhá akce Učeni, středoškolač, vysokoškolač (do roku 2013 finanční podpora z rozpočtu MSK); • zviditelnění škol prostřednictvím jejich účasti v projektech.
Spolupráce institucí počátečního vzdělávání se sociálními partnery (např. s aktéry trhu práce, státní správou a samosprávou na regionální úrovni)	školy	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací	zapojení sociálních partnerů v kariérovém poradenství, spolupráce výchovných poradců se sociálními partnery	Plněno průběžně; spolupráce škol se zaměstnavateli a sociálními partnery v oblasti poznávání reálného pracovního prostředí v rámci běžné i projektové činnosti (např. spolupráce při realizaci praktického vyučování; zapojování odborníků z praxe do výuky atd.); Projekt Partnerství ke zvýšení zaměstnanosti (OP Zaměstnanost, 2014-2015), realizoval MSK ve spolupráci s ÚP, Sdružením pro rozvoj MSK, KHK, zaměstnavateli a školami v MSK - projekt řešil systém individuálního přístupu k osobám z cílové skupiny zájemců o zaměstnání z řad žáků posledních ročníků středních škol technického zaměření; v oblasti uplatnění na trhu práce; dále např. projekt Zaměstnaný a vzdělávaný Moravskoslezský kraj (ROP NUTS II Moravskoslezsko, 2012-2014); projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK (OP VK, 2013-2015).
Vzdělávání výchovných poradců ZŠ a SŠ	KVIC, školy	běžná činnost, popř. projektová činnost; rozpočet příspěvkové organizace, OP VK (GG MSK)	realizované vzdělávání výchovných poradců	Plněno; např. vzdělávání v rámci projektu KVIC Od Integrace k inkluzi (GG MSK), vzdělávací aktivity v rámci projektu MSK Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji (Ipo OP VK); dále lze uvést např. Program pro kvalifikované výchovné poradce k rozšíření jejich kompetencí v rámci DVPP; organizován KVIC, cílem programu je rozšíření kompetencí v oblasti výchovného a kariérového poradenství pro žáky se zdravotním postižením; probíhá rovněž vzdělávání a metodická podpora v rámci spolupráce s PPP.
Aktualizace webových stránek s informacemi o středních a vyšších odborných školách a oborech	školy, MSK	běžná činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK	informace o školách v kraji, např. webové stránky škol, webové stránky kraje	Plněno průběžně, probíhá průběžná aktualizace webových stránek kraje.

Cíl 4. Podpora odborného vzdělávání

4.1 Zvyšování kvality a modernizace odborného vzdělávání ve spolupráci se sociálními partnery

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Rozvoj partnerství škol se sociálními partnery	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK, ROP NUTS II Moravskoslezsko, OP LZ; Comenius Regio	zapojení škol do projektů, partnerství škol, spolupráce škol se sociálními partnery	Plněno průběžně; v rámci projektové i běžné činnosti - zajišťování odborného výcviku ve firmách, spolupráci při realizaci závěrečných a maturitních zkoušek, při přípravě a realizaci rozvojových projektů a při organizaci soutěží a exkurzí. Realizace projektů: <ul style="list-style-type: none"> Evropský projekt koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků II (ŠKODA AUTO a. s., SCANIA CZECH REPUBLIC s. r. o. a Robert Bosch odbytová s. r. o.), pilotní školou v rámci MS kraje zůstala Střední škola technická a dopravní, Ostrava-Vítkovice, p. o., od r. 2012 byli postupně proškolení odborní učitelé, projekt ukončen 10/2014, Partneři: SŠ technická a dopravní, společnost ŠKODA AUTO a. s., SCANIA CZECH REPUBLIC s. r. o., Robert Bosch odbytová s. r. o., MS kraj; projekt MŠMT Pospolu - Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi, jehož podstatou bylo pilotní ověřování kooperativního modelu spolupráce škol a firem, Partneři: 6 středních škol, 10 partnerských firem; projekt IQ Industry („Inovace – kvalifikace profesní přípravy“), Partneři: Sdružení automobilového průmyslu, MSK, 8 partnerských středních škol; projekt Technické vzdělání - Brána k úspěchu (KHK MSK, střední školy, zaměstnavatelé); projekty škol v programu EU Leonardo – zahraniční stáže, výměny zkušeností; mezinárodní projekty partnerství Comenius Regio Catch your dreams („Chyť své sny“), Amélioration de l'employabilité des jeunes sur le marché du travail européen („Zvýšení uplatitelnosti mladých lidí na evropském trhu práce“), Teoretické a praktické vzdělávání v zdravotnických školách a v zdravotnických zařízeních.
Zajištění DVPP, zejména učitelů a odborných předmětů, praktického vyučování a odborného výcviku	KVIC, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, např. GG MSK	akce DVPP pro učitele přírodovědných a odborných předmětů a učitele odborného výcviku, realizace projektů	Plněno; realizace projektů: <ul style="list-style-type: none"> projekt MSK TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání), který získal finanční podporu téměř ve výši 15 mil. Kč z OP VK. realizace neprojektových a projektových aktivit KVIC, celkem 150 aktivit pro 2 546 účastníků. Z realizovaných projektů např. projekt Elektronická školička, Podpora poradů pro implementaci kurikulární reformy, RESTART, Spirála, realizace aktivit DVPP v rámci projektu NatTech MSK.
Propagace středních škol ve spolupráci se zaměstnavateli a ostatními sociálními partnery (např. ÚP)	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	propagační akce škol, zaměstnavatelů a ostatních sociálních partnerů; spolupráce se sociálními partnery, realizace projektů - výstupy	Plněno; viz projekty zmíněné výše: Evropský projekt koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků II, IQ Industry, Technické vzdělání - Brána k úspěchu. Aktivity středních škol organizované ve spolupráci se zaměstnavateli, zaměstnavatelskými svazy (dny otevřených dveří, propagační výstavy, soutěže), spolupráce na publikaci Atlas školství.
Zvyšování kvality a modernizace odborného vzdělávání	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK, oblast podpory 1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách	realizované projekty v této oblasti, kvalita a modernizace vzdělávání - aktivity	Plněno průběžně; viz investiční projekty ROP, projekty OP VK uvedené v části 4.2 v rámci vyhodnocení plnění opatření Modernizace vzdělávání v technických a přírodovědných oborech, oborová centra.

4.2 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
<p>Popularizovat a zatraktivnit technické a přírodovědné vzdělávání</p>	MSK, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, ROP NUTS II Moravskoslezsko	projekty realizované krajem nebo školami; aktivity k popularizaci technického a přírodovědného vzdělávání	<p>Plněno průběžně; v rámci běžné a projektové činnosti škol i MSK; MSK ve spolupráci s TV POLAR realizuje TV pořad „Študuj u nás“ zaměřený na popularizaci vzdělávací nabídky kraji, vč. technického a přírodovědného vzdělávání; kulaté stoly organizované školami a zaměstnavatelskými svazy.</p> <p>V oblasti popularizace tohoto vzdělávání byla realizována řada projektů – např.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji - NatTech MSK (MSK, OP VK), Region4Tech (ARR, OP VK), • Technika nás baví (ARR, OP VK), • Řemesla nás baví (ARR, OP VK), • Česko Slovensko má technický talent (ARR-Žilinský kraj, OP Přeshraniční spolupráce), • Podpora talentů v přírodovědných a technických oborech v slovensko-českém příhraničí (MSK, OP Přeshraniční spolupráce).
<p>Modernizace vzdělávání v technických a přírodovědných oborech, oborová centra</p>	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, ROP NUTS II Moravskoslezsko	realizované projekty v této oblasti, oborová centra, celková vynaložená částka na tuto oblast	<p>Plněno; průběžně realizovány investiční projekty v rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko; OP VK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizace škol ve stavebnictví, • Elektrotechnická centra, • Mechatronika, • Multifunkční velkoprostorové odborné učebny – gastrocentra, • Moderní zkušební laboratoře, • Zlepšení podmínek pro praktické vyučování žáků v technicky zaměřených oborech středního vzdělávání v Ostravě, • Podpora přírodovědných předmětů, • Modernizace výuky ve zdravotnických oborech, • Modernizace výuky informačních technologií, • Přírodovědné laboratoře, • Podpora strojírenských oborů, • Modernizace výuky instalatérských oborů, • Vybudování dílen ve Střední škole technické a zemědělské, Nový Jičín, příspěvkové organizaci, • Modernizace chemických laboratoří na SPS chemické v Ostravě, • Přírodovědné laboratoře v gymnáziích, • Přírodovědné učebny a laboratoře ve středních odborných školách, • Výstavba fóliovníků v Opavě, • Atraktivnější výuka zahradnických oborů, • Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK <p>Celkové náklady uvedených projektů byly cca 517 mil. Kč.</p>
<p>Využívat výzev k předkládání projektů k podpoře technického a přírodovědného vzdělávání</p>	školy, MSK	Projektová činnost; OP VK, GG MSK; oblast podpory 1.5- Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách, ROP NUTS II Moravskoslezsko	projekty realizované MSK nebo školami v této oblasti	<p>Viz výčet projektů v bodech Popularizovat a zatraktivnit technické a přírodovědné vzdělávání a Modernizace vzdělávání v technických a přírodovědných oborech, oborová centra.</p> <p>1. výzva 2. GG zaměřena na oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání; 12/2011 – vyhlášení výsledků výzev - schválení projektů k financování, projekty realizovány od 2012. Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšování podmínek pro výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání se v těchto oborech, • Spolupráce institucí počátečního vzdělávání s akteury na trhu práce (včetně zahraničních) s možností uplatnění inovativních forem spolupráce. <p>V rámci uvedené výzev rozděleny finanční prostředky ve výši cca 269 mil. Kč.</p>

4.3 Podpora oborů středního vzdělání s výučním listem a řemesel

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Pokračovat v podpoře tzv. málopočetných oborů středního vzdělání s výučním listem požadovaných trhem práce	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	podpořené obory vzdělání a podpořené školy, vynaložená částka	Plněno; realizován rozvojový program MSK Podpora málopočetných oborů zaměřený na obory středního vzdělání s VL požadované trhem práce, jejichž výuka probíhá ve víceoborových třídách - do roku 2013 podpora MSK 4 mil. Kč/rok; od roku 2014 Rozvojový program MŠMT na podporu odborného vzdělávání v roce 2014; celková částka na ČR 200 mil. Kč, pro MSK vyčleněno cca 24 mil. Kč; Rozvojový program MŠMT na podporu odborného vzdělávání v roce 2015, celková částka na ČR 200 mil. Kč, pro MSK vyčleněno cca 23 mil. Kč.
Popularizace oborů s výučním listem a řemesel ve spolupráci se zaměstnavateli	MSK, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (I Po, GG MSK); projekt Region4 Tech (OP VK; GG MSK)	projekty financované ze SF EU, aktivity k popularizaci řemesel, spolupráce se zaměstnavateli	Plněno; v rámci běžné (např. projektové dny pro žáky ZŠ, exkurze do firem), ale i projektové činnosti; např. realizovány projekty: <ul style="list-style-type: none"> • Projekt Region4Tech (ARR), • Projekt Technika nás baví (ARR), • Projekt Řemesla nás baví (ARR), • Projekt Česko Slovensko má technický talent (ARR-Žilinský kraj).
Zkvalitňování podmínek pro realizaci vzdělávání v oborech středního vzdělání s výučním listem a řemesel	MSK, školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočty příspěvkových organizací, OP VK; ROP NUTS II Moravskoslezsko	realizované projekty v této oblasti, podmínky vzdělávání	Plněno; viz investiční projekty ROP NUTS II Moravskoslezsko uvedené v části 4.2 v rámci vyhodnocení plnění opatření Modernizace vzdělávání v technických a přírodovědných oborech, oborová centra.
Využívat výzev k předkládání projektů k podpoře oborů středního vzdělání s výučním listem a řemesel	školy	projektová činnost; OP VK, GG MSK; OP VK, oblast podpory 1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách	předložené a realizované projekty v této oblasti	Plněno projektovou činností, viz investiční projekty ROP NUTS II Moravskoslezsko uvedené v části 4.2 v rámci vyhodnocení plnění opatření Modernizace vzdělávání v technických a přírodovědných oborech, oborová centra.
Realizaci přijímacích zkoušek do oborů středního vzdělání s MZ zvýšit zájem o obory vzdělání s výučním listem	školy, MSK	běžná činnost; rozpočet MSK; rozpočty příspěvkových organizací	přijímací řízení, vývoj počtu uchazečů o obory vzdělání s výučním listem	V letech 2012-2014 byla realizována jednotná přijímací zkouška ve středních školách zřizovaných krajem, kterou zajišťoval MSK ve spolupráci s KVČ. V roce 2015 se 90 středních škol všech zřizovatelů připojilo k celostátnímu pilotnímu ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných jednotných testů. Od školního roku 2011/2012 do 2015/2016 podíl žáků nově přijatých do oborů vzdělání bez maturitní zkoušky k nově přijatým do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou poklesl o 0,5 procentního bodu (z 33 % na 32,5 %).

Cíl 5. Podpora jazykového vzdělávání, informačních a komunikačních technologií, podpora rozvoje měkkých kompetencí

5.1 Podpora jazykového vzdělávání

Opatření	Geose	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Realizace jazykových a výměnných pobytů žáků a pedagogických pracovníků v zahraničí	školy, KVVC, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, RP Podpora projektů programu EU Leonardo; OP VK (GG MSK)	jazykové a výměnné pobyty žáků a pedagogických pracovníků v zahraničí	Plněno; byly realizovány projekty v rámci programu Leonardo da Vinci/Erasmus+. V letech 2012-2013 byl realizován rozvojový program MSK Podpora projektů programu Leonardo. V roce 2012 podpořeno 9 středních škol zřizovaných MSK částkou 475 tis. Kč; v roce 2013 podpořeny 3 střední školy zřizované MSK částkou 134 tis. Kč. V roce 2015 MŠMT vyhlásilo v rámci OP VK Výzvu č. 56 – školy měly možnost využít šablony zaměřené na zahraniční jazykové kurzy pro učitele, stínování (shadowing) pro pedagogy cizích jazyků, matky, přírodovědných a technických předmětů v zahraničí a zahraniční jazykové-vzdělávací pobyty pro žáky.
Posilování výuky odborného cizího jazyka, jazyků méně vyučovaných; kurzů k získání standardizovaných jazykových zkoušek	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	nabídka výuky odborných cizích jazyků, nabídka nepovinných předmětů výuky cizího jazyka se zaměřením na odbornou terminologii, nabídka kurzů cizích jazyků nad rámec výuky	Plněno; realizace projektů v rámci GG MSK – oblast podpory 1.1. (do r. 2015). Např. projekt Rozvoj jazykových kompetencí žáků - přípravné kurzy ke zkoušce FCE (Střední průmyslová škola elektrotechnická, Havířov, p. o.; OPVK, GG, oblast podpory 1.1, období realizace: 6/2011-06/2012; následná udržitelnost projektu 5 let); cílem projektu byla příprava na získání mezinárodního certifikátu v anglickém jazyce.
Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci DVPP	školy, KVVC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK); OP VK, oblast podpory 1.4 a 1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních a středních školách	realizace jazykových kurzů pro pedagogické pracovníky v rámci DVPP	Plněno; vzdělávací aktivity v oblasti DVPP realizované školami v rámci běžné i projektové činnosti – GG MSK oblast podpory 1.3. - Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Moravskoslezském kraji (do r. 2015). Projekt Progress (předkladatel KVVC, OP VK, 2012-2014). Zaměřen na rozvoj profesních kompetencí učitelů MŠ, ZŠ, SŠ v oblasti výuky cizích jazyků a v cizích jazycích. Realizace kurzů ke zvýšení jazykových kompetencí akreditovaných v rámci udržitelnosti projektu Dialog bez bariér (KVVC, OP VK, 2008-2011). Zaměřen na další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení MSK s cílem zvýšit jejich jazykové kompetence.
Využívání moderních forem a metod jazykového vzdělávání ve školách a příprava pedagogických pracovníků k výuce v těchto metodách (např. metoda CLIL)	školy, KVVC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	školy vyučující cizí jazyky za pomoci moderních forem výuky, nabídka vzdělávání pedagogických pracovníků	Plněno; v rámci běžné i projektové činnosti KVVC; např. projekt Progress (OP VK); zaměřen na rozvoj profesních kompetencí učitelů MŠ, ZŠ, SŠ v oblasti výuky cizích jazyků a v cizích jazycích. Jedna z oblastí, na kterou se projekt zaměřil je vzdělávání učitelů ke zvládnutí didaktických postupů, moderních výukových metod a forem práce ve výuce cizích jazyků, sletení zkušeností a jejich aplikace ve výuce, mentorská podpora. Nabídka kurzů k podpoře využívání nových metod výuky jazyků akreditovaných v rámci udržitelnosti projektu Dialog bez bariér. Zaměřen na další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení MSK s cílem zvýšit jejich jazykové kompetence. Projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK. Dále např. projekt JAZYKOVÝ PEDAGOGICKÝ PÁRK - další vzdělávání pedagogických pracovníků v cizích jazycích se zaměřením na metodu CLIL a její praktické využití v rámci výuky (OPVK, GG, 1.3, období realizace 11/2009-6/2012; následná udržitelnost projektu 5 let; žadatel: Linguistic - Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v.o.s.).
Zajištění kvalifikované výuky cizích jazyků a větší zapojení rodičů mluvčích do výuky	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	kvalifikovanost pedagogických pracovníků a zapojení rodičů mluvčích do výuky cizích jazyků	Realizace projektů v rámci GG MSK a I Po – oblast podpory 1.1. Projekt MSK Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK – NatTech MSK (zapojení rodičů mluvčích do výuky na partnerských školách).
Realizace projektů ke zkvalitnění jazykového vzdělávání, zvyšování hodinové dotace pro výuku cizích jazyků	školy, KVVC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, oblast podpory 1.4 a 1.5, GG MSK	realizované projekty, výuka cizích jazyků	Plněno průběžně; např. realizace projektu Progress (žadatel KVVC, OP VK, 2012-2014). Zaměřen na rozvoj profesních kompetencí učitelů MŠ, ZŠ, SŠ v oblasti výuky cizích jazyků a v cizích jazycích; dále např. projekty Podpora jazykového vzdělávání ve středních školách a jazykové učebny středních odborných škol (předkladatel MSK, ROP NUTS II Moravskoslezsko) - modernizace podmínek pro výuku jazyků ve vybraných 30 SŠ zřizovaných MSK- v těchto školách došlo k vybudování či modernizaci celkem 43 jazykových učeben.

5.2 Informační a komunikační technologie

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora zajištění materiálně-technických podmínek a vybavování škol ICT a didaktickými pomůckami	školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet MSK; OP VK, oblast podpory 1.4 a 1.5; ROP NUTS II Moravskoslezsko - projekt Podpora přírodovědných předmětů	realizace projektů, vybavenost škol ICT, obměna ICT	Plněno; z rozpočtu MSK byla oblast ICT podpořena v rámci příspěvku na provoz. Podpora byla určena školám zřizovaným MSK, výše příspěvku byla rozdělena do pásem dle druhu školy, případně dle objemu rozpočtu. Prostředky mohly být využity především na zajištění připojení k internetu a související platby, modernizaci výpočetní a prezentační techniky ve školách, a dále ke vzdělávání v oblasti ICT. Objem prostředků uvolněných z rozpočtu MSK byl v rozpětí 1 mil. – 5,6 mil. Kč, měnil se v jednotlivých letech spolu s počtem podpořených škol, ve vazbě na disponibilní zdroje MSK. Realizace investičního projektu MSK Modernizace výuky informačních technologií (ROP Moravskoslezsko) – vybavení 6 škol zřizovaných MSK. Zahájení přípravy (2015) a realizace projektů podpořených z výzvy č. 51 v rámci OP VK, oblast podpory 1.3, s cílem zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků základních a středních škol při integraci informačních a komunikačních technologií do výuky. Cílovou skupinou byli především pedagogové základních škol, příp. středních škol. Vybrané školy v MSK byly žadateli nebo byly do projektů zapojeny jako partneři s finančním příspěvkem. V rámci příspěvku určeného na podporu profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení měly školy možnost pořízení potřebných mobilních (dotykových) zařízení v počtu odpovídajícímu maximálnímu počtu zapojených pedagogů, a to až do výše 20 ks na jednoho partnera. Celkový předpokládaný objem prostředků na podpořené projekty z této výzvy 1,5 mld. Kč (pro celou ČR).
Využívání ICT ve výuce a přípravě na výuku, vč. využívání nástrojů umožňujících dálkový přístup a vzdělávání pomocí e-learningu, podpora zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	školy, KVIC, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK, např. Efektivní vzdělávání v prostředí digitální školy (OP VK - GG, KVIC), Technické vzdělávání nově, inspirativně a kreativně (OP VK - GG, KVIC)	realizované projekty, využívání ICT ve výuce, zapojení škol do projektů	Plněno; realizace projektu Komplexní podpora ICT koordinátorů na základních a středních školách (OP VK, IPO, předkladatel NIDV), jehož cílem bylo vytvoření komplexního systému podpory ICT koordinátorů na ZŠ a SŠ, který umožnil získat těmto pracovníkům kompetence pro kvalifikované metodické působení v oblasti užití ICT ve vzdělávacím procesu. Období realizace projektu 1/2011–02/2014. Projekty KVIC „Efektivní vzdělávání v prostředí digitální školy“ a „Technické vzdělávání nově, inspirativně a kreativně“ nebyly doporučeny k finanční podpoře. Projektová činnost škol v rámci GG MSK – oblast podpory 1.1. a 1.3. Realizace projektů podpořených z výzvy č. 51 (viz vyhodnocení předchozího opatření). Využívání ICT ve výuce bylo podporováno také v rámci běžné činnosti škol.
Metodická podpora škol v oblasti ICT a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ICT a organizace doplňkových vzdělávacích aktivit v oblasti ICT (např. soutěže, konference)	školy, KVIC, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočet příspěvkových organizací, rozpočet MSK; OP VK (GG MSK)	metodická pomoc v oblasti ICT a DVPP, organizace seminářů, workshopů, soutěží s tematikou ICT, realizované soutěže	Plněno; KVIC a síť informačních center MSK (školy v MSK) – konference (2x ročně), semináře, další vzdělávací aj. akce. K podpoře aktivit souvisejících se zajištěním organizace seminářů, workshopů, soutěží s tematikou ICT pro pedagogické pracovníky a žáky škol v MSK a pro šíření dobré praxe využívání ICT ve výuce byl poskytnut příspěvek ve výši 175 tis. Kč ročně organizaci KVIC. S finanční podporou MSK realizovány tyto soutěže: ORIGIN – soutěž o nejlepší elektronický výukový materiál z autorské dílny učitele (organizátor: příspěvková organizace KVIC ve spolupráci s příspěvkovou organizací Gymnázium Hladnov a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Ostrava, p. o.). TOPIK - soutěžní přehlídka ICT projektů škol zaměřená na silnění příkladů dobré praxe škol s využíváním ICT na podporu různých procesů, vč. procesu výukového (organizátor: příspěvková organizace KVIC). Soutěž v Office – soutěž pro žáky středních škol v dovednostech v používání aplikací kancelářského balíku MS Office (MS Word, Excel, PowerPoint) a Libre Office (organizátor: Mendelova střední škola, Nový Jičín, p. o. ve spolupráci s KVIC). Další soutěže realizované v MSK: Prezentáda (Prezentáda+) – celostátní/mezinárodní soutěž pro týmy žáků středních škol a žáků vyššího stupně základních škol v projektové tvorbě a prezentování jejich výsledků, od r. 2015 soutěž rozšířena o úkoly v dovednostech v používání Office, organizována pro ČR a nově také pro SR (organizátor: občanské sdružení Student Cyber Games, od r. 2015 ve spolupráci se společností Microsoft; krajské kolo organizováno na půdě příspěvkové organizace Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Ostrava, p. o.) DOMINO Česká republika – od roku 2012 každoročně realizovaná soutěž digitálních výukových materiálů (organizátor: NIDV ve spolupráci s MŠMT). Vzdělávání PP v oblasti ICT bylo podporováno také v rámci běžné činnosti škol.

5.3 Podpora rozvoje měkkých kompetencí

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora rozvoje měkkých kompetencí u pedagogických pracovníků v rámci DVPP	školy, RPIC-VIP, KVIC	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	schválené a realizované projekty; nabídka vzdělávání pro pedagogické pracovníky v rámci DVPP	Plněno průběžně; vzdělávací aktivity KVIC v rámci obsahového okruhu Klíčové kompetence učitele v rámci projektové i běžné činnosti – realizováno 241 aktivit DVPP v této oblasti; realizace projektu Kompetence pro život, OP VK, 2010-2013; realizátor RPIC-VIP s.r.o.; projekt realizován v 7 krajích ČR.
Podpora rozvoje měkkých kompetencí u žáků	školy, RPIC - VIP	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (GG MSK)	schválené a realizované projekty, hodnocení ČŠI, nabídka vzdělávání pro žáky	Plněno průběžně; v rámci běžné činnosti škol; dále např. realizace projektu Kompetence pro život; OP VK, 2010-2013; realizátor RPIC-VIP s.r.o.; projekt realizován v 7 krajích ČR; dále projekt Podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti a inovativnosti žáků základních škol řešen Ostravskou univerzitou v Ostravě.

Cíl 6. Podpora pedagogických pracovníků

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v závislosti na struktuře poptávky, zajištění dostupnosti DVPP	KVIC, školy, MSK	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet MSK, OP VK, projekty zaměřené na různé oblasti DVPP a cílové skupiny, v tom např.: jazykové vzdělávání, vzdělávání v oblasti ICT, vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení, vzdělávání pedagogických pracovníků základních a středních škol, pracovníků dětských domovů atp.	akreditované vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky, kurzy a neakreditované vzdělávací akce	<p>Plněno; v rámci běžné a projektové činnosti škol; v rámci běžné a projektové činnosti KVIC, Nový Jičín, p. o. . Od 1. 1. 2012 do 31. 5. 2015 bylo akreditační komisí MŠMT pro organizaci KVIC schváleno 1 226 nových vzdělávacích programů; v období let 2012-2014 bylo organizací KVIC proškoleno v rámci projektové i běžné činnosti přes 35 tis. účastníků DVPP ve 2 111 aktivitách. Aktivity byly zaměřeny na oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rovnost příležitostí ve vzdělávání; • klíčové kompetence učitele; • efektivní řízení škol; • jazyková komunikace; • udržitelný rozvoj; • technická komunikace; • zkvalitňování a modernizaci výuky; • oborové činnosti. <p>Nabídka DVPP vytváří KVIC na základě zpracování evaluačních dotazníků účastníků i lektorů DVPP, na základě sledování trendů ve školství na republikové i regionální úrovni. V této oblasti KVIC realizoval projekty OP VK např. Progress (2012-2014) – moderní výukové metody a jazykové vzdělávání; Elementarium (2012-2014) – podpora PP v oblasti výuky čtení, psaní a počítání v MS a ZŠ; Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách Moravskoslezského kraje (EduČas, 2010-2013) – zvyšování kompetencí PP ve výuce moderní historie; Manažer či pedagog? (2012-2013) – rozvoj sociálních, komunikativních a pedagogických kompetencí managementu škol; Informatorium školy mateřské (2010-2013) – podpora PP MŠ; Elektronická školníčka (2009-2012) – zaměřen na zvyšování digitální gramotnosti PP MŠ; Efektivní management škol (2009-2012) – rozvoj manažerských kompetencí a školského managementu. Po skončení těchto projektů byly realizovány aktivity v rámci jejich udržitelnosti.</p> <p>Byly realizovány aktivity v oblasti DVPP v rámci projektu MSK TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání) (2010-2013) a Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK - NatTech MSK (2013-2015).</p> <p>Dále byly realizovány projekty vysokých škol, např. projekt OU – Zvyšování odborných kompetencí pracovníků škol a školských zařízení v MSK v oblasti matematiky, VT a využívání ICT ve školách a projekt NIDV – Komplexní podpora ICT koordinátorů na základních a středních školách.</p>

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Podpora vytváření a spolupráce profesních center dalšího vzdělávání v oblasti odborného vzdělávání	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK - např. TIME; GG MSK	profesní centra dalšího vzdělávání – počet, činnost	Společně částecí; probíhaly aktivity v rámci realizace a udržitelnosti projektu TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání). Do projektu byly zapojeny 4 krajské střední odborné školy, které dále nabízejí vzdělávací aktivity pro vlastní pedagogy a pedagogické pracovníky škol se stejným nebo podobným zaměřením. Vzhledem k neúspěšnosti podání navazujících projektů nebyla dosud vytvořena profesní centra dalšího vzdělávání. Výstupem projektu TIME bylo také vytvoření a pilotáž nových modulů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vytvoření 3 odborných příruček: <ul style="list-style-type: none"> • metodika činnosti školních týmů na podporu odborného vzdělávání; • metodika přípravy a realizace programů odborně zaměřeného DVPP; • metodika stáží.
Zvyšování odbornosti a metodických a poradenských dovedností lektorů v oblasti DVPP	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, např. Podpora poradců pro implementaci kurikulární reformy (OP VK, KVIC) – GG MSK, KVIC	realizované projekty, vzdělávací akce – nabídka pro lektory DVPP	Plněno; v rámci běžné a projektové činnosti KVIC; realizováno 55 aktivit pro 1 172 účastníků; z realizovaných projektů např. projekt Restart (2014-2015) – posílení efektivního využívání nových technologií ve výuce a posílení jejich integrace do ZŠ a SŠ; dále projekt Podpora poradců pro implementaci kurikulární reformy (OP VK, GG MSK, 2011-2012) - podpora poradců – rozvoj pedagogických a poradenských kompetencí učitelů ZŠ a SŠ (poradců), projekt Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách MSK (EduCaS) – zvyšování kompetencí PP ve výuce moderní historie a projekt Spirála (2014-2015) – zvýšení mentorských a lektorských kapacit tvořících pedagogů MŠ a ZŠ potřebných ke skupinové i individuální podpoře učitelů. V rámci GG MSK byly realizovány rovněž projekty jednotlivých škol a soukromých subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání. Dále nabídka a realizace kurzů pro lektory např. v rámci projektu Institutu komunitního rozvoje – projekt Profesionální rozvoj.
Podpora začínajících učitelů	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	realizované projekty; formy podpory absolventům pedagogických fakult	Plněno průběžně; v rámci běžné i projektové činnosti; podpora začínajících učitelů je součástí běžné nabídky DVPP KVIC (např. akreditovaný seminář Začínající učitel mezi paragrafy I. a II.). Projektová činnost - výstupy projektů zaměřených na zvyšování mentorských a lektorských kapacit pedagogů, které mají dopad také na začínající učitele, např. realizace projektu Spirála. Realizace projektu Ostravské univerzity v Ostravě „I+I“ (Inovace – Interdisciplinarity – Integrace) (12/2010–7/2013) - inovace vybraných studijních programů OU, realizace vzdělávacích modulů pro studenty OU, včetně tvorby vzdělávacích materiálů v cizím jazyce – cílem je zlepšení uplatitelnosti absolventů OU na trhu práce, posílení jejich konkurenceschopnosti, podpora flexibility a kreativity, osobní rozvoj v oblasti soft-skills a zvýšení jazykových kompetencí pro studenty učitelských a neučitelských oborů
Podpora managementu škol jako klíčových osob pro rozvoj školy	KVIC, školy	běžná činnost, projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK, např. Manažer či pedagog? (OP VK, GG MSK, KVIC)	realizované projekty, nabídka vzdělávacích akcí pro management škol	Plněno průběžně; v rámci běžné a projektové činnosti KVIC, realizováno 223 aktivit pro 4 802 účastníků, z realizovaných projektů např. projekt Manažer či pedagog? (MAPA) – zaměřený na rozvoj sociálních, komunikativních a pedagogických kompetencí managementu škol; dále projekt Efektivní management škol (EMA) – rozvoj manažerských kompetencí a školského managementu; Realizace projektu OU – Učíci se škola – zaměřeno na podporu manažerských kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ.

Cíl 7. Podpora dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení

7.1 Podpora nabídky dalšího vzdělávání a zvýšení účasti v dalším vzdělávání

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Rozšíření nabídky dalšího vzdělávání, využívání kapacity škol k dalšímu vzdělávání dospělých	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK (projekty individuální národní, GG MSK)	nabídka dalšího vzdělávání	Plněno průběžně; v rámci běžné a projektové činnosti realizují např. odborné kurzy, školení a jiné vzdělávací akce včetně zprostředkování, rekvalifikační kurzy, vzdělávací kurzy a odborné školení včetně zprostředkování; svářčské kurzy včetně přezkoušení. V nabízení DV školy hledají další perspektivu v situaci, kdy v návaznosti na demografické změny významně klesají počty žáků v počátečním vzdělávání. Školy mají nejen potřebné vybavení a prostory, ale disponují i personálem a odborným zajištěním pro realizaci dalšího vzdělávání. Nezanedbatelnou motivací je finanční přínos nejen pro školu, ale i pro pedagogické pracovníky, kteří jako lektori mohou své pedagogické a odborné kompetence uplatnit i v rámci dalšího vzdělávání. Informace o školách a nabízeném vzdělávání v MSK lze nalézt na webových stránkách Moravskoslezského kraje: „Další vzdělávání a profesní kvalifikace v Moravskoslezském kraji“ (http://www.msk.cz/skolstvi/index.html). Ucelená systematická celostátní evidence nabídky DV neexistuje, dílčí informace jsou k dispozici v různých databázích, např. www.dvmonitor.cz , www.educity.cz .
Aktivní zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK v oblasti DV	školy	projektová činnost; OP VK (projekty individuální národní, GG MSK)	zapojení do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK	Plněno průběžně; v rámci projektové činnosti škol, konkrétně v zapojování do individuálních projektů národních - projektů MŠMT zaměřených na rozvoj dalšího vzdělávání v ČR (UNIV 2 – KRAJE, Koncept, NSK 2, UNIV 3 – podpora procesů uznávání); např. cílem projektu UNIV 2 – KRAJE byla proměna škol z institucí poskytujících počáteční vzdělávání v centra naplňující koncept celoživotního učení (zapojeno 34 škol, z toho 4 soukromé), v rámci projektu UNIV 3 – podpora procesů uznávání školy tvořily programy dalšího vzdělávání a pilotního ověření profesních kvalifikací (zapojeno 18 škol, z toho 6 soukromých). Opatření bylo dále naplňováno v rámci zapojování škol do globálních grantů MSK v oblasti DV s celkovou dotací téměř 450 mil. Kč. Na základě Moravskoslezským krajem vyhlášených čtyř výzev (v letech 2009–2012) k předkládání žádostí o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osy 3 „Další vzdělávání“, oblastí podpory 3.2 „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“ bylo realizováno v období 2010–2015 celkem 151 projektů, 23 z nich realizovaly školy a školská zařízení (z tohoto počtu bylo 11 krajských).
Rozvoj a posílení spolupráce mezi školami a sociálními partnery, např. s úřady práce, AIVD	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	spolupráce se sociálními partnery	Plněno průběžně; v rámci běžné činnosti škol. Krajské školy, školy ostatních zřizovatelů a komerční vzdělávací instituce se často sdružují v rámci profesních asociací a zájmových sdružení zaměřených na další vzdělávání jako je např. Asociace institucí vzdělávání dospělých (AIVD), která má v MSK krajské zastoupení a jejím základním posláním je na základě dobrovolnosti a profesionálního zájmu sdružovat instituce, které se zabývají vzděláváním dospělých (vzdělávací zařízení, zájmové společnosti, podnikové vzdělávací útvary, školy apod.). Školy běžně spolupracují se svými zřizovateli, místními samosprávami a s ostatními vzdělavateli. Tato spolupráce se odehrává zejména v oblasti vzdělávání a rekvalifikací, kromě toho školy také uskutečňují zkoušky z profesních kvalifikací a vydávají příslušná osvědčení, nebo v rámci doplňkové činnosti pronajímají své prostory pro realizaci dalšího vzdělávání jinými vzdělavateli. V rámci spolupráce s ÚP se školy podílí mimo jiné na realizaci rekvalifikačních kurzů v kraji. Školy rekvalifikace zpravidla provádí v rámci oboru vzdělání, který mají zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení, může jít o rekvalifikace zaměřené na celý obor nebo jeho část.
Zajištění informační podpory dalšímu vzdělávání na webových stránkách MSK	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	informace k dalšímu vzdělávání na webových stránkách MSK	Plněno průběžně; v rámci běžné činnosti, informace o nabídce dalšího vzdělávání ve školách v Moravskoslezském kraji a nabídce získání profesních kvalifikací ve školách v Moravskoslezském kraji jsou standardně zveřejněny na webových stránkách Moravskoslezského kraje: „Další vzdělávání a profesní kvalifikace v Moravskoslezském kraji“ (http://www.msk.cz/skolstvi/index.html). Údaje jsou aktualizovány dle podkladů a požadavků škol, byly rozšířeny o informace související s dalším vzděláváním, např. příslušná legislativa a zajímavé odkazy k DV.

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Finančně motivovat ředitele příspěvkových organizací v případě zajišťování dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	další vzdělávání ve školách zřizovaných MSK	Plněno průběžně; motivace ředitelů k zajišťování dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení je mj. podpořena pomocí osobních příplatků, jež jsou ředitelům přiznávány také za zajišťování dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení (dle zásad pro stanovení tarifního platu, výše příplatku za vedení, pro poskytování osobního příplatku, zvláštního příplatku a odměn ředitelům škol a školských zařízení zřizovaných MSK).
7.2 Zvyšování kvality a efektivity dalšího vzdělávání				
Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků, lektorů, řídicích pracovníků v kompetenčních potřebných pro lektorskou činnost v dalším vzdělávání	MSK, KVČ	běžná, příp. projektová činnost; rozpočet MSK, rozpočet příspěvkové organizace, OP VK (globální granty MSK)	vzdělávání pedagogických pracovníků, lektorů, řídicích pracovníků v kompetenčních potřebných pro lektorskou činnost	Plněno průběžně; lektorskou roli ve školách zastávají především pedagogičtí pracovníci, některým může chybět zkušenost z oblasti vzdělávání dospělých, příp. propojení s praxí. Vzdělávání pedagogických pracovníků, lektorů, řídicích pracovníků v kompetenčních potřebných pro lektorskou činnost v dalším vzdělávání bylo zajišťováno v rámci zejména projektové činnosti škol, například na základě Moravskoslezským krajem vyhlášených výzev k předkládání žádostí o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osy 3 "Další vzdělávání", oblasti podpory 3.2 "Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji". Podpora profesionalizace učitelů v dalším vzdělávání, tedy i pedagogických pracovníků v roli lektorů, byla jednou z aktivit tohoto globálního grantu MSK.
Aktivní zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK v oblasti DV	školy	projektová činnost; OP VK (projekty individuální národní, globální granty MSK)	zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK	Plněno; opatření bylo naplňováno v rámci projektové činnosti škol, konkrétně v zapojování do individuálních projektů národních - projektů MŠMT zaměřených na rozvoj dalšího vzdělávání v ČR (UNIV 2 – KRAJE, Koncept, NSK 2, UNIV 3 – podpora procesů uznávání); např. cílem projektu UNIV 2 – KRAJE byla proměna škol z institucí poskytujících počáteční vzdělávání v centra naplňující koncept celoživotního učení (zapojeno 34 škol, z toho 4 soukromé). Opatření bylo dále naplňováno v rámci zapojování škol do globálních grantů MSK v oblasti DV - na základě Moravskoslezským krajem vyhlášených výzev k předkládání žádostí o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osy 3 "Další vzdělávání", oblasti podpory 3.2 "Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji".

<p>Rozvoj marketingových aktivit pro podporu dalšího vzdělávání ve školách</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	marketingové aktivity k podpoře dalšího vzdělávání	<p>Téma marketingu vzdělávacích potřeb u institucí poskytujících další vzdělávání řešil národní projekt KONCEPT v rámci aktivity Podpora nabídky dalšího vzdělávání (projekt byl ukončen v 06/2013). Školám je na stránkách projektu k dispozici jeden z jeho výstupů - publikace KUCHARKA MARKETINGU PRO VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE - METODIKA UPLATNĚNÍ MARKETINGU V INSTITUCÍCH DV, která může přispět k rozvoji marketingu ve školách. Marketingové aktivity škol lze považovat za nedostatečující, veřejnost nemá dostatečné informace o dalším vzdělávání ve školách. Výsledkem bývá menší zájem o kurzy nabízené školami.</p>
<p>Zvyšování kvality dalšího vzdělávání (provázanost s požadavky trhu práce, využívání systému ratingu a standardů lektora dalšího vzdělávání - v případě jeho vytvoření ministerstvem)</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	provázanost dalšího vzdělávání s themem práce (spolupráce se zaměstnavateli), využívání systému ratingu a standardů lektora dalšího vzdělávání	<p>Problematika kvality dalšího vzdělávání je jedním z důležitých témat dalšího vzdělávání, v současné době však chybí informační zdroj, který by umožňoval kvalitní dalšího vzdělávání v plošném pohledu monitorovat. Kvalita v dalším vzdělávání byla jednou z aktivit národního projektu KONCEPT (ukončen v 06/2013); školám a ostatním vzdělávacím institucím jsou na stránkách projektu k dispozici jeho výstupy. S platností od 02/2013 MŠMT stanovilo standardy lektora dalšího vzdělávání, což má přispět ke zvyšování kvality dalšího vzdělávání nejen ve školách. Pozitivně lze hodnotit větší ochotu zaměstnavatelů participovat na celoživotním učení (např. účast v sektorových radách), jsou k tomu motivováni také nedostatkem některých profesí na trhu práce a potřebou vzdělávat své zaměstnance tak, aby drželi krok s vývojem v příslušném oboru. V některých oborech (např. technických) školy nejsou schopny vzhledem k malému zájmu o obor a nízkému počtu absolventů zajistit požadavky firem.</p>
<p>7.3 Uznávání výsledků dalšího vzdělávání</p>				
<p>Opatření</p> <p>Zajistit přístupnost a propojenost dalšího a počátečního vzdělávání, dílčích a úplných kvalifikací</p>	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	<p>Vyhodnocení plnění opatření</p> <p>Plněno; opatření je zajištěno v rámci běžné, příp. projektové činnosti škol. Školám zůstává výlučně postavení při uznávání úplných kvalifikací, tedy kvalifikací spojených se získáním stupně vzdělání; školy, které jsou autorizoványými osobami, umožňují získat zájemcům profesní kvalifikaci a často nabízejí i příslušný kurz. Přehled těchto škol uvádí webová stránka NSK (http://www.narodnikvalifikace.cz/) a Moravskoslezského kraje http://www.msk.cz/skolstvi/index.html. Problémem zůstává nízká informovanost veřejnosti, ale i zaměstnavatelů o možnostech, které dává zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a který umožňuje získat certifikát profesní či úplné profesní kvalifikace bez ohledu na to, jakou formou člověk kompetence potřebné pro danou kvalifikaci získal.</p>
<p>Aktivní zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK v oblasti uznávání výsledků DV</p>	školy	projektová činnost; OP VK (projekty individuální národní, globální granty MSK)	vyhodnocení zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů MSK	<p>Plněno; opatření bylo naplňováno zejména v rámci projektové činnosti škol. Ověřit a uznat výsledky formálního, neformálního a informálního vzdělávání jedinců (uznávání výsledků DV) bylo možné mj. v rámci některých grantových projektů prostřednictvím globálního grantu MSK „Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji“. Mezi jeho aktivity patřilo vytváření vzdělávacích programů ve vazbě na Národní soustavu kvalifikací, tj. vzdělávacích programů odpovídajících kvalifikačním a hodnotícím standardům již existujících profesních kvalifikací, s cílem rozvoje nabídky takových vzdělávacích programů a jejich pilotního ověření, kdy bylo možné podpořit i realizaci zkoušek dle hodnotících standardů NSK. Zapojení škol do individuálních projektů národních v oblasti uznávání výsledků DV – např. národního projektu ministerstva školství UNIV 3 – podpora procesů uznávání; školy byly do tohoto projektu zapojeny v oblasti tvorby programů dalšího vzdělávání a pilotního ověřování profesních kvalifikací (zapojeno 18 škol, z toho 6 soukromých).</p>

<p>Příprava a aktualizace modulárně uspořádaných vzdělávacích programů škol k získání dílčích kvalifikací</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	nabídka vzdělávání (vzdělávacích programů) k získání dílčích kvalifikací	<p>Plněno; přehled škol nabízejících získání profesních kvalifikací, příp. příslušných kurzů na základě modulárně uspořádaných vzdělávacích programů, uvádí webová stránka Moravskoslezského kraje http://www.msk.cz/skolstvi/index.html a NSK http://www.narodni-kvalifikace.cz/. Opatření je zajištěno v rámci běžné a projektové činnosti škol; školy vytvářejí a často také pilotně ověřují vzdělávací programy pro kurzy zaměřené na profesní kvalifikace.</p>
<p>Využívání systému uznávání výsledků dalšího vzdělávání (implementace systému uznávání do praxe)</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání	<p>Plněno; školy, které jsou autorizovanými osobami, využívají systém uznávání výsledků dalšího vzdělávání a nabízejí zájemcům možnost získat profesní kvalifikaci. Využití ji mohou ti, kteří potřebují prokázat svou odbornou způsobilost a dovednosti v daném oboru; mají tak možnost podstoupit zkoušku a získat u autorizované osoby ověření o získání příslušné profesní kvalifikace, kterým se mohou prokázat na trhu práce. Přehled všech autorizovaných osob uvádí webová stránka NSK http://www.narodni-kvalifikace.cz/, přehled škol v MSK pak stránka Moravskoslezského kraje: http://www.msk.cz/skolstvi/index.html.</p>
<p>Propagace a medializace Národní soustavy kvalifikací a informací o možnostech občanů získat osvědčení o uznání dílčí kvalifikace</p>	školy, MSK	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	informace o možnostech vzdělávání a získání osvědčení o uznání dílčí kvalifikace	<p>Plněno průběžně; opatření probíhalo v rámci mnoha projektů realizovaných z OP VK, do kterých byly zapojeny také školy, např. individuální projekt národní KONCEPT (ukončen v 06/2013), UNIV 3 – podpora procesů uznávání, NSK 2, grantové projekty financované z GG MSK. Informace o možnostech zájemců získat osvědčení o uznání dílčí (myri profesní) kvalifikace uvádí webová stránka Moravskoslezského kraje http://www.msk.cz/skolstvi/index.html a NSK http://www.narodni-kvalifikace.cz/.</p>
<p>Spolupráce škol se zaměstnavateli v oblasti implementace zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání</p>	školy	běžná, příp. projektová činnost; rozpočty příspěvkových organizací, OP VK	ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání - spolupráce se zaměstnavateli	<p>Plněno; spolupráce probíhá v rámci běžné, příp. projektové činnosti v několika rovinách, např. již při přípravě vzdělávacích programů a dále v rámci zapojení zaměstnavatelů do vzdělávání (lektorská činnost), do realizace zkoušek vedoucích k získání dokladu o profesní (dříve dílčí) kvalifikaci, příp. úplné profesní kvalifikaci. Přínosy systému uznávání výsledků dalšího vzdělávání a Národní soustavy kvalifikací jsou podstatné i pro zaměstnavatele, kteří její začínají využívat hlavně v personální práci - osvědčení o získané kvalifikaci se pro ně stává dostatečným dokladem o kompetencích, kterými potenciální zaměstnanec disponuje. Systém tak přispívá k řešení stávajících a případně i budoucích disparit na trhu práce.</p>

Cíl 8. Optimalizace vzdělávací nabídky

Opatření	Gesce	Způsob realizace a finanční zabezpečení	Kritérium realizace	Vyhodnocení plnění opatření
Průběžná aktualizace analýzy struktury škol, školských zařízení a oborové nabídky škol	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	aktualizovaná analýza	Plněno průběžně; analýza struktury sítě škol a školských zařízení, tzv. „Mapa škol“, byla aktualizována průběžně, byla používána jako jeden z podkladů pro přípravu optimalizačních záměrů. Analýza oborové nabídky škol nazvaná „Mapa oborů“ byla vytvořena v roce 2012 jako podklad pro oborovou optimalizaci. Průběžná aktualizace Mapy oborů a kritéria přijímání do středních škol byla vychodiskem pro zpracování návrhu snížení předpokládaného počtu přijímaných uchazečů do vybraných oborů vzdělání v denní formě středního vzdělávání pro školní rok 2013/2014 (jednalo se zejména o omezení nabídky do oborů gymnaziálního vzdělávání), který byl schválen Radou Moravskoslezského kraje. Takto stanovené počty přijímaných žáků se staly východiskem pro oborovou nabídku rovněž v dalším období.
Průběžná aktualizace strategie optimalizace	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	optimalizační návrhy	Plněno průběžně; na základě analýzy struktury sítě škol a školských zařízení, analýz oborové nabídky a dalších podkladů byly realizovány optimalizační návrhy v oblasti středních škol (sloučení středních škol ve městech Bruntál, Opava, Frenštát pod Radhoštěm, Nový Jičín, Vítkov, Orlová, Bruntál/Vrbno pod Pradědem, Rýmařov, Český Těšín a převod gymnázia na město Vítkov) a v oblasti základních škol (převody základních škol na města Orlová, Ostrava-Přívoz, Blžovec a sloučení základních škol v Kopřivnici, Havířově a Opavě). Byl realizován rovněž jeden záměr v oblasti školských zařízení - proběhlo sloučení dvou dětských domovů zřizovaných krajem. Strategie optimalizace je průběžně aktualizována a zohledňuje nové skutečnosti.
Přizpůsobování vzdělávací nabídky demografickému vývoji postupnými optimalizačními kroky a zajištění provázanosti oborové nabídky s požadavky trhu práce	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	optimalizace škol, vzdělávací a oborová nabídka	Plněno průběžně; optimalizace škol vycházela vždy z podrobných analýz, včetně analýz demografického vývoje, kapacit středních škol všech zřizovatelů (se zaměřením na školy zřizované MSK) a z potřeb vzdělávací nabídky ve vazbě na trh práce. V průběhu období platnosti DZ MSK 2012 – konkrétně od 1. 7. 2012 do 1. 7. 2015 – se snížil počet škol zřizovaných MSK ze 193 na 184 škol. Oborová nabídka středních škol je pravidelně aktualizována a výsledky analýz jsou každoročně projednávány s řediteli středních škol u tzv. kulatých stolů. Optimalizovaná nabídka oborů vzdělání středních škol a počtu otevřených tříd, která je výstupem těchto jednání, je následně podkladem pro přijímací řízení v následujícím školním roce.
Projednávání optimalizačních záměrů s příslušnými sociálními partnery	MSK	běžná činnost; rozpočet MSK	spolupráce se sociálními partnery při řešení konkrétních optimalizačních záměrů	Plněno průběžně; všechny připravované a následně realizované optimalizační změny byly projednávány se sociálními partnery. V oblasti základního školství byly záměry projednávány rovněž se zástupci dotčených obcí, kraj inicioval nabídky převodu zřizovatelství kompetenční základních škol městům Blžovec, Frenštát pod Radhoštěm a Město Albrechtice; na základě společných jednání byl následně realizován převod zřizovatelství kompetenční u základní školy ve městě Blžovec.

A young man with a black cap and a black jacket is working in a workshop. He is focused on a metal part he is holding. The workshop is filled with various tools and equipment, including a green machine and a workbench. The background shows a white wall with a yellow warning sign and a green vent. The overall scene is a professional industrial environment.

Příloha č. 3 –
Nezaměstnanost
absolventů škol
v MSK v letech
2013-2015

	Střední vzdělání s vyučovacím listem - E, H						Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; Nástavbové vzdělání - L/5						Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M						Vyšší odborné vzdělání - N					
	2013		2014		2015		2013		2014		2015		2013		2014		2015		2013		2014		2015	
	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %
CELKOVÝ SOUČET	3 304	31,4	3 142	22,8	2 944	17,7	1 081	28,7	1 069	23,1	867	16,4	5 329	16,6	4 695	15	4 098	11,6	374	13,4	444	13,7	384	10,9
16 Ekologie a ochrana životního prostředí													75	28	39	20,5	37	21,6						
18 Informační technologie													522	7,3	523	15,3	504	12,1						
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	14	50	19	10,5	30	0	16	31,3	20	15	22	4,5	11	27,3	8	25	5	0						
23 Strojrenství a strojírenská výroba	877	22,5	734	16,8	685	13,9	240	15	256	10,9	174	10,3	409	11,7	295	12,9	252	6,7	5	20	12	16,7	2	0
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	288	21,2	301	16,6	293	6,8	91	25,3	125	26,4	110	13,6	258	26,7	210	16,2	182	8,2	5	0	6	16,7		
28 Technická chemie a chemie silikátů									32	6,3	24	4,2	52	11,5	44	4,5	53	9,4						
29 Potravinářství a potravinářská chemie	149	41,6	180	25,6	143	19,6							8	12,5	8	0	7	28,6						
31 Textilní výroba a oděvnictví	12	50	7	28,6	7	14,3			4	50			14	50	21	23,8	7	14,3						
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů																								
33 Zpracování dřeva a výroba hudeb. n nástrojů	159	36,5	181	26,5	143	11,9	18	33,3	27	18,5	24	8,3	25	24	29	24,1	23	13						
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie	4	0	4	50			23	30,4			15	33,3	69	24,6	48	12,5	51	13,7						
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	331	37,2	336	24,4	286	23,4	10	80	3	0	4	0	267	17,6	279	15,4	273	10,6						
37 Doprava a spoje							10	40					103	22,3	91	18,7	76	15,8						

	Střední vzdělání s vyučovacím listem - E, H						Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; Nástavbové vzdělání - L/5						Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M						Vyšší odborné vzdělání - N								
	2013		2014		2015		2013		2014		2015		2013		2014		2015		2013		2014		2015				
	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %	Abs	mNz %			
39 Speciální a interdisciplinární technické obory			6	50	5	40	102	27,5	91	17,6	110	12,7	51	25,5	48	4,2	27	22,2									
41 Zemědělství a lesnictví	222	30,6	211	22,7	237	16							128	23,4	100	15	103	19,4			20	25	12	8,3			
43 Veterinářství a veterinární prevence																											
53 Zdravotnictví	40	15	34	14,7	57	14							302	15,2	280	11,8	300	6	107	11,2	102	7,8	80	6,3			
61 Filozofie, teologie																											
63 Ekonomika a administrativa													1 051	20,9	905	17,3	692	12,7			80	10	27	7,4	16	6,3	
64 Podnikání v oborech, v odvětvích							217	36,4	164	31,1	120	29,2									6	33,3	32	9,4	33	9,1	
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	696	39,9	634	26,3	573	23,9	108	28,7	125	29,6	75	12	477	16,8	404	14,9	365	16,4			95	16,8	93	11,8	65	18,5	
66 Obchod	187	36,4	170	27,6	174	21,3	111	35,1	98	30,6	45	26,7									20	0	15	13,3	11	18,2	
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost													241	20,3	251	18,3	223	13,5			8	12,5	66	21,2	80	13,8	
69 Osobní a provozní služby	289	29,1	286	26,9	275	22,2	118	33,9	108	30,6	131	20,6															
72 Publicistika, knihovnictví a informatika																							5	40	12	16,7	
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	36	50	39	33,3	36	27,8							219	25,1	240	17,1	191	11			48	20,8	66	16,7	73	6,8	
78 Obecné odborná příprava													914	9,8	730	11,1	621	8,5									
82 Umění a užití umění							17	23,5	16	37,5	13	15,4	133	13,5	142	18,3	106	18,9									
79 Gymnaziální vzdělání - K													2 915	4,7	2 868	6	2 500	4,4									

Poznámka: Abs10 – počet absolventů; mNz (%) - míra nezaměstnanosti absolventů škol, kteří jsou „čerstvě nezaměstnaní“ – dubnové hodnoty v daném roce; „čerstvý absolvent“ – absolvent z uplynulého školního roku.

Zdroj: NÚV

Seznam zkratek

Seznam zkratek

Abs	absolventi
AIVD	Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, o. s.
ARR	Agentura pro regionální rozvoj
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLIL	Content and language integrated learning – integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka
CNC	Computer Numeric Control
ČJ	český jazyk
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětské domovy
DP	dotační program
DV	další vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
DZ MSK	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK
EPC	Energy Performance Contracting – realizace úsporných opatření
EPIC	environmentální poradenská a informační centra
ESF	Evropský sociální fond
ET 2020	Education and training 2020
EV	environmentální výchova
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
EU	Evropská unie
FCE	First Certificate in English – jazyková zkouška
FDV	Fond dalšího vzdělávání
FF UP	Filosofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
GG	globální grant
ICILS	International Computer and Information Literacy Study – Šetření dovedností žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti
ICT	informační a komunikační technologie
IPn	individuální projekt národní
IPo	individuální projekt ostatní
IPS	Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrovaná teritoriální investice ostravské aglomerace
JZZ	jednotná závěrečná zkouška
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Moravskoslezského kraje
KHK	krajská hospodářská komora
KÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
KVIC	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace
KZÚV	krajské zařízení ústavní výchovy
M	matematika
MAP	místní akční plány rozvoje vzdělávání
mNZ	míra nezaměstnanosti
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	maturitní zkouška
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní nezisková organizace
NS	nástavbové studium
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

OŠMS	Odbor školství, mládeže a sportu
OP	operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VV	Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OU	odborné učiliště
PIAAC	Programme for International Assessment of Adult Competencies – Mezinárodní výzkum dospělých - Předpoklady úspěchu v práci a v životě
PIRLS	The Progress in International Reading Literacy Study - Mezinárodní šetření zaměřené na testování čtenářské gramotnosti žáků 4. ročníku základních škol
PISA	The Program for International Student Assessment – Program pro mezinárodní hodnocení žáků
PP	pedagogický pracovník
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PUP MZ	žáci s příznacím uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky
RgŠ	regionální školství
ROP NUTS II Moravskoslezsko	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko
RP	rozvojový program
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZUV	rámcový vzdělávací program základního uměleckého vzdělávání
RVP ZV	rámcový vzdělávací program základního vzdělávání
ŘŠ	ředitel školy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SPC	speciálně pedagogické centrum
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠPP	školní poradenské pracoviště
ŠVP	školní vzdělávací program
ŠZ	školské zařízení
TALIS	Teaching And Learning International Survey - Mezinárodní výzkum o vyučování a učení
TIME	Tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání
TIMSS	The Trends in International Mathematics and Science Study - Mezinárodní šetření zjišťující úroveň znalostí a dovedností žáků základních škol v matematice a v přírodovědných předmětech
UNIV	Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé (systémový projekt MŠMT)
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠB-TU Ostrava	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
VŠMIEP	Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva
VT	výpočetní technika
VUR	vzdělávání pro udržitelný rozvoj
VZ MSK	Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji
ZkS	zkrácené studium
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Vydavatel: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad
28. října 117, 702 18 Ostrava
e-mail: posta@msk.cz
www.msk.cz

Redakční zpracování: Odbor školství, mládeže a sportu
Fotografie: archiv MSK
Rok vydání: 2016
ISBN: 978-80-87503-91-1

Moravskoslezský kraj
28. října 117 | 702 18 Ostrava | e-mail: posta@msk.cz
www.msk.cz

ISBN 978-80-87503-91-1